

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

Academic Journal of Humanities and Social Sciences
Buriram Rajabhat University

ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564
ISSN (Print) 1906 - 7062 ISSN (Online) 2697 - 4894
Vol. 13 No. 2 July - December 2021

วารสารวิชาการ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ได้รวบรวมบทความวิจัยและบทความวิชาการที่เกี่ยวกับด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ในฉบับนี้เป็นปีที่ 13 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน กรกฎาคม - ธันวาคม พ.ศ. 2564 นี้ กองบรรณาธิการได้รวบรวมบทความที่น่าสนใจรวม 7 เรื่อง ได้แก่ 1) การพัฒนาชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ของนักศึกษาสาขาวิชาดนตรีศึกษา 2) การถ่ายทอดเพลงพื้นบ้านภูเจีย กรณีศึกษาศิลปินต้นแบบผู้ถ่ายทอดเพลงภูเจียของชาติในเมืองลงเหริน ประเทศจีน 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล 4) แนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ 5) การบูรณาการเรียนนาฏศิลป์กับวัฒนธรรมชุมชนบ้านพระเพลิง จังหวัดนครราชสีมา 6) ความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชีและคุณภาพรายงานทางการเงินที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย 7) ดุษฎีนิพนธ์การประพันธ์เพลง : จิตวิญญาณแห่งอาเซียน ชิมโฟนิกรูปโซติสำหรับวงแชมเบอร์ออร์เคสตรา

กองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความในฉบับนี้จะช่วยให้ผู้อ่านได้รับประโยชน์จากองค์ความรู้ต่างๆ ในหลากหลายแง่มุมทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์และหากผู้เขียนหรือผู้อ่านท่านใดสนใจต้องการเผยแพร่ผลงานวิชาการ สามารถส่งมาได้ที่วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หรือ <https://www.tci-thaijo.org> ที่เบอร์โทรศัพท์ 044-611221 ต่อ 8601 กองบรรณาธิการยินดีรับพิจารณาเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป และหากมีข้อเสนอใดๆ เพื่อการพัฒนาวารสารให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ทางบรรณาธิการยินดีน้อมรับทุกข้อเสนอแนะด้วยความยินดี

Editorial Notes

The Buriram Rajabhat University's Academic Journal has complied research articles and academic articles in the Humanities and Social Sciences. In this issue of the Volume 13 Issue 2 (July-December 2021), there are 7 interesting articles in total, namely 1) development of Southern Esarn folk music practice skill package for the 2nd year music education students, Faculty of Education, Buriram Rajabhat University, 2) Tujia folk song transmission: a case study of the master artist who conveyed the Tujia song of the nation in Tongren city, Guizhou province, China, 3) factors affecting revenue collection efficiency of subdistrict administrative organization in Chaiyaphum province, 4) the guidelines for subdistrict quality schools administration toward excellence under Loei primary educational service area office 1, 5) integration of Thai classical dance with local community culture of Ban Phra Phloeng, Nok Ok subdistrict, Pak Thong Chai district, Nakhon Ratchasima province, 6) reliability of audit and financial reporting quality of the certified public accountants in Thailand, and 7) the doctorate music composition: 'the Spirit of ASEAN', symphonic rhapsody for chamber orchestra.

The editorial team highly hopes that our readers will reap benefits when reading from body of knowledge and various aspects in the Humanities and Social Sciences from the articles in this issue. Manuscripts from all authors are welcome. Please submit your manuscript to Buriram Rajabhat University's Academic Journal or <https://www.tci-thaijo.org> or call 044-611221 ext. 8601, our team is willing to proceed further. Any comments and suggestions for improving our journal are welcome and will be appreciated.

Editor

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

นโยบาย

- สนับสนุนผลงานวิชาการของมหาวิทยาลัย
- สร้างองค์ความรู้ที่ถูกต้อง ส่งเสริมพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่สากล

วัตถุประสงค์

- เพื่อเผยแพร่บทความวิจัย (Research Paper) บทความวิชาการ (Academic Paper) บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review) บทความปริทัศน์ (Review Article) ที่มีคุณภาพของอาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ และนักศึกษา ซึ่งเป็นผลงานวิชาการในสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ประกอบด้วย บริหารธุรกิจ ศึกษาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ บัญชี เศรษฐศาสตร์ มนุษยศาสตร์ นิเทศศาสตร์ นิติศาสตร์ สังคมศาสตร์ และสาขาที่เกี่ยวข้อง
- เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดการเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการแก่สังคมทั่วไป โดยสนับสนุนให้อาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ และนักศึกษา ที่มีผลงานวิชาการในสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้นำเสนอผลงานวิชาการ

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ มาลินี จุฑาปะมา อธิการมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพัตรา รักการศิลป์

กองบรรณาธิการ

รศ. ดร.สุพัตน์ สุกมลสันต์

รศ. ดร.อัญชลี สารรัตน์

รศ. ดร.รักชนก แสงภักดีจิต

รศ. ดร.ยาใจ พงษ์บริบูรณ์

ผู้เชี่ยวชาญประจำศูนย์ภาษามหาวิทยาลัยแม่โจ้

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

รศ. ดร.นาริรัตน์ รักกิจตรกุล

รศ.ดร.บุญชม ศรีสะอาด

รศ.สมนึก ภัททิยธานี

รศ.มัลลวีร์ อดุลวัฒนศิริ

รศ.ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์

รศ.ประชัน คเนวัน

ผศ.ประคอง กาญจนการุณ

ผศ. ดร.กรรมา เชิดจิระพงษ์

ข้าราชการบำนาญ คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ผู้ประเมินอิสระ ตรวจสอบประจำฉบับ

รศ. ดร.ยาใจ พงษ์บริบูรณ์

รศ. ดร.บุญชม ศรีสะอาด

รศ. ดร.คมเพชร ฉัตรสุกกุล

รศ. สมนึก ภัททิยธานี

รศ. ดร.จรีพร จันทรพาณิชย์

รศ. ธรณีส หินอ่อน

รศ. ดร.จตุพร สีม่วง

ผศ. ดร.คมกริช การินทร์

ผศ.ดร.พงษ์พิทยา สัพโ

ผศ.ดร.จันทนา คชประเสริฐ

ผศ.ดร.เอกราช เจริญนิิตย์

ผศ.ดร.สุรียา รักการศิลป์

ผศ.บวรนรรฏ อัญญะโพธิ์

ผศ.ดร.วนศักดิ์ ผดุงเศรษฐกิจ

สำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัย

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

คณะดนตรีและการแสดง มหาวิทยาลัยบูรพา

คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

บุรีรัมย์

คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

สวนสุนันทา

วาระวิชาการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ผศ.ดร.ธนนท์พัชร อัสวเสมาชัย

ผศ.ดร.คาระณี สุรินทร์เสรี

ผศ.อารีรัตน์ สมานคุณิณี

ผศ.ดร.อนุจิตร ชินสาร

ผศ.ดร.พิมพ์จี บรรจงปรุ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครราชสีมา

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครราชสีมา

ฝ่ายตรวจสอบภาษา

อาจารย์พุทธชาติ ลิ้มศิริเรืองไร

Mr.Michael A. Rickman

สถาบันภาษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

นักวิชาการ

ฝ่ายจัดการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทิศา โขงรัมย์

ฝ่ายการเงินและธุรการ

นางจุฑารัตน์ จัตกุล

ฝ่ายศิลปกรรมวารสาร

นายสุพิศ กองชัย

กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 2 ฉบับ

ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน

ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม

ข้อกำหนดของวารสาร

1. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เป็นบทความสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ เนื้อหาของบทความต้องเกี่ยวข้องกับประเด็นดังต่อไปนี้
 - ประวัติศาสตร์
 - เศรษฐกิจ
 - สังคมและวัฒนธรรม
 - ชีวทัศน์
 - ภาษา
 - วรรณกรรม
 - สารสนเทศ
 - การสื่อสาร
 - ศิลปกรรม
 - สิ่งแวดล้อม
 - การศึกษา
 - จิตวิทยา
2. บทความที่ลงตีพิมพ์ทุกเรื่องได้รับการตรวจสอบทางวิชาการโดยผู้ประเมินอิสระ
3. ข้อคิดเห็นใด ๆ ที่ลงตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์นี้เป็นของผู้เขียน คณะผู้จัดทำวารสารไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย
4. กองบรรณาธิการวารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ไม่สงวนสิทธิ์ในการคัดลอกแต่ขอต้องอ้างอิงแสดงที่มา
5. เป็นบทความภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ ในกรณีเป็นบทความภาษาอังกฤษต้องผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาก่อนส่งบทความมายังกองบรรณาธิการ

สำนักงาน

หน่วยงานวารสารวิชาการอาคารเฉลิมพระเกียรติ 50 พรรษามหาชัฎราลงกรณ ชั้น 7 มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

เว็บไซต์วารสารวิชาการ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

www.tci-thaijo.org/index.php/bruj/index

จัดพิมพ์

โรงพิมพ์ วินัย (บุรีรัมย์) 433/6-9 ถนนเสด็จนิวัฒน์ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31000 โทรศัพท์ : 0-4461-1392

Academic Journal of Humanities and Social Sciences Buriram Rajabhat University

Policies

1. Promote and enhance the university's academic works
2. Establish the correct body of knowledge, and promote and develop local wisdom to the international

Objectives

1. To disseminate good quality academic works such as research papers, academic papers, and book reviews of lecturers, experts, and students in the following subfields of Humanities and Social Sciences discipline: business administration, education, history, accounting, economics, humanities, communication arts, laws, social sciences, and related fields.
2. To promote and encourage general people in society to increase their knowledge by supporting the lecturers, experts, and students to present their academic works under Humanities and Social Sciences discipline to the public.

Advisor

Assoc. Prof. Malinee Juthopama

President of Buriram Rajabhat University

Editor

Asst. Prof. Dr. Supattra Rakkarnsil

Editorial Board

Assoc. Prof. Dr. Supat Sukamolson

Language Center's Expert, Maejo University

Assoc. Prof. Dr. Unchalee Sanrattana

Faculty of Education, Khon Kaen University

Assoc. Prof. Dr. Rakchanok Saengpakdeejit

Faculty of Liberal Arts, Khon Kaen University

Assoc. Prof. Dr. Yachai Pongboriboon

Research and Development Office, North Eastern

Assoc. Prof. Dr. Nareerat Lakvijitkul

Faculty of Education, Mahasarakham University

Assoc. Prof. Dr. Boonchom Srisa-ard

Faculty of Education, Mahasarakham University

Assoc. Prof. Somnuek Patthiyathane

Faculty of Education, Mahasarakham University

Assoc. Prof.Mullawee Adulvathanadiri
Assoc. Prof.Prasit Suwannarak
Assoc. Prof.Prachan Kanawan
Asst. Prof.Prakong Kanjanakarun
Asst. Prof. Dr.Karuna Cherdjirapong

Retired Government Official, Educational Psychology
Pensioner (Measurement and Evaluation)
Graduate School, BuriramRajabhat University
Pensioner (Curriculum and Instruction)
Faculty of Humanities and Social Sciences,
Nakhonrachasima Rajabhat University

Peer Review Board

Assoc.Prof. Dr.Yachai Pongboriboon
Assoc.Prof. Dr.Boonchom Srisa-ard
Assoc.Prof. Dr.Khompert Chatsupakul
Assoc. Prof.Somnuek Patthiyathanee
Assoc. Prof. Dr.Jureeporn Janpanit
Assoc. Prof. Tharanat Hin-on

Assoc. Prof. Dr. Jatuporn Seemuang

Asst.Prof. Dr. Pongpitthaya Sapaso

Asst.Prof. Dr. Khomkrich Karin
Asst.Prof. Dr. Jantana Khochprasert

Asst.Prof. Dr.Ek-karach Charoennit
Asst. Prof. Dr.Suriya Rakkarnsil

Asst.Prof. Borvornnut Anyapho
Asst.Prof. Dr. Wanasak Padungsestakit

Asst.Prof. Dr.Tananpach Asavasemachai

Research and Development Office, North Eastern
Faculty of Education, Mahasarakham University
Faculty of Psychology, Kasem Bundit University
Faculty of Education, Mahasarakham University
Pensioner, Buriram Rajabhat University
Faculty of Fine and Applied Arts,
Khon Kaen University
Faculty of Fine and Applied Arts,
Khon Kaen University
Faculty of Fine and Applied Arts,
Khon Kaen University
College of Music, Mahasarakham University
Faculty of Music and Performing Arts,
Burapha University
Faculty of Music, Silpakorn University
Faculty of Management Science,
Buriram Rajabhat University
Faculty of Art Education, Bunditpatanasilpa Institute
Faculty of Fine and Applied Arts,
Suansunandha Rajabhat University
Faculty of Humanities and Social Sciences,
Bansomdejchaopraya Rajabhat University

Asst.Prof. Dr. Daranee Surintaraseree

Faculty of Management Science,
Surindra Rajabhat University

Asst.Prof. Areerat Samandusanee

Faculty of Management Science,
Surindra Rajabhat University

Asst.Prof. Dr. Anujit Chinasan

Faculty of Humanities and Social Science
Nakhon Ratchasima Rajabhat University

Asst.Prof. Dr. Pimpagee Bunjongparu

Faculty of Humanities and Social Science
Nakhon Ratchasima Rajabhat University

English Editors

Puttachart Limsiriruengrai

Language Institute, Buriram Rajabhat University
Academician

Mr. Michael A. Rickman

Management Personnel

Asst. Prof. Suthisa Khongram

Accounting Officer/Administration

Jutarat Jattulul

Graphic Designer

Supit Kongchai

Journal Publishing Two volumes per year

Volume 1 January – June

Volume 2 July – December

BRU Journal Terms and Conditions

1. BRU Journal is and academic journal in the field of humanities and social sciences.

The contents of the article must relate to humanities and social sciences in the following areas

- History
- Economy
- Society and Culture
- Ethnicity
- Language
- Literature
- Information
- Communication
- Arts
- Environment
- Education
- Psychology

2. Every article to be published must be screened by peer reviews.

3. Views and opinions expressed in the BRU journal (in the field of humanities and social sciences) by individual authors do not represent the official views of the Editorial Board of BRU Journal.

4. The Editorial Boards do not reserve the copyrights, but proper citations need to be made.

5. The articles can be written in Thai or English. In case, the articles are written in English; the correctness must be checked by language experts before submitting to the Editorial Board.

Office of BRU Journal

Journal section, the 50th Royal Birthday Anniversary of HRH Crown Prince MahaVajiralongkorn Building (7th floor), BuriramRajabhat University

Website of Buriram Rajabhat University Journal, Humanities and Social Sciences

[www. tci-thaijo.org/index.php/bruj/index](http://www.tci-thaijo.org/index.php/bruj/index)

Published at : Vinai (Buriram) Co.,Ltd.

433/8-9 Niwat Road, Naimuang sub-district, Muang district,
Buriram province 31000 **Telephone :** 0-4461-1392

Contents

สารบัญ

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

Academic Journal of Humanities and Social Sciences, Buriram Rajabhat University

ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

ISSN (Print) 1906 - 7062 ISSN (Online) 2697 - 4894

Vol. 13 No. 2 July - December 2021

บทความวิจัย

Research Articles

หน้า

Page

1. การพัฒนาชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ของนักศึกษา
สาขาวิชาดนตรีศึกษา ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Development of Southern Esarn Folk Music Practice Skill Package for
the 2nd Year Music Education Students, Faculty of Education,
Buriram Rajabhat University

พนาสินธุ์ ศรีวิเศษ

Panasin Sriviset

1

2. การถ่ายทอดเพลงพื้นบ้านสู่เจียรณศึกษาศิลปินต้นแบบผู้ถ่ายทอดเพลงสู่เจียรณของชาติ
ในเมืองถงเหริน มณฑลกุ้ยโจว ประเทศจีน

Tujia Folk Song Transmission: A Case Study of the Master Artist Who
Conveyed the Tujia Song of the Nation in Tongren City, Guizhou Province, China

ฮวง ลีฮวน / คมกริช การ์รินทร์

Huang Liyuan / Khomkrich Karin

15

บทความวิจัย

Research Articles

หน้า

Page

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในจังหวัดชัยภูมิ

27

Factors Affecting Revenue Collection Efficiency of Subdistrict Administrative
Organization in Chaiyaphum Province

ณัฐชยา พลมณี / กรุณา เชิดจิระพงษ์

Natchaya Polmanee / Karuna Cherdjirapong

4. แนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

45

The Guidelines for Subdistrict Quality Schools Administration toward
Excellence under Loei Primary Educational Service Area Office 1

สิตานันท์ ศรีชมพล / ศักดินาภรณ์ นันท์ / สุขุม พรหมเมืองคุณ

Sitanun Srichompon/ Sakdinaporn Nuntee/ Sukhum Prommuangkun

บทความวิชาการ

Academic Articles

หน้า

Page

5. การบูรณาการเรียนนาฏศิลป์กับวัฒนธรรมชุมชนบ้านพระเพลิง ตำบลนกออก
อำเภอปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา

63

Integration of Thai Classical Dance with Local Community Culture of
Ban Phra Phloeng, Nok Ok Subdistrict, Pak Thong Chai District, Nakhon
Ratchasima Province

ภัทรฤทัย กันตะกนิษฐ์

Pattararuetai Kuntakanit

Contents

สารบัญ

บทความวิจัย

Research Articles

หน้า

Page

-
6. ความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชีและคุณภาพรายงานทางการเงินที่ส่งผลกระทบต่อ
ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย
Reliability of Audit and Financial Reporting Quality
of the Certified Public Accountants in Thailand

ทิพย์สุดา ทาสีดำ

Thipsuda Thasedom

83

-
7. ดุษฎีนิพนธ์การประพันธ์เพลง: จิตวิญญาณแห่งอาเซียน ซิมโฟนิกรูปโซดี
สำหรับวงแชมเบอร์ออร์เคสตรา

The Doctorate Music Composition: ‘The Spirit of ASEAN’, Symphonic
Rhapsody for Chamber Orchestra

ณัฐพร ผกาหลง

Nattaporn Pakalong

103

การพัฒนาชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ของนักศึกษา สาขาวิชาดนตรีศึกษา ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ดร.พนาสินธุ์ ศรีวิเศษ

อาจารย์สาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

อีเมล : panasinsriviset@gmail.com

รับต้นฉบับ 1 กรกฎาคม 2564; ปรับแก้ไข 15 กันยายน 2564; รับผิดชอบ 8 ธันวาคม 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและตรวจสอบประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75 และ 2) เปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ของนักศึกษาหลังเรียนกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาสาขาวิชาดนตรีศึกษา ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ และแบบประเมินทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ เท่ากับ 83.92/85.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 75/75
2. นักศึกษามีทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ หลังเรียนด้วยชุดฝึกทักษะที่พัฒนาขึ้น โดยรวมเท่ากับร้อยละ 83.68 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม โดยมีจำนวนนักศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ 17 คน คิดเป็นร้อยละ 100

คำสำคัญ

การพัฒนาชุดฝึกทักษะ การปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

Development of Southern Esarn Folk Music Practice Skill Package for the 2nd Year Music Education Students, Faculty of Education, Buriram Rajabhat University

Dr. Panasin Sriviset

Lecturer, Music Education Program, Faculty of Education, Buriram Rajabhat University

E-mail: panasinsriviset@gmail.com

Received 1 July 2021; Accepted 15 September 2021; Published 8 December 2021

Abstract

The objectives of this research were: 1) to develop and examine the efficiency of southern Esarn folk music practice skill package according to the performance criteria 75/75 and 2) to compare students' practice skill in southern Esarn folk music practice after studying with the criteria 75% of the full score. The target group was 17 students from the 2nd year music education students, Faculty of Education, Buriram Rajabhat university. The research instruments consisted of the southern Esarn folk music practice skill package and a southern Esarn folk music practice skill evaluation form. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation, and percentage.

The research results showed that:

1. The efficiency of the package was 83.92 / 85.00 which is higher than the criteria set at 75/75.
2. The overall southern Esarn folk music practice skills of the students after studying using the developed package was 83.68% which passed the criteria set at 75% of the full score, with the number of 17 students representing 100%.

Keywords:

Development of Skill Practice Package, Southern Esarn Folk Music Practice

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ เป็นดนตรีที่เป็นเอกลักษณ์ที่มีความแตกต่างจากดนตรีทางภูมิภาคท้องถิ่นอื่น ทั้งกระบวนการผลิตเครื่องดนตรี วิธีการบรรเลง เครื่องดนตรี บทเพลง และความเชื่อ เป็นสิ่งที่ช่วยให้ชาวบ้านท้องถิ่นอีสานใต้เกิดความบันเทิง และเกิดความสุข ดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้เป็นดนตรีของที่ผูกพันกับชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นอีสานใต้ ได้แก่ จังหวัดสุรินทร์ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ และจังหวัดใกล้เคียง ซึ่งถือเป็นการละเล่นดนตรีในรูปแบบสำเนียงเขมร อาจมีความแตกต่างกันบ้างขึ้นอยู่กับท้องถิ่นของแต่ละพื้นที่หรือขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมประจำท้องถิ่นนั้น ๆ (ปัญญา รุ่งเรือง, 2546) รายวิชาปฏิบัติทางดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ เป็นรายวิชาในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เป็นการฝึกปฏิบัติการบรรเลงและศึกษาบทบาทหน้าที่ของวงดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ ประเภทต่าง ๆ เช่น วงกันตรึม วงมโหรีพื้นบ้านอีสานใต้ เป็นต้น โดยจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ตลอดจนให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีหรือมีทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรี ซึ่งจะช่วยสร้างประสบการณ์สำหรับผู้เรียนในสาขาวิชาทางดนตรีโดยตรง การเรียนการสอนปฏิบัติดนตรีจึงต้องอาศัยทักษะปฏิบัติให้มากกว่าการเรียนที่เน้นการสอนแบบการบรรยาย ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาดังกล่าวเป็นเวลากว่า 10 ปี สังเกตพบว่าทักษะของผู้เรียนที่ได้คะแนนน้อยคือการฝึกปฏิบัติทางดนตรี ลักษณะการจัดการเรียนการสอนจำกัดอยู่ในห้องปฏิบัติการดนตรีและควบคุมของอาจารย์ผู้สอน ผู้เรียนเรียนรู้ทักษะการปฏิบัติทางดนตรีตามที่อาจารย์ผู้สอนสาธิตทีละขั้นตอนตามลำดับ ตั้งแต่ต้นจนจบ แต่ด้วยข้อจำกัดของเวลา จำนวนของผู้เรียนและความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งมีความสามารถในการเรียนรู้และการปฏิบัติที่แตกต่างกันในชั้นเรียน โดยมีทั้งผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนระดับอ่อน ปานกลาง และสูง ผู้เรียนที่มีปัญหาทางการเรียนส่วนใหญ่เป็นผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนในระดับอ่อน มักเรียนไม่ทันเพื่อน และไม่มีแบบฝึกหรือสื่อการเรียนรู้อาสาสมัครการปฏิบัติทางดนตรีเป็นตัวอย่างให้ปฏิบัติตาม เพื่อเรียนรู้และทบทวนด้วยตนเอง จึงส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ไม่สามารถปฏิบัติทางดนตรีได้ ทำให้คะแนนที่วัดจากทักษะของผู้เรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ นอกจากจะขึ้นอยู่กับผู้สอนแล้ว ยังต้องมีสื่อประกอบ การเรียนการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน เนื่องจากสื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในสิ่งที่เป็นามธรรมให้เป็นรูปธรรม เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการสร้างประสบการณ์ทางการศึกษาให้แก่ผู้เรียน ผู้สอนต้องเลือกและใช้สื่อการสอนให้เหมาะกับบทเรียน และเมื่อนำมาใช้แล้ว ต้องทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ซึ่งเครื่องมือที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ประเภทหนึ่งที่น่าสนใจ คือชุดฝึกทักษะ เป็นสื่อสำหรับการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น และเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ สามารถที่จะทบทวนด้วยตนเองและเห็นความก้าวหน้าของตนเอง (เป็รื่อง กุมุท, 2537 อ้างถึงใน ธนพงศ์ ศรีบุตรวงศ์, 2563)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะเป็นอาจารย์ผู้สอน สาขาวิชาดนตรีศึกษา วิชาเอกดนตรีไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จึงสนใจที่จะสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้

เพื่อนำไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทางดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 วิชาเอกดนตรีไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานได้อันเป็นทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยให้นักศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางดนตรีพื้นบ้านอีสานได้ชื่นชมความงามสุนทริยภาพ ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาการด้านอื่น ๆ ของนักศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ของนักศึกษาหลังเรียนกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาสาขาวิชาดนตรีศึกษา ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 17 คน ซึ่งได้มาโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive selection)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

- 2.1 ตัวแปรอิสระ คือ ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้
- 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 2.2.1 ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้
 - 2.2.2 ทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

- 3.1 ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ ประกอบด้วย 4 ชุดฝึก ได้แก่
 - ชุดที่ 1 เรื่อง ทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ขั้นพื้นฐาน
 - ชุดที่ 2 เรื่อง ทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีตามบทเพลงที่กำหนด

ชุดที่ 3 เรื่อง ทักษะการปฏิบัติเครื่องประกอบจังหวะ

ชุดที่ 4 เรื่อง ทักษะการบรรเลงรวมวงดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้

นำชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ทั้ง 4 ชุด ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ธรรณัฐ หินอ่อน เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทย รองศาสตราจารย์รัฐ กาญจนประดิษฐ์เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุทาน บุญเมือง เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ หอมจันทร์ เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชร ฤกษ์แก้ว เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา ประเมินความเหมาะสม และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ไปทดลองใช้กับนักศึกษาสาขาวิชาดนตรีศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่ไม่ใช่อุปกรณ์เป่าหมาย แต่มีความสนใจ และยังไม่มีการประสบการณ์เกี่ยวกับปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ จำนวน 5 คน เพื่อหาจุดเด่น จุดด้อยหรือจุดที่ควรปรับปรุง สำหรับนำมาแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มเป่าหมาย

3.2 แบบประเมินความเหมาะสมของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้

ดำเนินการสร้างแบบประเมินความเหมาะสมของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ ทั้ง 2 ส่วนตามที่วางไว้ โดยประเมินผลตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ กำหนดคะแนนการประเมินความเหมาะสม ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง มีความถูกต้องเหมาะสมในระดับมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง มีความถูกต้องเหมาะสมในระดับมาก

3 คะแนน หมายถึง มีความถูกต้องเหมาะสมในระดับปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง มีความถูกต้องเหมาะสมในระดับน้อย

1 คะแนน หมายถึง มีความถูกต้องเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อหาระดับคุณภาพที่เหมาะสม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีคุณภาพความเหมาะสมมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีคุณภาพความเหมาะสมมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีคุณภาพความเหมาะสมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีคุณภาพความเหมาะสมน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีคุณภาพความเหมาะสมน้อยที่สุด

ซึ่งชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ที่สร้างขึ้น ต้องมีค่าเฉลี่ยคะแนนความถูกต้องเหมาะสมตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

นำแบบประเมินความเหมาะสมของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ที่ได้ปรับปรุงแก้ไข แล้วตามข้อเสนอแนะของที่ปรึกษางานวิจัยไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล และด้านดนตรีจำนวน 5 คน ประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการประเมิน โดยมีการประเมิน ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประเมิน

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประเมิน

-1 เมื่อแน่ใจว่าไม่สอดคล้องว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประเมิน

โดยข้อคำถามที่ใช้ได้ต้องผ่านเกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญด้านความเชี่ยวชาญเนื้อหาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence : IOC) ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ของนักศึกษาสาขาวิชาดนตรีศึกษา ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.60 – 1.00 จากนั้นนำไปปรับปรุงเนื้อหาชุดฝึกทักษะตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.3 แบบประเมินทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้

ผู้วิจัยศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างแบบประเมินทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำแบบประเมินทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ไปให้ที่ปรึกษางานวิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์เบื้องต้น จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

นำแบบประเมินทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วตามข้อเสนอแนะของที่ปรึกษางานวิจัยไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ซึ่งเป็นชุดเดียวกันกับผู้ประเมินความเหมาะสมของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ เพื่อประเมินความเหมาะสมของแบบประเมิน 5 ระดับ ให้คะแนนเป็น 5 4 3 2 และ 1 โดยมีรายการ ให้ประเมิน ได้แก่ 1) ความเหมาะสมของเกณฑ์หรือรายการประเมิน 2) ความเหมาะสมของจำนวนระดับคุณภาพ 3) ความเหมาะสมของคำอธิบายของแต่ละระดับคุณภาพ ในแต่ละเกณฑ์ และ 4) ความเหมาะสมของน้ำหนักคะแนนของแต่ละเกณฑ์ ซึ่งแบบประเมินทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ชุดที่เหมาะสม ต้องมีค่าเฉลี่ยคะแนนความถูกต้องเหมาะสมตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป จากนั้นจัดทำเป็นแบบประเมินทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้สำหรับนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

4.1 ปฐมนิเทศ เพื่อชี้แจง และทำความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับรายวิชา รวมทั้งสร้างข้อตกลงในชั้นเรียน และอื่น ๆ

4.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรายละเอียดที่ระบุไว้ชุดฝึกทักษะ

4.3 ทดสอบทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ (ภาคปฏิบัติ) เป็นรายบุคคล โดยการสังเกต และประเมินโดยใช้แบบประเมินทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานได้ตามเกณฑ์
ประสิทธิภาพ 75/75 โดยที่

75 ตัวแรก หมายถึง ค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยทั้งหมดที่นักศึกษาได้จากการทำแบบฝึกหัด
ท้ายชุดฝึกแต่ละชุด

75 ตัวหลัง หมายถึง ค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาที่ได้จากการทำแบบทดสอบ
ภาคปฏิบัติการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานได้ที่กำหนดให้

5.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานได้ของนักศึกษาจากการปฏิบัติ
ดนตรีพื้นบ้านอีสานได้ที่กำหนดกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยและร้อยละ

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานได้ของนักศึกษาสาขาวิชา
ดนตรีศึกษา ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานได้ของนักศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานได้หลังเรียนของนักศึกษา
กับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานได้ของ
นักศึกษา

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานได้สำหรับนักศึกษา
ตามเกณฑ์ 75/75 ปรากฏดังตาราง 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานได้ของ
นักศึกษาสาขาวิชาดนตรีศึกษา ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ตามเกณฑ์ 75/75

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

เล่มที่	คะแนนระหว่างเรียนด้วยชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีที่บ้านอีสานใต้				คะแนนทดสอบหลังเรียน				ประสิทธิภาพ E_1 / E_2
	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ $\bar{X} (E_1)$	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ $\bar{X} (E_2)$	
1	15	12.35	1.25	82.35	40	34.00	2.21	85.00	83.92/85.00
2	15	12.68	1.36	84.51					
3	15	12.76	1.37	85.10					
4	15	12.56	1.42	83.73					
รวมเฉลี่ย	15	12.59	1.35	83.92					

จากตาราง 1 พบว่าประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีที่บ้านอีสานใต้สำหรับนักศึกษาเท่ากับ 83.92/85.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 75/75

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติดนตรีที่บ้านอีสานใต้หลังเรียนของนักศึกษา กับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม แสดงดังตารางที่ 2

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติดนตรีที่บ้านอีสานใต้หลังเรียนของนักศึกษา กับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม ปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติดนตรีที่บ้านอีสานใต้หลังเรียนของนักศึกษา กับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม

นักศึกษาคนที่	ทักษะการปฏิบัติดนตรีที่บ้านอีสานใต้ (คะแนนเต็ม 40 คะแนน)		
	คะแนนที่ได้	ร้อยละ	ผลการประเมิน
1	34	85.00	ผ่าน
2	36	90.00	ผ่าน
3	34	85.00	ผ่าน
4	34	85.00	ผ่าน
5	35	87.50	ผ่าน
6	33	82.50	ผ่าน

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

7	30	75.00	ผ่าน
8	29	72.50	ผ่าน
9	36	90.00	ผ่าน
10	35	87.50	ผ่าน
11	32	80.00	ผ่าน
12	34	85.00	ผ่าน
13	35	87.50	ผ่าน
14	29	72.50	ผ่าน
15	34	85.00	ผ่าน
16	35	87.50	ผ่าน
17	34	85.00	ผ่าน
รวม	$\bar{X} = 33.47$, S.D = 2.21	83.68	ผ่าน

จากตารางที่ 2 พบว่าโดยภาพรวมนักศึกษามีทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานได้หลังเรียนด้วยชุดฝึกทักษะที่พัฒนาขึ้นเท่ากับร้อยละ 83.68 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคล พบว่ามึนักศึกษามีทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานได้ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 17 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 100 ของนักศึกษาทั้งหมด

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานได้ของนักศึกษา สาขาวิชาดนตรีศึกษา ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ สรุปผลได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานได้ของนักศึกษาเท่ากับ 83.92/85.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 75/75

2. โดยภาพรวมนักศึกษามีทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานได้หลังเรียนด้วยชุดฝึกทักษะที่พัฒนาขึ้นเท่ากับร้อยละ 83.68 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคล พบว่ามึนักศึกษามีทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานได้ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 17 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 100 ของนักศึกษาทั้งหมด

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ของนักศึกษา สาขาวิชาดนตรีศึกษา ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ของนักศึกษาเท่ากับ 83.92/85.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 75/75 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะชุดฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้ผ่านขั้นตอนการสร้างอย่างเป็นระบบโดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารตำราที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ หลักสูตรเนื้อหาการเรียนรู้อีกก่อนการสร้างชุดฝึกทักษะ ตลอดจนผ่านการวิเคราะห์ และตรวจสอบจากที่ปรึกษางานวิจัยและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาจุดบกพร่องแล้วนำมาปรับปรุง แก้ไข ซึ่งแบบฝึกหัดทักษะเป็นสื่อการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นมานำมาให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อเพิ่มและพัฒนาทักษะกระบวนการคิด กระบวนการเรียนรู้ได้เรียนอย่างสนุกสนาน เมื่อเรียนแล้วเกิดความรู้ความเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น เช่น มีคำชี้แจงในการเรียนจากตัวอย่างและให้ทำแบบทดสอบเพื่อฝึกทักษะหรือทบทวนบทเรียนหลังจากที่เรียนเนื้อหาแล้วให้เกิดความจำ จนสามารถปฏิบัติได้ด้วยความชำนาญ รวมทั้งทำให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจในบทเรียนด้วยตนเอง และการฝึกทักษะด้านใดควรใช้ภาษาง่าย ๆ และมีความน่าสนใจ เรียงลำดับจากง่ายไปหายากให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน มีเนื้อหาตรง จัดกิจกรรมหลากหลายให้ผู้เรียนทำเพื่อดึงดูดความสนใจและเกิดประสิทธิภาพในการเรียน

จากเหตุผลข้างต้น สรุปได้ว่าประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะช่วยสร้างสภาพการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมตามที่มุ่งหมาย การทดสอบประสิทธิภาพตามลำดับขั้นจะช่วยให้มีคุณค่าทางการสอนจริงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้สอดคล้องกับผลการวิจัยที่มีผู้ศึกษาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติทางด้านดนตรี พบว่า ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ดังเช่นงานวิจัยของจิระนันท์ โตสิน (2557) ศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนมีค่าเท่ากับ 86.31/88.66 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80 รพีพล หล้าวงษา (2558) ศึกษาชุดการสอนการปฏิบัติคีตารเบื้องต้นในรายวิชาดนตรีสากล และวิชาปฏิบัติดนตรีสากล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น ฝ่ายมัธยมศึกษา (ศึกษาศาสตร์) มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ 90.25/80.00 และกฤษฎา วงศ์คำจันทร์ (2551) ศึกษาชุดการสอนการปฏิบัติคีตารในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มีประสิทธิภาพ 80.13/82.68 ผ่านเกณฑ์ 80/80

2. เปรียบเทียบผลการพัฒนาทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ของนักศึกษา สาขาวิชาดนตรีศึกษามีคะแนนเฉลี่ยผลการพัฒนาทักษะทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน จากผลการวิจัยดังกล่าวเป็นที่ยืนยันได้ว่าชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ของนักศึกษาสาขาวิชาดนตรีศึกษาที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สาเหตุที่ทำให้ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ของนักศึกษา สาขาวิชาดนตรีศึกษาเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

และทำให้นักศึกษาที่เรียนโดยชุดฝึกทักษะดังกล่าวมีผลการพัฒนาทักษะทางดนตรีสูงขึ้น เพราะการพัฒนาชุดฝึกทักษะครั้งนี้ได้สร้างตามขั้นตอนอย่างถูกต้อง แก้ไขและปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และมีการทดลองใช้ก่อนที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอนจริง จึงส่งผลให้นักศึกษามีผลการพัฒนาทักษะทางดนตรีสูงขึ้น ซึ่งผู้วิจัยได้ประยุกต์รูปแบบการสอนทักษะตามวิธีดำเนินการของ Dave (1967 อ้างถึงใน ทิศนา ขมมณี, 2556) ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นการเลียนแบบ เป็นขั้นให้ผู้เรียนสังเกตการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ ซึ่งผู้เรียนย่อมจะรับรู้หรือสังเกตเห็นรายละเอียดต่าง ๆ ได้ไม่ครบถ้วน แต่อย่างน้อยผู้เรียนจะสามารถบอกได้ว่าขั้นตอนหลักของการกระทำนั้น ๆ มีอะไรบ้าง ขั้นที่ 2 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง เมื่อผู้เรียนได้เห็นและสามารถบอกขั้นตอนของการกระทำที่ต้องการเรียนรู้แล้ว ให้ผู้เรียนลงมือทำโดยไม่มีแบบอย่างให้เห็น ผู้เรียนอาจลงมือทำตามคำสั่งของผู้สอน หรือทำตามคำสั่งที่ผู้สอนเขียนไว้ในคู่มือก็ได้การลงมือปฏิบัติตามคำสั่งนี้ แม้ผู้เรียนจะยังไม่สามารถทำได้อย่างสมบูรณ์ แต่อย่างน้อยผู้เรียนก็ได้ประสบการณ์ในการลงมือทำและค้นพบปัญหาต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้เกิดการเรียนรู้และปรับการกระทำให้ถูกต้องสมบูรณ์ขึ้น ขั้นที่ 3 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนจนสามารถทำสิ่งนั้น ๆ ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ โดยไม่จำเป็นต้องมีแบบอย่างหรือมีคำสั่งนำทางการกระทำ การกระทำที่ถูกต้อง แม่น ตรง พอดี สมบูรณ์แบบ เป็นสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องสามารถทำได้ในขั้นนี้ ขั้นที่ 4 ขั้นการแสดงออก ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนมีโอกาสดูฝึกฝนมากขึ้นจนกระทั่งสามารถกระทำสิ่งนั้นได้ถูกต้องสมบูรณ์แบบอย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว ราบรื่น และด้วยความมั่นใจ และขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถกระทำสิ่งนั้น ๆ อย่างสบาย ๆ เป็นไปอย่างอัตโนมัติโดยไม่รู้สึกรู้ว่าต้องใช้ความพยายามเป็นพิเศษ ซึ่งต้องอาศัยการปฏิบัติบ่อย ๆ ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลาย นอกจากนั้นผู้เรียนยังได้รับการเสริมทักษะโดยการฝึกนอกเวลาเรียน เนื่องจากการฝึกทักษะปฏิบัตินั้นต้องอาศัยการฝึกฝนเป็นประจำ จึงทำให้เกิดความชำนาญ

จากเหตุผลข้างต้นสอดคล้องกับงานวิจัยของปราโมทย์ ด้านประดิษฐ์ จุฑาศิริ ยอดวิเศษ และพรพรรณทิ บุญเปลี่ยน (2562) พบว่าแบบฝึกทักษะช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะสูงขึ้น ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนการสอนแบบประเมินระดับทักษะ ทำให้เห็นพัฒนาการของตนเองเชิงพัฒนาและภูมิใจผู้เรียน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอุทาน บุญเมือง (2561) พบว่าชุดการสอนโดยใช้ชุดการสอนสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาดนตรีศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 นั่นคือการเรียนด้วยชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ มีการจัดเนื้อหา เวลา กิจกรรม ตลอดจนการประเมินผลที่เหมาะสมนั้น ช่วยทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ก่อนการนำชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ไปใช้จัดกิจกรรม การเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนควรศึกษาแนวทางการใช้ชุดฝึกทักษะ เพื่อให้เกิดความเข้าใจขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน และวางแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้าในการฝึกปฏิบัติ

2. จากผลการวิจัยพบว่า การนำชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้มาใช้ประกอบการเรียนการสอน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยควรพัฒนาชุดฝึกทักษะให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ของนักศึกษาที่ได้ผ่านการฝึกทักษะพื้นฐานมาแล้ว ให้มีทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ที่ซับซ้อนขึ้น

2. ควรศึกษาระดับความพึงพอใจหรือเจตคติที่มีต่อชุดฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ในการนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาชุดฝึกทักษะให้มีประสิทธิภาพต่อไป

3. ควรมีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเกี่ยวกับการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ โดยอาจแบ่งเป็นรายวิชาย่อย ๆ ตามลำดับความซับซ้อน เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาที่สนใจได้เลือกเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎา วงศ์คำจันทร์. (2551). ชุดการสอนการปฏิบัติคีตารในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- จิระนันท์ โตสิน. (2557). การพัฒนาชุดฝึกปฏิบัติไวโอลินด้วยวิธีการเรียนระดับเสียงเปียโนสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. วารสารมนุษยสังคมปริทัศน์, 16(2), 59-67.
- ทิตนา แคมมณี. (2556). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนพงศ์ ศิริบุตรวงษ์. (2563). การพัฒนาชุดฝึกทักษะโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง การเป่าขลุ่ยเพียงออ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น.
- ปราโมทย์ ด้านประดิษฐ์ จุฑาศิริ ยอดวิเศษ และพรณระพี บุญเปลี่ยน. (2562).
การพัฒนาแบบฝึกทักษะทางเดี่ยวห้องวงใหญ่ เพลงแป๊ะสามชั้น.
วารสารศิลปกรรมศาสตร์วิชาการ วิจัยและงานสร้างสรรค์. 6(1), 266-291.
- ปัญญา รุ่งเรือง. (2546). ประวัติการดนตรีไทย. กรุงเทพฯ: บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- รพีพล หล้าวงษา. (2558). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาดนตรีตะวันตก โดยใช้ชุดการสอน
การปฏิบัติกีตาร์เบื้องต้น สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย
ขอนแก่น ฝ่ายมัธยมศึกษา (ศึกษาศาสตร์). บทความฉบับเต็มการประชุมวิชาการเสนอ
ผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 34 วันที่ 27 มีนาคม 2558. (น.1894-1902).
ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อุทาน บุญเมือง. (2561). การพัฒนาชุดการสอนรายวิชาปฏิบัติเครื่องเป่าไทย 1 สำหรับนักศึกษา
สาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ปีการศึกษาที่
1/2560. วารสาร สาร สื่อ ศิลป์, 1(2), 57-66.

การถ่ายทอดเพลงพื้นบ้านสู่เจียรณศึกษาศิลปินต้นแบบผู้ถ่ายทอดเพลงสู่เจียรณ ของชาติ ในเมืองงเหริน มณฑลกุ้ยโจว ประเทศจีน

Huang Liyuan¹ / คมกริช การินทร์²

^{1,2} วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

อีเมล: khamstkarin@gmail.com

รับต้นฉบับ 1 กรกฎาคม 2564 ; ปรับแก้ไข 10 สิงหาคม 2564 ; รับผิดชอบ 8 ธันวาคม 2564

บทคัดย่อ

บทความเรื่องนี้ “การถ่ายทอดเพลงพื้นบ้านสู่เจียรณ ศึกษาศิลปินต้นแบบผู้ถ่ายทอดเพลงสู่เจียรณของชาติ ในเมืองงเหรินมณฑลกุ้ยโจวประเทศจีน” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการถ่ายทอดเพลงพื้นบ้านสู่เจียรณในเมืองงเหรินมณฑลกุ้ยโจวประเทศจีน รวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการเชิงคุณภาพที่เขตปกครองตนเองเหียนเหอเจียรณ เมืองงเหริน มณฑลกุ้ยโจว ประเทศจีน โดยเก็บข้อมูลจากศิลปินที่ได้รับการยกย่องเป็นศิลปินต้นแบบผู้ถ่ายทอดเพลงสู่เจียรณของชาติ 1 ท่าน คือ นายหวังโบ (Mr. Wang Bo) และลูกศิษย์ จำนวน 5 คน ได้แก่ นายเชอ เจียนหลง (Mr. She Qianlong) นายเทียน ชีหมิง (Mr. Tian Qimin) นายจาง เจียหง (Mr. Zhang Jiahong) นางหวัง หลิงหลิง (Mrs. Wang Lingling) และ นางเจียง นา (Jiang Na) ใช้วิธีการสัมภาษณ์และสังเกตการณ์ ผลการวิจัยพบว่า

การถ่ายทอดบทเพลงพื้นบ้านสู่เจียรณมี 4 ขั้นตอนตามทฤษฎีของสมิทและราแกน ดังนี้ 1) ขั้นนำ (introduction) มีการเตรียมเนื้อเพลงสำหรับการสอนแก่นักเรียนก่อนและผู้สอนร้องเพลงให้ผู้เรียนฟังก่อน 2) ขั้นสอน (body) ผู้สอนแบ่งกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย จากนั้นสอนทีละประโยค โดยให้นักเรียนร้องตามเมื่อนักเรียนร้องเพลงได้จึงสอนประโยคต่อไปจนจบเพลง มีการพาผู้เรียนไปเรียนในสถานที่จริง 3) ขั้นสรุป (conclusion) ผู้สอนให้ร้องทั้งเพลงแบบกลุ่มเป็นการสรุปบทวนเนื้อหาที่เรียน และ 4) ขั้นประเมินผล (assessment) ให้ร้องทีละคนตามที่ผู้สอนกำหนด และมีการพานักเรียนไปที่เวทีจริงเพื่อขึ้นทำการแสดง

คำสำคัญ

เพลงพื้นบ้านสู่เจียรณ การถ่ายทอด ศิลปินต้นแบบ ประเทศจีน

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

Tujia Folk Song Transmission: A Case Study of the Master Artist Who Conveyed the Tujia Song of the Nation in Tongren City, Guizhou Province, China

Huang Liyuan¹ / Khomkrich Karin²

^{1,2}College of Music, Mahasakham University, Thailand

E-mail: khamsitkarin@gmail.com

Received 1 July 2021; Accepted 10 August 2021; Published 8 December 2021

Abstract

This article entitled “Tujia Folk Song Transmission: A Case Study of the Master Artist Who Conveyed the Tujia Song of the Nation in Tongren City, Guizhou Province, China” aims to study the process of transmitting Tujia folk song in Tongren city, Guizhou province, China. Data were collected in Yanhe Tujia autonomous county, Tongren city, Guizhou province, China using a qualitative method. The data were collected from Mr. Wang Bo, the artist who is regarded as a master artist broadcasted the national Tujia song and his 5 students, namely Mr. She Qianlong, Mrs. Wang Lingling, Mrs. Jiang Na, Mr. Tian Qimin, and Mr. Zhang Jiahong via interview and observation methods. The results of the study showed that:

The transmission of Tujia folk song according to Smith and Ragan’s theory has 4 steps: 1) Introduction: the lyrics prepared for teaching are firstly distributed to students and the teacher sings to the students first. 2) Body: The teacher divides the students into small groups, then teaches one sentence at a time by having students sing along. When the students can sing, the teacher continues to teach the rest until the end of the song. The students are also taken to study in real locations. 3) Conclusion: the teacher tells the student to sing the whole song in groups as summarizing and reviewing the contents of the lesson, and 4) Assessment: the teacher requires the students to sing individually as the teacher determines, and the students are taken to the actual stage to perform.

Keywords:

Tujia Folk Song, Transmission, Master Artist, China

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

ที่มาและความสำคัญ

เพลงพื้นบ้านตูเจียเป็นศิลปะประเพณีการร้องพื้นบ้านที่เกิดขึ้นโดยคนชาวตูเจีย (Tujia) ในสภาพแวดล้อมทางประวัติศาสตร์ที่เฉพาะเจาะจงหลังจากกระบวนการพัฒนาทางประวัติศาสตร์อันยาวนาน (Tian Can, 2009) เพลงพื้นบ้านตูเจีย เป็นบทเพลงที่มีสี่ส้นและมีเสน่ห์ในตัว มันสามารถสะท้อนและบันทึกให้เห็นแง่มุมต่าง ๆ ของขนบธรรมเนียม ประเพณี จริยธรรม และสังคม ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ของชาวตูเจียอย่างแท้จริง ซึ่งมีคุณค่ามากสำหรับการศึกษาของเพลงพื้นบ้านตูเจีย (Tujia) ที่ถูกสร้างโดยคน และมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง มีเรื่องราวชีวิตและข้อมูลทางวัฒนธรรม สามารถใช้เป็นบทเรียนการสอนสำหรับคนหนุ่มสาวให้มีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงบรรทัดฐาน นอกจากนี้ยังมีบทบาทในวัฒนธรรม บทบาทของการอนุรักษ์ (Luo Wen, 2010)

ชาวตูเจีย เป็นชนกลุ่มหนึ่งที่อาศัยอยู่ในเมืองต่าง ๆ ของสาธารณรัฐประชาชนจีน เช่น ฉงชิ่ง และก๊วยโจวปัจจุบันชาวตูเจียนั้นได้มีการรับเอาวัฒนธรรมสมัยใหม่บางส่วนเข้าไปจากกระแสโลก ซึ่งทำให้คนรุ่นใหม่เหินห่างจากวัฒนธรรมเดิม แต่ก็ยังมีการรักษาและสืบทอดไว้อยู่ในปัจจุบัน ชาวตูเจีย ในเขตปกครองตนเองเหียนเหอ (Yanhe Tujia) เมืองตงเหริน (Tongren City) มณฑลกุ้ยโจว (GuiZhou Province) ประเทศจีน (China) ยังคงรักษาเพลงพื้นบ้านตูเจียไว้ได้เป็นอย่างดี โดยการนำของ นายหวังโบ (Mr.Wang Bo) ศิลปินต้นแบบในการถ่ายทอดเพลงพื้นบ้านตูเจียของชาติ

ปัจจุบัน นายหวัง โบ อายุ 50 ปี ได้ร้องเพลงพื้นบ้านของตูเจีย (Tujia) มานานกว่า 40 ปีตั้งแต่เขาอายุ 8 ขวบ ในฐานะผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ เขาเป็นศิลปินที่ได้รับการยอมรับจากรัฐบาลของชาติ ในเรื่องวัฒนธรรมเพลงพื้นบ้านตูเจีย เขาเริ่มออกเดินทางจากหมู่บ้านหนึ่งไปอีกหมู่บ้านหนึ่งโดยรวบรวมเพลงพื้นบ้านตูเจียมากกว่า 80 เพลง เติบโตด้วยเรื่องราวของท้องถิ่นในรอบเกือบสิบปี เขาได้บอกว่าเพลงตูเจียในเขตเหียนเหอได้รับการปรับแต่งอย่างสวยงามด้วยทำนองเรียบง่ายอารมณ์จริงใจเนื้อหาเข้มข้นและเรื่องราวที่หลากหลายครอบคลุมวิถีชีวิตเกษตรกรรมของชาวบ้าน โดยเขาได้รวบรวม และเป็นผู้บุกเบิกนำมาใช้ในการถ่ายทอดเพลงพื้นบ้าน (Wang Bo, 2020, สัมภาษณ์)

ทุกวันนี้คนรุ่นใหม่ให้ความสนใจเพลงลูกทุ่งนี้น้อยลง รวมทั้งคนที่เข้าใจภาษาของเพลงนี้ด้วยเพราะใช้ภาษาถิ่นที่ต้องเรียนรู้และเข้าใจ แต่นายหวังโบ ยังยืนหยัดในการทำหน้าที่เป็นผู้ถ่ายทอดเพลงพื้นบ้านดังกล่าวให้กับผู้ที่สนใจ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับลูกศิษย์เขาได้พัฒนาตัวเองตลอดเวลา เขาเข้าเรียนและจบการศึกษาจากสาขานตรีของมหาวิทยาลัยกุ้ยโจว เขาเข้าร่วมการประกวดร้องเพลงพื้นบ้านตลอดที่มีโอกาส เขาคิดเสมอว่าสิ่งนี้จะสร้างประสบการณ์และชื่อเสียงให้กับเขา และเขาได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวด

ร้องเพลง หลายเวทีและหลายปีติดต่อกัน จนเขาได้รับการยอมรับทางสังคมว่าเขาเป็นคนที่มีความสามารถ และเขาได้รับเลือกให้เป็นตัวแทนผู้รับมรดกชุดที่ห้าของโครงการตัวแทนมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชาติ จากความขยันและอดทนของเขาทำให้เขามีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับ มีผู้สนใจมาฝากตัวเป็นลูกศิษย์ของเขาจำนวนมาก ทำให้เพลงพื้นบ้านฉู่เจียได้รับการสืบทอดและเป็นที่ยอมรับ ด้วยเหตุผลนี้ทำให้ข้าพเจ้าต้องการศึกษาว่า นายหวัง โบ มีการถ่ายทอดเพลงพื้นบ้านฉู่เจียสู่ลูกศิษย์ของเขาอย่างไร เพื่อสามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับการสืบทอดเพลงพื้นบ้านอื่น ๆ ได้นในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษากระบวนการถ่ายทอดเพลงพื้นบ้านฉู่เจีย กรณีศึกษาศิลปินต้นแบบผู้ถ่ายทอดเพลงฉู่เจียของชาติ ในเมืองถงเหริน มณฑลกุ้ยโจว ประเทศจีน

วิธีดำเนินการวิจัย

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาคือที่เขตปกครองตนเองเหียนเหอ ฉู่เจีย (Yanhe Tujia) เมืองถงเหริน (Tongren City) มณฑลกุ้ยโจว (Guizhou Province) ประเทศจีน (China) โดยเก็บข้อมูลจากศิลปินที่ได้รับการยกย่องเป็นศิลปินต้นแบบผู้ถ่ายทอดเพลงฉู่เจียของชาติที่มีเพียง 1 ท่านในเมืองนี้ คือ นายหวังโบ (Mr. Wang Bo) และลูกศิษย์ จำนวน 5 คน ใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ นางหวัง หลิงหลิง (Mrs.Wang Lingling), นางเจียง นา (Jiang Na), นายเชอ เซียนหลง (Mr. She Qianlong), นายเทียน ชีหมิน (Mr.Tian Qimin) และ นายจาง เจียหง (Mr. Zhang Jiahong)

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ หนังสือ ตำรา งานวิจัย และข้อมูลจากการลงภาคสนาม (Field Study) จากการสัมภาษณ์มาทำการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น เอกสารทางวิชาการ หนังสือ ตำรา งานวิจัย
2. สร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยพิจารณาจากประเด็นวัตถุประสงค์ของการวิจัยนำมาแยกแยะจัดกลุ่มประเด็นข้อคำถามลงในเครื่องมือ
3. ทำการประสานติดต่อบุคคลผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ นายหวัง โบ เพื่อนัดเวลาในการสัมภาษณ์ และสอบถามจำนวนลูกศิษย์พบว่ามากกว่า 100 คน จึงทำการคัดเลือกแบบเจาะจงโดยจากคำแนะนำของนายหวัง โบ และได้จำนวน 5 คน

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

4. ในการสัมภาษณ์ ได้กำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย ผู้สอน และลูกศิษย์ จำนวน 5 คน

5. ผู้วิจัยใช้การสังเกตร่วมด้วย เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบในการวิเคราะห์ ในการศึกษาครั้งนี้ใช้ระยะเวลา 1 ปี ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2563 ถึงเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2563

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์ (Interviews) ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้สอนและผู้เรียน
2. แบบสังเกต (Observation) ใช้สำหรับสังเกตวิธีการเรียนการสอน

โดยเครื่องมือทั้งสองนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นตามกรอบวัตถุประสงค์และคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบและทำการปรับแก้ไขตามคำแนะนำ ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เจริญชัย ขนไพโรจน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สยาม จวงประโคนและ รองศาสตราจารย์ พิพัช สอนไย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การศึกษาได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยยึดหลักข้อมูลที่มีลักษณะ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ข้อมูลเอกสาร ที่เกี่ยวข้อง
2. ข้อมูลภาคสนาม (Field Data) เป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยรวบรวมได้จากการลงพื้นที่

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากเอกสารและตำราต่าง ๆ มาจำแนกหมวดหมู่ตามประเด็นที่ศึกษา และตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลโดยการเปรียบเทียบกับแหล่งข้อมูลเอกสารอื่น เช่น ตำรา งานวิจัย และข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย จากนั้นทำการเชื่อมโยงประเด็นที่สอดคล้องกันนำมาหาความหมาย และทำการสรุปข้อมูล

2. มีการสรุปประเด็นข้อมูลว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

3. ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล โดยวิธีการแบบสามเส้า (Investigator Triangulation) โดยการนำข้อมูลกลับไปให้ผู้ให้ข้อมูลอ่าน กลับไปถามผู้ให้ข้อมูลซ้ำอีกเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นความจริง

4. นำข้อมูลผ่านการตรวจสอบแล้วมาวิเคราะห์บนพื้นฐานตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ และใช้ทฤษฎีการเรียนการสอนเป็นหลักในวิเคราะห์ข้อมูลการสอนที่ได้จากงานสนาม

5. นำเสนอข้อมูลในประเด็นที่ศึกษาด้วยการพรรณนาวิเคราะห์จากนั้นจึงสรุปผล อภิปรายผลและเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาต่อไป

ผลการวิจัย

จากการศึกษาการถ่ายทอดเพลงพื้นบ้านภูเจียโดยศิลปินต้นแบบผู้ถ่ายทอดเพลงภูเจียแห่งชาติ ในเมือง
งหว.นครพนม มณฑลกุ้ยโจว ประเทศจีน โดยรวบรวมข้อมูลจากงานภาคสนาม สามารถแสดงผลได้ ดังนี้

กระบวนการถ่ายทอดเพลงพื้นบ้านของนายหวัง โบ (Wang Bo) ศิลปินต้นแบบผู้ถ่ายทอดเพลงภูเจีย
แห่งชาติ ในเมืองงหว.นครพนม มณฑลกุ้ยโจว ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์นายหวัง โบเป็นหลัก และพบว่า การสอนนั้นเป็น
รูปแบบการสอนเพลงพื้นบ้านที่มีวิธีการสอนที่ทำให้ผู้เรียนนั้นสามารถเรียนรู้และเข้าใจบทเพลงพื้นบ้านได้ดี
โดยผู้สอนมีกระบวนการในการสอนตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงท้ายสุดคือผู้เรียนสามารถขับร้องได้ และสามารถขึ้น
แสดงบนเวทีจริง ๆ โดยจากข้อมูลที่สัมภาษณ์และสังเกต ได้ทราบถึงวิธีการสอน ซึ่งสามารถบรรยายได้ ดังนี้

นายหวัง โบ (Mr. Wang Bo) (2563, สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า ก่อนการสอนทุกครั้งท่านจะเตรียมเพลง
สำหรับการสอน โดยเตรียมเนื้อเพลงที่จะใช้สำหรับการสอน และทำการทบทวนบทเพลงที่จะใช้สอนด้วยตนเองก่อน
โดยฝึกร้องคนเดียวเพื่อให้เกิดความคล่องไม่ติดขัดเวลาจะสอน ในเรื่องนี้ นายเทียน ซิหมิน (2563, สัมภาษณ์)
ได้เล่าว่า ฉันสังเกตเห็นว่าครูจะทำการฝึกร้องเพลงที่จะนำมาสอนก่อนทุกครั้งที่จะมาสอนให้ฉัน และก่อนสอน
ครูจะแจกเนื้อเพลงก่อนเพื่อให้พวกเราได้นำไปท่องเนื้อเพลงก่อนที่จะเริ่มเรียน

หลังจากที่ผู้เรียนได้มีการเตรียมตัวโดยท่องจำเนื้อเพลงมาก่อนแล้ว และผู้สอนก็ได้ทบทวนการร้อง
มาแล้ว จะเริ่มทำการสอนโดยผู้สอนจะแบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย 4-5 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน (Wang Bo,
2563, สัมภาษณ์) จากนั้นผู้สอนจะทำการร้องเพลงให้ผู้เรียนฟังก่อน 1 รอบ เป็นการสาธิตทั้งเพลงว่าต้องร้อง
อย่างไร จากนั้น ผู้สอน จะร้องเพลงให้ฟังทีละประโยคและให้ผู้เรียนร้องตามทีละประโยค ข้าไปมาจนกว่าผู้เรียน
จะสามารถร้องได้ตามที่ผู้สอนต้องการ โดยผู้สอนจะคอยสังเกตและปรับแก้ไขข้อบกพร่องของการร้องเพลงให้
ตลอดเวลา โดยในการสอนนี้ที่มีการแบ่งเป็นกลุ่มเพราะว่าผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนได้มีการช่วยเหลือกันในกลุ่ม
โดยอาศัยให้เพื่อนช่วยเพื่อนในการฝึกฝน ทบทวน กันในกลุ่ม หวัง หลิงหลิง (Wang Lingling) (2563, สัมภาษณ์)
ได้เล่าว่า เธออายุ 32 ปีและเรียนเพลงพื้นบ้านภูเจีย (Tujia) กับนายหวัง โบ (Wang Bo) มาแล้ว 10 ปี
เธอสามารถเป็นผู้สืบทอดเพลงพื้นบ้านภูเจียได้อย่างดีเยี่ยม เพราะนายหวัง โบ มีความเอาใจใส่ในการสอนมาก
ท่านจะแก้ไขให้เสมอเมื่อเธอฝึกร้องเพลงผิดวิธี ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้เธอเรียนรู้การร้องเพลงที่ถูกต้องและไพเราะ
ท่านจะชี้แนะให้เราร้องเพลง โดยให้เราร้องทีละวรรค จนกว่าเราจะร้องเพลงได้ท่านจึงจะสอนร้องเพลงในวรรค
ถัดไป นอกจากการเรียนในสถานที่บ้านของท่านแล้ว นายเชอ เซียนหลง (Mr. She Qianlong) (2563, สัมภาษณ์)
ที่เป็นลูกศิษย์ของนายหวัง โบ ยังได้เล่าว่า ท่านได้มีการพาเขาและเพื่อน ๆ ออกไปฝึกร้องเพลงนอกสถานที่ คือ

ร้องในท้องทุ่งสนามหญ้า มันทำให้เกิดการผ่อนคลาย และเขายังเคยตามท่านไปสัมผัสกับสนามจริงคือเวทีการขับร้องเพลงพื้นบ้าน ทำให้ได้เห็นการร้องเพลงในสถานที่จริง และได้รับรู้อารมณ์ของเพลงพื้นบ้านถ้อยอย่างแท้จริง ทำให้เขาสามารถนำมาปรับปรุงวิธีการร้องของเขาได้อีกทางหนึ่ง

เมื่อผู้สอนได้ทำการสอนจบเพลงแล้ว ผู้สอนจะใช้วิธีการตรวจสอบโดยให้ผู้เรียนร้องเพลงร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยกลุ่มนี้ที่ผู้สอนได้แบ่งไว้ในตอนเริ่มต้นก่อนเรียน โดยจะให้ทั้งกลุ่มร้องทั้งเพลงพร้อมกัน จากนั้นจะเรียกทีละคนให้ร้องตามที่ผู้สอนกำหนดเพื่อเป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนร้องได้ไหม (Wang Bo, 2563, สัมภาษณ์) โดยการร้องเป็นกลุ่มนี้ ทำให้ผู้เรียนสามารถจดจำเพลงได้มากขึ้น เพราะการร้องเป็นกลุ่มจะทำให้เพื่อน ๆ ในกลุ่มช่วยกันจำเนื้อเพลงได้ช่วยให้คนที่ลืมเพลงสามารถร้องตามและจดจำได้ในที่สุด (Jiang Na, 2020, สัมภาษณ์) ในบางครั้งนายหวัง โบ ได้มีการพาผู้เรียนไปร่วมแสดงในเวทีจริงด้วยเป็นการทำให้ผู้เรียนได้ขึ้นแสดงบนเวทีจริงได้และยังเป็นการตรวจสอบอีกทางว่าผู้เรียนสามารถร้องเพลงที่สอนมาได้ดีขนาดไหน (Mr. She Qianlong, 2563, สัมภาษณ์)

จากวิธีการที่กล่าวมานี้สามารถวิเคราะห์ได้ว่านายหวัง โบ มีการเตรียมตัวการสอนเป็นอย่างดี โดยการเตรียมอุปกรณ์การสอน นั่นคือเนื้อเพลง ที่จะใช้สำหรับการเรียนการสอน และมีการทบทวนเนื้อร้องซึ่งเปรียบได้กับการทบทวนเนื้อหาบทเรียนก่อนทำการสอน และมีการแจกเนื้อเพลงให้ผู้เรียนได้ไปทำความเข้าใจ เพื่อหัดอ่าน และท่องจำเนื้อร้องให้ได้ก่อน วิเคราะห์ได้ว่าเป็นการเตรียมการสอนที่ทำให้ครูและผู้เรียนได้เตรียมความพร้อมในเรื่องของการจดจำเนื้อเพลง และเมื่อมาเรียนในห้องเรียนทำให้ผู้สอนสามารถสอนวิธีการ และเทคนิคของการขับร้องได้เลย โดยไม่ต้องกังวลเรื่องการจดจำเนื้อร้อง

และยังสามารถวิเคราะห์ได้ว่า วิธีการสอนของนายหวัง โบ นั้น เป็นการสอนแบบสาธิตโดยครูร้องให้ฟังก่อนแล้วให้ผู้เรียนร้องตาม เป็นวิธีการคล้ายกับในการเรียนการสอนทางดนตรีไทย โดยครูปฏิบัติให้ดูก่อนแล้วผู้เรียนปฏิบัติตาม และในแต่ละวรรคต้องให้ผู้เรียนสามารถร้องได้ก่อนจึงจะทำการสอนในวรรคต่อไป แสดงให้เห็นว่านายหวัง โบ มีความเอาใจใส่ผู้เรียน และยังมีการแบ่งเป็นกลุ่มย่อย ซึ่งทำให้สะดวกในการควบคุมดูแล และการสังเกตผู้เรียนว่าคนใดร้องผิดวิธี หรือไม่เข้าใจก็จะสามารถปรับแก้ไขได้ทันที ซึ่งต่างจากการสอนกลุ่มใหญ่ที่ผู้สอนอาจดูแลและสังเกตผู้เรียนแต่ละคนได้ไม่ทั่วถึง และยังพบว่านายหวัง โบ มีการใช้เทคนิคการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน และมีการพาผู้เรียนไปสัมผัสสถานการณ์จริง ๆ ทำให้ผู้เรียนได้สัมผัสประสบการณ์จริง ทำให้เกิดความเข้าใจมากขึ้นและสามารถนำมาปรับปรุงวิธีการร้องเพลงของตนได้ และวิธีการประเมินผลผู้เรียนของนายหวัง โบ มีการประเมินตรวจสอบแบบเป็นกลุ่ม และเป็นรายบุคคล โดยแบบเป็นกลุ่มเป็นการให้ร้องพร้อมกันซึ่งเป็นการช่วยให้ผู้เรียนทั้งหมดสามารถช่วยกันร้องเพลงได้ทั้งเพลง คนที่จำเนื้อร้องและวิธีการร้องทั้งหมด

ไม่ได้ก็สามารถร้องตามเพื่อนที่สามารถจดจำได้ และแบบรายบุคคลเป็นการเรียกตรวจสอบเพลงทั้งเพลง โดยจะเรียกตรวจสอบตรงวรรคใด ท่อนไหนของเพลงก็ได้ขึ้นอยู่กับผู้สอน ซึ่งในการประเมินแบบนี้สามารถส่งผลให้ผู้เรียนต้องฝึกฝน ปฏิบัติร้องเพลงให้ได้ทั้งบทเพลง เพราะไม่สามารถทราบล่วงหน้าว่าผู้สอนจะเรียกให้ร้องตรงวรรคไหนหรือท่อนไหนของเพลง

จากวิธีการถ่ายทอดของนายหวัง โบ สามารถเปรียบเทียบกับ การแบ่งชั้นสอน ตามที่ สมิทและราแกน (Smith & Ragan, 1999) ได้นำเสนอขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน ที่นิยมใช้อย่างแพร่หลายไว้ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นนำ (introduction), ชั้นสอน (body), ชั้นสรุป (conclusion) และชั้นประเมินผล (assessment) โดยสามารถสรุปกระบวนการได้เป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นนำ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เรียน ส่งเสริมความสนใจและกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ระลึกถึงความรู้เดิมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้เรื่องใหม่

ในขั้นนี้พบว่า นายหวัง โบ มีการแจกเนื้อเพลงให้กับผู้เรียนก่อน และมีการร้องสาธิตให้ผู้เรียนทุกคนได้ฟังก่อน สามารถเปรียบได้กับเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนผ่านบทเพลงที่ผู้สอนร้องออกมาซึ่งมีความไพเราะ

2. ชั้นสอน ชั้นสอน มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่เกี่ยวกับการเรียนรู้สิ่งใหม่ โดยผู้สอนใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้

ในขั้นนี้พบว่า เริ่มทำการสอนโดยผู้สอนจะแบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย 4-5 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน จากนั้นผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการร้องเพลงให้ผู้เรียนฟังก่อน 1 รอบ เป็นการสาธิตทั้งเพลงว่าต้องร้องอย่างไร และใช้การสอนโดยร้องให้ฟังทีละประโยคและให้ผู้เรียนร้องตามทีละประโยค ซ้ำไปมาจนกว่าผู้เรียนจะสามารถร้องได้ตามที่ต้องการ โดยผู้สอนจะคอยสังเกตและปรับแก้ไขข้อบกพร่องของการร้องให้ตลอดเวลา

3. ชั้นสรุป จุดมุ่งหมายในขั้นนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้สรุป และทบทวนความรู้ที่ได้รับว่าเพิ่มขึ้นจากเดิมหรือไม่อย่างไร จะนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างไร

ในขั้นนี้พบว่า ผู้สอนจะใช้วิธีการสรุปโดยให้ผู้เรียนร้องเพลงร่วมกันเป็นกลุ่ม ตามที่ผู้สอนได้แบ่งไว้ในตอนต้นโดยให้ร้องทั้งเพลง

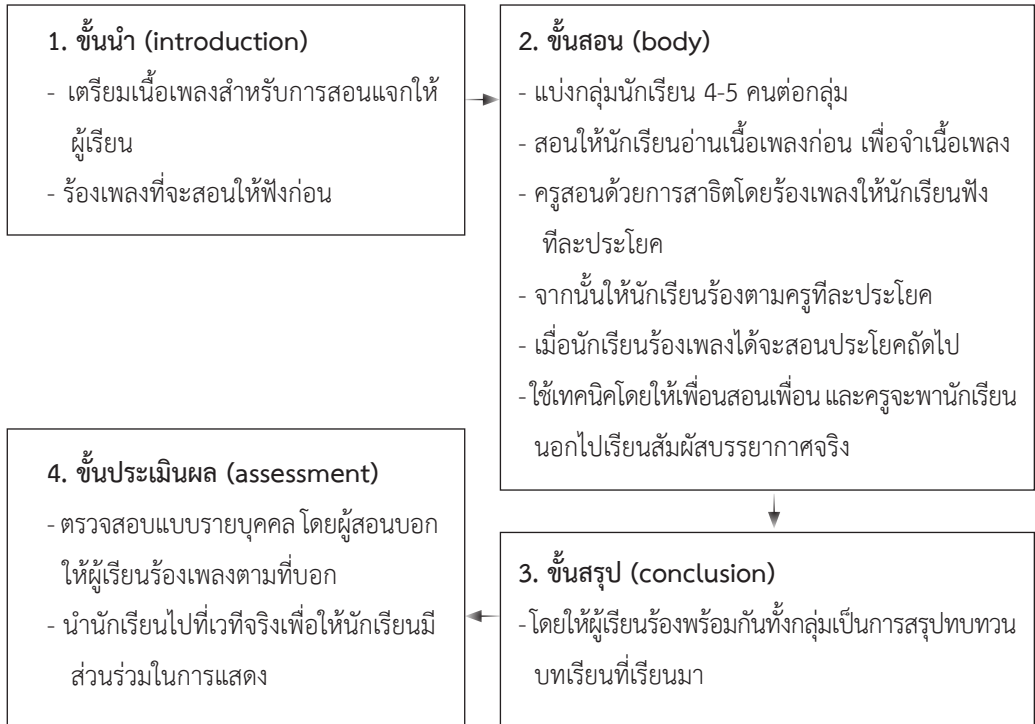
4. ชั้นประเมินผล จุดมุ่งหมายในขั้นนี้เพื่อให้ผู้สอนรู้ว่าผู้เรียนเกิดผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ และเป็นข้อมูลในการจัดการเรียนการสอนเพื่อซ่อมเสริมหรือดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

ในขั้นนี้พบว่า วิธีการประเมินผลผู้เรียนของนายหวัง โบ มีการประเมินตรวจสอบแบบเป็นกลุ่ม และเป็นรายบุคคล โดยแบบเป็นกลุ่มเป็นการให้ร้องพร้อมกัน และแบบรายบุคคลเป็นการเรียกตรวจสอบเพลงทั้งเพลง โดยจะเรียกตรวจสอบตรงวรรคใด ท่อนไหนของเพลงก็ได้ขึ้นอยู่กับผู้สอน

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

จากข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปเป็น แผนภูมิ ได้ดังนี้ :

ภาพที่ 1 กระบวนการถ่ายทอดเพลงพื้นบ้านฉู่เจีย

อภิปรายผลการวิจัย

ในเรื่องกระบวนการสอนเพลงพื้นบ้านฉู่เจียของศิลปินต้นแบบผู้สอนร้องเพลงฉู่เจียแห่งชาติ ของเมือง
ฉะเชิงเทรา มณฑลกุ้ยโจว ประเทศจีน สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

ในการสอนของนายหวัง โบ ก่อนการสอนทุกครั้งท่านจะเตรียมเพลงสำหรับการสอน โดยเตรียมเนื้อ
เพลงที่จะใช้สำหรับการสอน และทำการทบทวนบทเพลงที่จะใช้สอนด้วยตนเองก่อน โดยฝึกร้องคนเดียวเพื่อให้
เกิดความคล่องไม่ติดขัดเวลาจะสอน เป็นการเตรียมตัวของผู้สอนที่ดีเยี่ยม ซึ่งในขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่อยู่ใน
ขั้นเตรียมการสอน ที่ไม่รวมอยู่ใน ขั้นนำ (Introduction) ที่สมิทและราแกน (Smith & Ragan, 1999) ได้กล่าวไว้
จากการเตรียมตัวของนายหวัง โบ นี้ สามารถมองได้ว่าเป็นความรับผิดชอบของผู้สอนที่ต้องเตรียมตัวให้พร้อม

เพราะในเรื่องวิชาทักษะปฏิบัตินี้ต้องใช้ความเชี่ยวชาญและความพร้อมของร่างกายรวมทั้งการฝึกฝน สอดคล้องกับ ที่ ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์ (<http://kotavaree.com/?p=215>) ที่กล่าวไว้ว่า “ถ้าเป็นครูดนตรีต้องเก่ง ถ้าสอนปฏิบัติครูต้องเก่งปฏิบัติ” ซึ่งจากข้อมูลพบว่านายหวัง โบ มีการเตรียมตัวการสอนเป็นอย่างดี โดยการเตรียมอุปกรณ์การสอน นั่นคือเนื้อเพลง ที่จะใช้สำหรับการเรียนการสอน และมีการทบทวนเนื้อร้องซึ่งเปรียบได้กับการทบทวนเนื้อหาบทเรียนก่อนทำการสอน และมีการแจกเนื้อเพลงให้ผู้เรียนได้ไปทำความเข้าใจ เพื่อหัดอ่านและท่องจำเนื้อร้องให้ได้ก่อน เป็นการเตรียมการสอนที่ทำให้ครูและผู้เรียนได้เตรียมความพร้อมในเรื่องของการจดจำเนื้อเพลง และเมื่อมาเรียนในห้องเรียนทำให้ผู้สอนสามารถสอนวิธีการ และเทคนิคของการขับร้องได้เลยโดยไม่ต้องกังวลเรื่องการจดจำเนื้อร้อง

วิธีการสอนของนายหวัง โบ นั้น ท่านจะร้องให้ผู้เรียนฟังก่อนเป็นการโน้มน้าวให้ผู้เรียนได้ฟังบทเพลงที่มีความไพเราะผ่านน้ำเสียงของครูซึ่งสามารถดึงความสนใจของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี แล้วให้ผู้เรียนร้องตามเปรียบได้กับเป็นการสอนแบบสาธิต (<https://sites.google.com>, 2021) เป็นวิธีการคล้ายกับในการเรียนการสอนทางดนตรีไทย โดยครูปฏิบัติให้ดูก่อนแล้วผู้เรียนปฏิบัติตาม และในแต่ละวรรคต้องให้ผู้เรียนสามารถร้องได้ก่อนจึงจะทำการสอนในวรรคต่อไป แสดงให้เห็นว่านายหวัง โบ มีความเอาใจใส่ผู้เรียนเป็นอย่างดี และยังมีการแบ่งเป็นกลุ่มย่อย ซึ่งทำให้สะดวกในการควบคุมดูแล และท่านยังคอยสังเกตผู้เรียนว่าคนใดร้องผิดวิธีหรือไม่เข้าใจเทคนิควิธีการร้อง ท่านก็ปรับแก้ไขได้ทันที ซึ่งต่างจากการสอนกลุ่มใหญ่ที่ผู้สอนอาจดูและสังเกตผู้เรียนแต่ละคนได้ไม่ทั่วถึง นอกจากนี้การใช้เทคนิคการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนนับเป็นวิธีการที่ดี เพราะเป็นการส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจและมีมิตรภาพที่ดีในชั้นเรียน เมื่อมีการร้องหรือการแสดงร่วมกันก็จะสามารถทำให้เกิดประสิทธิภาพที่ดีขึ้น อีกทั้งการพาผู้เรียนไปสัมผัสสถานการณ์จริง ๆ นับเป็นการสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียนอย่างยิ่ง

วิธีการประเมินผลผู้เรียนของนายหวัง โบ แม้ว่าจะไม่ใช่ระบบการให้คะแนนหรือมีการทำการสอบเหมือนกับการเรียนการสอนในระบบการศึกษา แต่พบว่ามีกระบวนการประเมินตรวจสอบแบบเป็นกลุ่ม และเป็นรายบุคคล โดยแบบเป็นกลุ่มเป็นการให้ร้องพร้อมกันซึ่งเป็นการช่วยให้ผู้เรียนทั้งหมดสามารถช่วยกันร้องเพลงได้ทั้งเพลง และแบบรายบุคคลเป็นการบอกให้ผู้เรียนร้องในวรรคที่ผู้สอนกำหนดให้ ซึ่งในการประเมินแบบนี้สามารถส่งผลให้ผู้เรียนต้องฝึกฝน ปฏิบัติร้องเพลงให้ได้ทั้งบทเพลง เพราะไม่สามารถทราบล่วงหน้าว่าผู้สอนจะเรียกให้ร้องตรงวรรคไหนหรือท่อนไหนของเพลง

จากการศึกษารูปแบบวิธีการถ่ายทอดเพลงพื้นบ้านสู่เสียง ของนายหวัง โบ ซึ่งเป็นศิลปินต้นแบบผู้ถ่ายทอดเพลงสู่เสียงของชาติในเมืองลงเหริมณฑลคู่ใจประเทศจีน นี้ทำให้เราได้เห็นมุมมองของการถ่ายทอดเพลงพื้นบ้านรวมทั้งวิธีการเรียนการสอนที่สามารถนำมาใช้ได้จริงและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรมีการเปรียบเทียบรูปแบบการสอนของปราชญ์ชาวจีนและชาวไทย
2. บุคคลและหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องการเรียนการสอนเพลงพื้นบ้านควรมีการปรับปรุงหลักสูตรหรือการจัดการแผนการเรียนการสอนที่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดผลการเรียนรู้ได้จริง

บรรณานุกรม

- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2021). *ว่าด้วยดนตรีศึกษาและระบบการศึกษาไทย*. สืบค้นวันที่ 18 พฤษภาคม 2564 จากเว็บไซต์ <http://kotavaree.com/?p=215>
- Tian Can. (2009). *Tujia music*. China: Central University for Nationalities Publishing House.
- Luo Wen. (2010). *Value of Tujia Folk Songs in Chongqing*. n.p.
- Smith & Ragan. (1999). *การกำหนดชั้นการเรียนการสอน*. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2564 จากเว็บไซต์ <https://sites.google.com/site/hnwykarreynru123/khan-txn-kar-reiyn-kar-sxn>
- Jiang Na. (2020). *ลูกศิษย์นายหวัง โบ* (สัมภาษณ์, 8 พฤศจิกายน 2563)
- She Qianlong. (2020). *ลูกศิษย์นายหวัง โบ*. (8 พฤศจิกายน 2563). สัมภาษณ์.
- Tian Qimin. (2020). *ลูกศิษย์นายหวัง โบ*. (8 พฤศจิกายน 2563). สัมภาษณ์.
- Wang Bo. (2020). *ศิลปินต้นแบบผู้ถ่ายทอดเพลงอุ้ยเจียของชาติ ในเมืองหงเหิน มณฑลกุ้ยโจว ประเทศจีน*. (10 ตุลาคม 2563). สัมภาษณ์.
- Wang Lingling. (2020). *ลูกศิษย์นายหวัง โบ*. (8 พฤศจิกายน 2563). สัมภาษณ์.
- Zhang Jiahong. (2020). *ลูกศิษย์นายหวัง โบ*. (8 พฤศจิกายน 2563). สัมภาษณ์.

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ

ณัฐชา พลมณี¹ / กรุณา เชิดจิระพงษ์²

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

² ผศ.ดร., อาจารย์ที่ปรึกษาหลักวิทยานิพนธ์

อีเมล : kunying_yeen@hotmail.com

รับต้นฉบับ 1 กรกฎาคม 2564; ปรับแก้ไข 15 กันยายน 2564; รับผิดชอบ 28 ตุลาคม 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการจัดการจัดเก็บรายได้ เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ และเพื่อศึกษาปัจจัยการจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ จำนวน 139 คน จากการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า

1. ระดับการจัดการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการควบคุมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านภาวะ การเป็นผู้นำ ด้านการวางแผน และด้านการจัดการองค์กร ตามลำดับ
2. ประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณภาพงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านปริมาณงาน ด้านค่าใช้จ่าย และด้านเวลา ตามลำดับ
3. ปัจจัยด้านการควบคุม ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ

คำสำคัญ

ประสิทธิภาพ การจัดเก็บรายได้ องค์การบริหารส่วนตำบล

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

Factors Affecting Revenue Collection Efficiency of Subdistrict Administrative Organization in Chaiyaphum Province

Natchaya Polmanee¹ / Karuna Cherdjirapong²

¹M.P.A. student, Public Administration, Nakhon Ratchasima Rajabhat University

²Assist.Prof., Advisor of this research

E-mail : kunying_yea@hotmail.com

Received 1 July 2021; Accepted 15 September 2021; Published 28 October 2021

Abstract

This research aimed to study the level of revenue collection management, to study the efficiency of revenue collection, and to study the management factors affecting the efficiency of revenue collection of the Subdistrict Administrative Organization in Chaiyaphum province. Data were collected from the sample group, namely 139 revenue collection officers of the Subdistrict Administrative Organization in Chaiyaphum province. The research instrument was a questionnaire.

Results indicated that:

1. The overall level of revenue collection management at the Subdistrict Administrative Organization in Chaiyaphum province was at the highest level ($\bar{X}$ = 4.72, S.D. = 0.34). When considering each aspect, it was found that the control aspect had the highest average, followed by leadership, planning and organization management, respectively.

2. Overall revenue collection efficiency of Subdistrict Administrative Organization in Chaiyaphum province was at the highest level ($\bar{X}$ = 4.60, S.D. = 0.52). When considering each aspect, it was found that the quality of work had the highest average, followed by the quantity of work, expenses, and time, respectively.

3. The control factor affects the efficiency of revenue collection of the Subdistrict Administrative Organization in Chaiyaphum province.

Keywords :

Efficiency, Revenue Collection, Subdistrict Administrative Organization

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

ที่มาและความสำคัญ

การบริหารการคลังท้องถิ่นถือเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินงาน รวมทั้งการพัฒนาการให้บริการ และแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการเงินการคลังของท้องถิ่นจะเป็นไปตามสถานะเศรษฐกิจของท้องถิ่นเป็นสำคัญ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีฐานะทางการเงินการคลังที่เข้มแข็ง ก็จะเป็นหลักประกันให้แก่ประชาชนว่าท้องถิ่น จะสามารถรับผิดชอบภาระรายจ่ายต่าง ๆ เพื่อการจัดบริการด้านต่างๆ ได้ (นพดล จันระวัง, 2562, น. 8) ความสามารถทางการเงินการคลังของท้องถิ่นมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ การพัฒนาศักยภาพในการจัดหารายได้ และการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่เหมาะสม หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีศักยภาพในการจัดหารายได้นั้น ย่อมหมายถึงการที่ท้องถิ่น มีความสามารถในการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นประเภทต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

การจัดเก็บภาษีจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะถือเป็นเครื่องมือที่สร้างความสำเร็จในการบริหารการคลัง เพื่อให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่และการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม และเมื่อเปรียบเทียบการจัดเก็บภาษีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเองในปีงบประมาณ 2562 จากรายงานสถานการณ์ด้านการคลังของปีงบประมาณ 2562 ฐานะด้านการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีรายได้รวม 150,560 ล้านบาท แบ่งเป็นรายได้ที่จัดเก็บเอง 24,161 ล้านบาท รายได้ภาษีที่รัฐบาลจัดเก็บและแบ่งให้ 84,181 ล้านบาท และรายได้จากเงินอุดหนุน 42,218 ล้านบาท แต่เนื่องจากรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งสิ้น 151,870 ล้านบาท จึงส่งผลให้ดุลการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดดุล 1,310 ล้านบาท (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2562, น. 1) เมื่อเทียบกับสถานการณ์ด้านการคลังของปีงบประมาณ 2563 ฐานะด้านการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีรายได้รวม 142,608 ล้านบาท แบ่งเป็นรายได้ที่จัดเก็บเอง 12,745 ล้านบาท รายได้ภาษีที่รัฐบาลจัดเก็บและแบ่งให้ 83,573 ล้านบาท และรายได้จากเงินอุดหนุน 46,290 ล้านบาท (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2563, น. 1) ซึ่งชี้ให้เห็นว่ารายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเองลดลงอย่างเห็นได้ชัด

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2562 ได้กำหนดว่า องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายได้อันประกอบด้วย รายได้จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล รายได้จากสาธารณูปโภค รายได้จากกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ เงินและทรัพย์สินอื่น ที่มีผู้อุทิศให้ รายได้อื่นที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาล เงินอุดหนุน

จากรัฐบาล และรายได้อื่นตามท้องที่การบริหารส่วนตำบลกำหนดขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2562, น. 30) อาจกล่าวได้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีรายได้ เพียงพอที่จะนำมาใช้ในการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องมีการบริหารงานคลังที่ถูกต้อง และเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น และหากพิจารณาถึงการคลังท้องถิ่นในฐานะของการกระจายอำนาจทางการปกครองสู่ท้องถิ่นแล้วจะถือได้ว่าการบริหารการคลังท้องถิ่นเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะเข้าไปเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาชน การให้ประชาชนมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพของชุมชนได้อย่างเต็มที่

จากการศึกษารายงานผลการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชัยภูมิ ประจำปีงบประมาณ 2562 (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ, 2562ก. น. 1-4) มีองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิที่มีผลคะแนนด้านการบริหารงานการเงินและการคลังอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 0 – 59.99 จำนวน 9 แห่ง ซึ่งชี้ให้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีรายได้ที่จัดเก็บเองอยู่ในสัดส่วนที่น้อยมากเมื่อเทียบกับรายได้ที่รัฐบาลจัดสรรให้ ส่วนใหญ่เกิดปัญหาจากการจัดเก็บภาษีอันเนื่องมาจากภาษีบางประเภทไม่สามารถนำมาประเมิน ก่อนที่จะดำเนินการจัดเก็บได้ เช่น สิ่งปลูกสร้างบางลักษณะไม่สามารถเทียบเคียงได้ตามบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ ที่ได้กำหนดไว้ และจากการกำหนดอัตราภาษีที่ไม่เป็นธรรม ทำให้ประชาชนจำนวนมากไม่สามารถเสียภาษีได้ เพราะมีรายได้ ไม่เพียงพอจึงหลีกเลี่ยงการเสียภาษี (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2563, น. 1-2) ซึ่งส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บภาษีได้ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ทำให้มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการภารกิจตามอำนาจหน้าที่ และยังคงพึ่งพางบประมาณจากรัฐบาลอยู่เสมอ

จากความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมียังคงมีปัญหา จึงมีความจำเป็นที่จะศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งจะสามารถทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดเก็บรายได้ เพื่อนำมา ปรับปรุง หรือพัฒนาการจัดเก็บรายได้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าว สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรได้ นอกจากนั้นยังส่งผลให้การจัดเก็บรายได้เป็นไปตามเป้าหมายขององค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลให้ประชาชนได้รับการบริการที่ดี และเพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับผู้บริหารสามารถนำไปประกอบการตัดสินใจในการบริหารงานด้านการจัดเก็บรายได้ให้มีประสิทธิภาพ ต่อไป

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการจัดการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ
3. เพื่อศึกษาปัจจัยการจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ

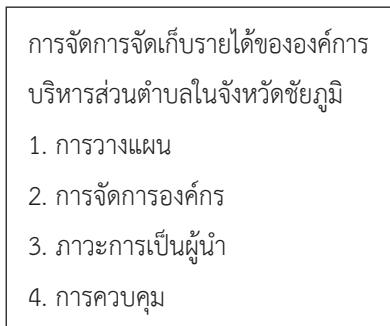
สมมุติฐานการวิจัย

การจัดการจัดเก็บรายได้ประกอบด้วย ด้านการวางแผน ด้านการจัดการองค์กร ด้านภาวะการเป็นผู้นำ และด้านการควบคุม ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ

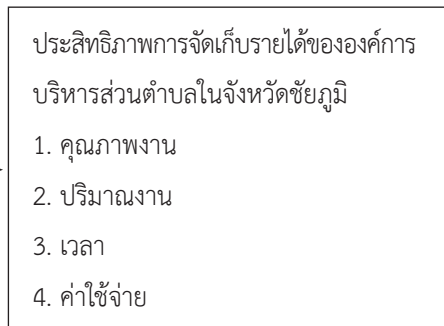
ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำแนวคิดทฤษฎีการจัดการที่สร้างประสิทธิภาพให้กับองค์กร POLC (Louis A. Allen, 1958) มากำหนดเป็นตัวแปรอิสระ คือ การจัดการจัดเก็บรายได้ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการจัดการองค์กร ด้านภาวะการเป็นผู้นำ และด้านการควบคุม ตัวแปรตามคือประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ ด้านคุณภาพงาน ด้านปริมาณงาน ด้านเวลา และด้านค่าใช้จ่าย (Peterson & Plowman, 1953) มาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้เกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ จำนวน 212 คน (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ, 2562). ข้อมูล ณ วันที่ 6 มกราคม 2562)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งได้จากการคำนวณโดยใช้สูตรทาโรยามาเน (Taro Yamane) (สิน พันธุ์พินิจ, 2555, น. 133) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 139 คน วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้อำเภอเป็นชั้นภูมิ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้เกี่ยวกับการจัดการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ โดยจำแนกออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการจัดการองค์กร ด้านภาวะการเป็นผู้นำ และด้านการควบคุม และความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้เกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ โดยจำแนกออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพงาน ด้านปริมาณงาน ด้านเวลา และด้านค่าใช้จ่าย ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

2.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง ของเนื้อหา (Content validity) โดยวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องของนิยามศัพท์กับข้อความถาม (IOC) และเลือกข้อความถามที่มี ค่า IOC ไม่ต่ำกว่า 0.8

2.3 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น นำไปทดลองใช้ (Try out) กับเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ที่เป็นประชากรศึกษาแต่มีไม่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน นำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค (Coefficient alpha Cronbach method) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 117) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .983

2.4 นำแบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไขแล้ว ทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อเก็บข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการทำหนังสือขออนุญาตเพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์จากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ ในการส่งหนังสือ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัย

3.2 ผู้วิจัยจัดเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ขออนุญาตผู้ตอบแบบสอบถามในการศึกษา โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย และอธิบายแบบสอบถาม พร้อมแจกแบบสอบถาม จำนวน 139 ชุด

3.3 พิจารณาความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน ทำการลงรหัสและวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติและนำเสนอเป็นรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย การวิเคราะห์ระดับการจัดการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ และการวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 การวิเคราะห์ปัจจัยการจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ ใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression analysis)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง สามารถสรุปผลการวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการจัดการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิโดยภาพรวมและรายด้าน

การจัดการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย	ลำดับที่
ด้านการวางแผน	4.72	0.48	มากที่สุด	3
ด้านการจัดการองค์กร	4.67	0.43	มากที่สุด	4
ด้านภาวะการเป็นผู้นำ	4.73	0.41	มากที่สุด	2
ด้านการควบคุม	4.79	0.41	มากที่สุด	1
รวม	4.72	0.34	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับการจัดการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 4.72$, S.D. = 0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการควบคุม ($\bar{X}= 4.79$, S.D. = 0.41) รองลงมาคือ ด้านภาวะการเป็นผู้นำ ($\bar{X}= 4.73$, S.D. = 0.41) ด้านการวางแผน ($\bar{X}= 4.72$, S.D. = 0.48) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการจัดการองค์กร ($\bar{X}= 4.67$, S.D. = 0.43)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมและรายด้าน

ประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย	ลำดับที่
ด้านคุณภาพงาน	4.63	0.49	มากที่สุด	1
ด้านปริมาณงาน	4.62	0.55	มากที่สุด	2
ด้านเวลา	4.56	0.63	มากที่สุด	4
ด้านค่าใช้จ่าย	4.58	0.60	มากที่สุด	3
รวม	4.60	0.52	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 พบว่าระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 4.60$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านคุณภาพงาน ($\bar{X}= 4.63$, S.D. = 0.49) รองลงมาคือ ด้านปริมาณงาน ($\bar{X}= 4.62$, S.D. = 0.55) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านเวลา ($\bar{X}= 4.56$, S.D. = 0.63)

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของปัจจัยการจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ

แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares (SS)	DF	Mean Square (MS)	F	P
ระหว่างกลุ่ม	1.833	1	1.833	6.965*	.009
ภายในกลุ่ม	36.057	137	0.263		
รวม	37.890	138			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างตัวแปรตาม (Y) กับตัวแปรอิสระจำนวน 1 ตัวแปร คือ ตัวแปรอิสระด้านการควบคุม (X₄) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ปัจจัยการจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกตามลำดับเข้า สมการ	B	Std. Error	β	t	p
1. ด้านการควบคุม (X ₄)	0.280	0.106	0.220	2.639*	0.009
ค่าคงที่ (Constant)	3.256	0.510		6.390	0.000

Multiple R = 0.220 Adjust R Square = 0.041 Std. Error of the Estimate = 0.513

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ตัวแปรอิสระที่ได้รับเลือกเข้าสมการคือ ด้านการควบคุม (X₄) ตัวแปรนี้ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ การตัดสินใจที่ปรับแล้ว (Adjust R Square) เท่ากับ 0.041 แสดงว่าปัจจัยด้านการควบคุม (X₄) สามารถทำนายประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ ได้ร้อยละ 4.10

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิมีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ระดับการจัดการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดทำแผนปฏิบัติการจัดเก็บรายได้ประจำปี กำหนดขั้นตอนการจัดเก็บภาษีที่มีการออกหน่วยบริการเคลื่อนที่ สอดคล้องกับแนวคิดของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2562, น. 4) กล่าวว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ประจำปี และกำหนดเป้าหมายในการจัดเก็บรายได้ในแต่ละปีงบประมาณเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ที่จัดเก็บเองเพิ่มขึ้น และเพื่อให้การจัดเก็บรายได้เพิ่มขึ้นเป็นไปตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด โดยกำหนดแนวทางปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม เช่น การให้บริการรับชำระภาษีนอกสถานที่ หรือการออกหน่วยบริการรับชำระภาษีเคลื่อนที่ การให้บริการรับชำระภาษีในช่วงวันหยุดราชการในช่วงฤดูภาษี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีประเด็นที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1.1 ด้านการวางแผน พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ มีการวางแผนการจัดเก็บภาษี มีขั้นตอนในการจัดเก็บภาษี คำนึงถึงระเบียบกฎหมาย ข้อบังคับ หนังสือสั่งการ สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ Louis A. Allen (1958) กล่าวว่า การพัฒนาประสิทธิภาพให้แก่องค์กร ได้แก่ การวางแผน การจัดการองค์กร ภาวะการเป็นผู้นำ และการควบคุม โดยการวางแผนเป็นการกำหนดกิจกรรม ตลอดจนภารกิจต่าง ๆ ที่ต้องปฏิบัติเอาไว้ในแต่ละช่วงเวลา เพื่อให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

1.2 ด้านการจัดการองค์กร พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ มีการมอบหมายงานให้เจ้าหน้าที่ได้เหมาะสมกับงาน และการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ ในการให้บริการจัดเก็บภาษีเพื่อความสะดวกและรวดเร็ว สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น (2554, น. 2) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากรที่มีหน้าที่จัดเก็บภาษีให้มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี ตลอดจนการดำเนินการปรับปรุงสำนักงานหรือสถานที่ให้บริการรับชำระภาษี และจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บภาษี โดยการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการให้บริการ

1.3 ด้านภาวะการเป็นผู้นำ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ มีผู้บริหารที่เป็นผู้กำหนดนโยบายและมอบหมายงานเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานจัดเก็บภาษีได้อย่างครอบคลุมสามารถปฏิบัติได้จริง สามารถชี้แจงข้อซักถามเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีให้แก่ประชาชนเพื่อให้เกิดความเข้าใจได้ ส่งผลให้ประชาชนมีความพึงพอใจและมาชำระภาษี สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (2558, น. 3) กล่าวว่า ภาวะความเป็นผู้นำของผู้บริหารที่สามารถตอบปัญหาและชี้แจงข้อซักถามของประชาชนเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีได้อย่างถูกต้อง เพื่อให้ประชาชนรับทราบข้อมูลความรู้ต่างๆ และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

1.4 ด้านการควบคุม พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ มีการติดตาม ตรวจสอบ กำกับดูแล และตรวจสอบงบประมาณที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีมีการตรวจสอบความถูกต้องของรายงานต่าง ๆ อย่างรอบคอบ มีการตรวจงานจัดเก็บภาษีให้เป็นไปตามแผนอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงควบคุมการใช้จ่าย อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีให้เป็นระบบ สามารถตรวจสอบได้ง่าย สอดคล้องกับแนวคิดของ อิดาร์ตัน ลินแส (2556, น. 69-70) กล่าวว่า ผลการปฏิบัติงานที่เกิดจากความสามารถในการใช้ทรัพยากรคน งบประมาณวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่มีอยู่อย่างจำกัด และคุ้มค่า เกิดการสูญเสียน้อยที่สุด

2. ระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิดำเนินงานตามนโยบายของผู้บริหาร สามารถปฏิบัติงานได้ตามขั้นตอนและสำเร็จได้ตามเป้าหมาย และระยะเวลาที่กำหนดมีช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีอย่างหลากหลายช่องทาง มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ ในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความรวดเร็ว สอดคล้องกับแนวคิดของ อีระยุทธ เลี้ยงสมบูรณ์ (2552, น. 47) กล่าวว่า การที่บุคคล มีความสามารถที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุผลได้ตรงตามเป้าหมายขององค์การอยู่ในระยะเวลาที่กำหนด ผลงานที่ได้มีความถูกต้อง มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพสูงสุด มีวิธีการหรือนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมเข้ามาช่วย เพิ่มผลงานและลดระยะเวลาการปฏิบัติงานใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า และสร้างความพึงพอใจให้แก่ทุกฝ่าย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีประเด็นที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

2.1 ด้านคุณภาพงาน พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผลลัพธ์ของงานเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้เป็นไปตามความคาดหวังขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้มีความถูกต้อง และครบถ้วน เกิดประสิทธิผลต่อองค์การบริหารส่วนตำบล สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ Peterson & Plowman (1953, P. 433) กล่าวว่า งานที่ได้ต้องมีคุณภาพสูงคือผู้ผลิต

และผู้ใช้ได้ประโยชน์คุ้มค่าและมีความพึงพอใจผลการดำเนินงานมีความถูกต้องได้มาตรฐานรวดเร็ว และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรและสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ

2.2 ด้านปริมาณงาน พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ต้องจัดการบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ มีการจัดทำฐานข้อมูลต่าง ๆ อาทิเช่น การจัดทำแผนที่ภาษี การจัดทำแผนแม่บท การจัดทำทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี และมีการจัดอบรม เพื่อชี้แจงหรือให้ความรู้แก่ประชาชน ส่งผลให้ประชาชนเข้าใจและมาเสียภาษีมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2550, น. 2) กล่าวว่า งานที่ได้ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีที่เหมาะสมกับจำนวนบุคลากร และระยะเวลา ได้แก่ การจัดทำแผนที่ภาษี เพื่อแสดงตำแหน่งลักษณะ ขนาดของแปลงที่ดิน อาคารต่าง ๆ การจัดทำทะเบียนทรัพย์สิน เพื่อแสดงรายการทรัพย์สินและการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน การจัดทำทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี เพื่อแสดงรายการชำระภาษีของเจ้าของทรัพย์สิน ผู้อยู่ในข่ายต้องชำระภาษี การจัดทำแผนแม่บท ซึ่งเป็นแผนที่จัดทำขึ้นจากระวางที่ดิน เพื่อใช้ในการนำเดินสำรวจข้อมูลภาคสนาม

2.3 ด้านเวลา พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิมีการกำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีได้เหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย มีการจัดทำเกี่ยวกับระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีเสร็จตามห้วงเวลาที่กำหนด มีการจัดเก็บภาษีตามช่วงระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิบัติงานจัดเก็บรายได้ประจำปีได้ทันตามระยะเวลาที่กำหนด สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (2558, น. 2-3) กล่าวว่า การจัดสรรเวลาที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีค่าธรรมเนียมและรายได้อื่น ๆ เพื่อให้ทราบว่าการเก็บภาษีค่าธรรมเนียมหรือรายได้อื่น ๆ สามารถทำได้ จำนวนเท่าใด อันจะนำไปสู่การคาดประมาณการรายได้และรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีงบประมาณถัดไปได้ รวมถึงระยะเวลาในการจัดทำระบบฐานข้อมูลและบันทึกข้อมูลทะเบียนทรัพย์สินทั้งหมดที่อยู่ในข่ายชำระภาษีลงในระบบฐานข้อมูลเพื่อการจัดเก็บภาษีรวดเร็วขึ้น และทันตามเวลาที่กำหนด

2.4 ด้านค่าใช้จ่าย พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิมีค่าใช้จ่ายที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มาชำระภาษี ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ โดยคำนึงถึงคุณค่าความประหยัด สอดคล้องกับแนวคิดของรุ่งกมล สุวรรณมิตร (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่าประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุราษฎร์ธานีด้านความคุ้มค่าของค่าใช้จ่ายโดยรวมอยู่ในระดับมาก

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

3. การวิเคราะห์ปัจจัยการจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ พบว่า ความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างตัวแปรตาม (Y) กับตัวแปรอิสระจำนวน 1 ตัวแปร คือ ด้านการควบคุม (X_4) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ตัวแปรอิสระที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ คือ ด้านการควบคุม (X_4) ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าปัจจัยด้านการควบคุม (X_4) สามารถทำนายประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ ได้ร้อยละ 4.10 สอดคล้องกับ อังคณา ทัพโพ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ จังหวัดราชบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี คือ ด้านการวางแผนดำเนินงานจัดเก็บภาษีและ การดำเนินงาน และการติดตามควบคุมผลการดำเนินงานจัดเก็บภาษี สามารถอธิบายความแปรปรวนของระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดราชบุรี ได้ ร้อยละ 31.5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการจัดการจัดเก็บรายได้ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แต่เมื่อพิจารณาข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ของด้านละ 1 ข้อ ได้แก่ ท่านคิดว่าหน่วยงานของท่านมีการกำหนดเป้าหมายในการจัดเก็บภาษีไว้อย่างชัดเจน ท่านคิดว่าหน่วยงานของท่านมีการจัดระเบียบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และสถานที่ในการให้บริการรับชำระภาษีอย่างเพียงพอ ท่านคิดว่าผู้บริหารเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานจัดเก็บภาษีได้อย่างเหมาะสม และท่านคิดว่าสามารถติดตามหรือเร่งรัดผู้ที่ค้างชำระภาษีให้มาชำระภาษีได้ทันตามที่กำหนด จึงนำมาเป็นข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ให้ถูกต้อง ครบถ้วน และทันสมัย เพื่อกำหนดเป้าหมายและแผนการจัดเก็บรายได้ให้ชัดเจน และถูกต้องยิ่งขึ้น
2. องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีที่ตั้งสถานที่ในการรับชำระภาษีนอกสำนักงานเพื่อรองรับผู้มาชำระภาษีได้อย่างเพียงพอ
3. องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการพัฒนาผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ที่ทันสมัยอย่างสม่ำเสมอ และควรจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ อย่างเพียงพอต่อการดำเนินงานจัดเก็บภาษี

4. องค์การบริหารส่วนตำบลควรกำหนดแนวทางเพื่อติดตาม หรือเร่งรัดผู้ค้างชำระภาษีให้มาชำระภาษีภายในระยะเวลาที่กำหนด และควรเพิ่มช่องทางการชำระภาษีให้มากขึ้น

5. องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการจัดประชุมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้

6. องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายและทันสมัย เพื่อให้ผู้มีหน้าที่ชำระภาษีได้มาชำระภาษีภายในระยะเวลาที่กำหนด

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิและจังหวัดอื่น ๆ

2. ศึกษาศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิและจังหวัดอื่น ๆ

3. ศึกษาศึกษาการประเมินคุณภาพการให้บริการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4. ศึกษาศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารการจัดเก็บรายได้ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอื่น หรือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

5. ศึกษาศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอื่นหรือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2550). การจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.

กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2562). การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้. กรุงเทพฯ :

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.

_____. (2563). รายงานการดำเนินการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.

กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.

ธิดารัตน์ สินแสง. (2556). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน TMB ในเขต

ธุรกิจสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

- ธีระยุทธ เลี้ยงสมบูรณ์. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามทรงคนะของข้าราชการ และพนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- นพดล จันระวัง. (2562). การบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, 15(1). 8.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- รุ่งมล สุวรรณมิตร (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.
- สิน พันธุ์พินิจ. (2555). เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : วิทยาพัฒนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา. (2562). พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 6 พ.ศ. 2562. สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น. (2558). มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง การจัดเก็บรายได้. สืบค้นเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2563, จาก <http://mai.go.th/pdf/14709018901.pdf>.
- สำนักงานบริหารการคลังท้องถิ่น. (2554). แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.
- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ. (2562ก). แจ้งผลคะแนนการประเมินประสิทธิภาพ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี 2562. สืบค้นเมื่อ 2 พฤศจิกายน 2563, จาก https://www.cpmlocal.org/dnm_file/govdoc_stj/56244347_center.pdf.
- _____. (2562ข). บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ. ชัยภูมิ : ไทยเสรีการพิมพ์.
- สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. (2562). รายงานสถานการณ์ด้านการคลัง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562, สืบค้นเมื่อ 16 พฤศจิกายน 2563, จาก [http://www.fpo.go.th/main/getattachment/Economic-report/Fiscal-Situation-Report/12092/12-รายงานสถานการณ์ด้านการคลังประจำปีงบประมาณ-2562-\(เดือนกันยายน-2562\).pdf.aspx](http://www.fpo.go.th/main/getattachment/Economic-report/Fiscal-Situation-Report/12092/12-รายงานสถานการณ์ด้านการคลังประจำปีงบประมาณ-2562-(เดือนกันยายน-2562).pdf.aspx).
- _____. (2563). รายงานสถานการณ์ด้านการคลัง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563. สืบค้นเมื่อ 16 พฤศจิกายน 2563, จาก [http://www.fpo.go.th/main/getattachment/Economic-report/Fiscal-Situation-Report/13683/12-รายงานสถานการณ์ด้านการคลังประจำปีงบประมาณ 2563 - \(เดือนกันยายน-2563\).pdf.aspx](http://www.fpo.go.th/main/getattachment/Economic-report/Fiscal-Situation-Report/13683/12-รายงานสถานการณ์ด้านการคลังประจำปีงบประมาณ 2563 - (เดือนกันยายน-2563).pdf.aspx).

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

อังคณา ทัพโพ. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในเขตพื้นที่จังหวัดราชบุรี. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี*, 10(3). 150.

Peterson, E. & Grosvenor, E.P. (1953). *Business organization and management*. Illinois: Irwin.

แนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

สิตานันท์ ศรีชมพล¹ / ศักดินาภรณ์ นันท์² / สุชุม พรหมเมืองคุณ³

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

^{2,3} ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

อีเมล : sitanun628181120@gmail.com

รับต้นฉบับ 14 สิงหาคม 2564; ปรับแก้ไข 25 กันยายน 2564; รับผิดชอบ 28 ตุลาคม 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของ การบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 2) สร้างและพัฒนาแนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ และ 3) ประเมินแนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล จำนวน 226 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 53 ข้อ แบ่งเป็น 7 ด้านผลการหาคุณภาพแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.39-0.93 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.99 และสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.20-0.96 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.97. ระยะที่ 2 การสร้างและพัฒนาแนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาหาทฤษฎีเครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างกับผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลที่มีความเป็นเลิศจำนวน 3 คน โดยการใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และขั้นตอนที่ 2 การสนทนากลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล จำนวน 9 คนโดยการใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ระยะที่ 3 การประเมินแนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร (PNI Modified) และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.38$, S.D. =0.54) สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.79$, S.D. = 0.38) และความต้องการจำเป็น 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ด้านกลยุทธ์ 2) ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 3) ด้านการปฏิบัติการและอันดับสุดท้าย คือ ด้านผลลัพธ์
2. แนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ แบ่งเป็น 7 ด้าน ประกอบด้วย 21 องค์ประกอบ
3. ผลการประเมินแนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 4.90$, S.D. = 0.21) เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาค่าเฉลี่ยน้อย ดังนี้ ด้านความเหมาะสม ($\bar{X}= 4.97$, S.D. = 0.06) ด้านความเป็นประโยชน์ ($\bar{X}= 4.87$, S.D. = 0.28) และด้านความเป็นไปได้ ($\bar{X}= 4.85$, S.D. = 0.30)

คำสำคัญ

แนวทาง การบริหาร โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ความเป็นเลิศ

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

The Guidelines for Subdistrict Quality Schools Administration toward Excellence under Loei Primary Educational Service Area Office 1

Sitanun Srichompon¹ / Sakdinaporn Nunttee² / Sukhum Prommuangkun³

¹Master of Education in Educational Administration, Loei Rajabhat University.

^{2,3} Assist. Prof. Dr., Educational Administration, Loei Rajabhat University.

E-mail: sitanun628181120@gmail.com

Received 14 August 2021; Accepted 25 September 2021; Published 28 October 2021

Abstract

The purposes of this research were : 1) to study current condition, desirable condition, and priority need indexes of the guidelines for subdistrict quality schools administration toward excellence under Loei Primary Educational Service Area Office 1, 2) to create and develop the guidelines for subdistrict quality schools administration toward excellence, and 3) to assess the guidelines for subdistrict quality schools administration toward excellence. The research methodology was divided into 3 phases: Phase 1 Studying current condition, desirable condition, and priority needs indexes. The sample group consists of 226 administrators and teachers selected by using stratified random sampling. The equipment used in this research includes questionnaires in the form of rating scales (5 levels) with 53 questions, classified into 7 sections. The quality of the questionnaires on the current condition has a discrimination value between 0.39-0.93, and the entire questionnaire reliability value of 0.99, and the desirable condition has a discrimination value between 0.20-0.96, and the entire questionnaire reliability value of 0.97. Phase 2 The creation and development of the guidelines for subdistrict quality schools administration toward excellence; divided into 2 steps: Step 1 Study multi-cases. The equipment was semi-structured interview with 3 administrators in sub-district quality schools. The selection is done by using a purposive sampling, and step 2 Focus group discussion with 9 people who are involved in the administration of subdistrict quality schools. The selection is done by employing a purposive sampling. Phase 3 Assessing the guidelines for subdistrict quality schools administration toward excellence. The evaluation was based on the 5 qualified experts. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, and modified priority

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

needs index (PNI Modified), and qualitative data were analyzed through descriptive analysis.

The research results indicated that:

1. The overall current condition was at a high level ($\bar{X}=4.38$, S.D. =0.54) The overall desirable condition was at the highest level ($\bar{X}=4.79$, S.D. = 0.38) The top three modified priority needs index (PNI Modified) ranks were as follows: 1) strategy, 2) measurement analysis and knowledge management, 3) operations and the results, respectively.

2. The guidelines for subdistrict quality schools administration toward excellence has 7 sections including 21 components.

3. Overall assessment results of the guidelines for subdistrict quality schools administration toward excellence was at the highest level ($\bar{X}=4.90$, S.D. =0.21) The results were ranked from the highest mean to the lowest mean as follows: propriety ($\bar{X} =4.97$, S.D. =0.06), utility ($\bar{X}= 4.87$, S.D. = 0.28), and feasibility ($\bar{X}= 4.85$, S.D. = 0.30).

Keywords:

Guidelines, Administration, Subdistrict Quality Schools, Excellence

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นหัวใจและกลไกหลักในการพัฒนาประเทศในทุกด้านเพื่อให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันในประชาคมโลกได้อย่างเท่าทันบนพื้นฐานความเป็นไทยและศักยภาพของประเทศ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาการศึกษาภายใต้ยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นจัดการศึกษาโดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มุ่งกระจายโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมทั้งในเมืองและชนบท พร้อมทั้งจัดการศึกษาที่มีคุณภาพสำหรับทุกคนเพื่อให้การศึกษานำไปสู่การสร้างเสริมความเข้มแข็งของประชาชน (สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์, 2555., น. 21) แต่จากรายงานของธนาคารโลกพบว่า ผลการดำเนินงานพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยที่ผ่านมาประสบผลสำเร็จอย่างยิ่งในการขยายโอกาสทางการศึกษาแต่คุณภาพการศึกษามีแนวโน้มลดลง ซึ่งมีเฉพาะโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเทียบเคียงได้กับค่าคะแนนเฉลี่ยของประเทศสหรัฐอเมริกา แต่โรงเรียนส่วนใหญ่ที่อยู่ในเขตชนบทยังด้อยคุณภาพ (The World Bank, 2009, น. 17) รวมถึงปัญหาของการศึกษาดังแต่ด้านวิชาการคุณภาพการศึกษานั้นตกต่ำลงในการจัดการทดสอบการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-Net) ในทุกปีนั้น ผลที่ออกมามักจะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือเด็กไทยมีความรู้ต่ำกว่ามาตรฐานอยู่เสมอ ๆ หรือแม้แต่การศึกษาขององค์กรความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนาที่รู้จักกันในชื่อของ PISA พบว่านักเรียนไทยที่จัดได้ว่ามีความรู้วิทยาศาสตร์อยู่ในระดับสูงมีเพียง 1% เท่านั้น

และยังพบว่าเด็กไทยร้อยละ 74 อ่านภาษาไทยไม่รู้เรื่อง คืออ่านไม่ออกอ่านแล้วตีความไม่ได้ วิเคราะห์ความหมายไม่ถูก หรือแม้แต่ใช้ภาษาให้เป็นประโยชน์ในการศึกษาวิชาอื่น ๆ ปัญหาด้านผู้บริหาร ผู้บริหารไม่แสดงความสามารถในการบริหาร ไม่มีความเป็นผู้นำ และใช้อำนาจในทางที่ไม่ถูกต้อง ปัญหาด้านครู ประเทศไทยมีการผลิตครูมากถึงปีละประมาณ 12,000 คน แต่ในภาพรวมประเทศไทยยังนับว่าขาดแคลนครู ปัญหาการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา การจัดการศึกษาแต่ละโรงเรียนนั้นยังมีความเท่าเทียมกัน เนื่องจากสภาพโรงเรียน เช่น โรงเรียนขนาดเล็กก็ยังมีขาดอุปกรณ์ทางการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. 45)

จากปัญหาดังกล่าวกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตระหนักในความสำคัญ โดยมุ่งเน้นหลักการพัฒนาการศึกษาทั้งด้านคุณภาพโอกาสและการมีส่วนร่วม จึงกำหนดนโยบายให้มีโครงการโรงเรียนดีประจำตำบลขึ้น ซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนดีศรีตำบล เพื่อดำเนินการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพในท้องถิ่นชนบทให้มีความพร้อมสามารถให้บริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพและเอื้อต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาพิเศษ ตลอดจนเป็นศูนย์กลางรวมหรือเป็นแหล่งการเรียนรู้ของชุมชนโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมและเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของมีความเชื่อมั่นศรัทธาและส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนดังกล่าว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555, น. 9)

โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล เป็นแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนจึงมีความสำคัญสูงสุดในการปฏิบัติงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาโรงเรียนในท้องถิ่นชนบท การบริหารจัดการสถานศึกษาตามโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ซึ่งเป็นโครงการที่จะสร้างคุณภาพด้านการศึกษาให้กับประเทศ โดยมีเป้าหมายขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียนในท้องถิ่นระดับตำบล ให้เป็นโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล มุ่งเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม งานอาชีพ และสุขอนามัย ตลอดจนเป็นศูนย์รวมบริการการศึกษาแก่นักเรียนและชุมชนที่จะช่วยเพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาแก่นักเรียนในท้องถิ่นชนบท ส่งผลต่อการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเอกชน บ้าน วัด รัฐ และโรงเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล จำนวน 7,255 โรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) นอกจากนั้นในปีงบประมาณ 2563 ยังมีแผนที่จะขยายผลไปยังโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาประจำอำเภอ และโรงเรียนพื้นที่พิเศษตามลำดับ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการพัฒนาการศึกษาไทยในเชิงระบบอย่างแท้จริง ปัจจุบันมีโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำนวน 38 โรงเรียน และปัญหาที่พบ คือ โรงเรียนในบางพื้นที่การจัดการศึกษายังไม่มีคุณภาพ ประกอบกับจำนวนประชากรหรือจำนวนของเด็กที่เกิดใหม่มีจำนวนลดลง พร้อมทั้งการคมนาคมสะดวกขึ้น ผู้ปกครองจึงมีค่านิยมส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในเมือง เพื่อที่จะได้รับคุณภาพการศึกษา และโอกาสที่ดี ทำให้นักเรียนในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลลดจำนวนลง ส่งผลให้เป้าหมายในการจัดการศึกษายังไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งเป็นแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษา รวมถึงพัฒนาองค์ความรู้ทางการบริหารการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย มี 3 ข้อ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
2. เพื่อสร้างและพัฒนาแนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
3. เพื่อประเมินแนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

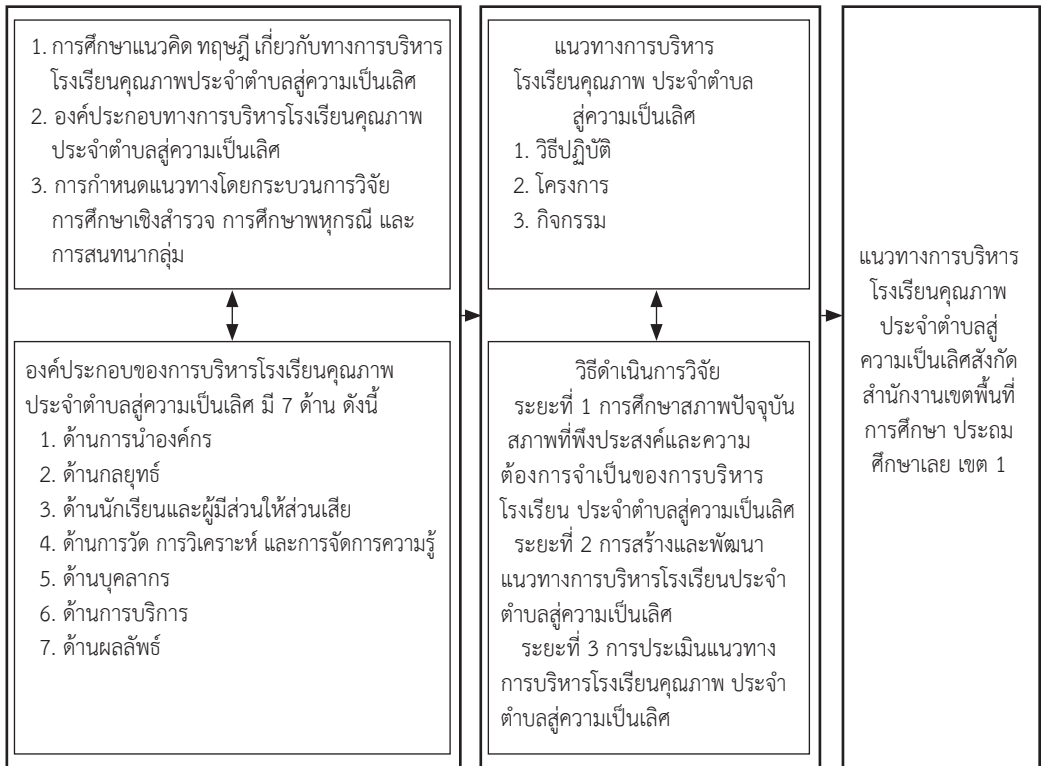
ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย มีดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา ผู้วิจัยมุ่งศึกษาแนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการนำองค์กร 2) ด้านกลยุทธ์ 3) ด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) ด้านบุคลากร 6) ด้านการปฏิบัติการ และ 7) ด้านผลลัพธ์
2. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำนวน 38 โรงเรียน โดยแบ่งออกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 43 คน และครูผู้สอน จำนวน 509 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 552 คน และกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำนวน 38 โรงเรียน โดยแบ่งออกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 38 คน และครูผู้สอน จำนวน 226 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 264 คน ได้ข้อมูลเชิงปริมาณโดยการส่งแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับสภาพปัจจุบัน และระดับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธิดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบผสมผสานทั้งเชิงปริมาณ (Quantitative) และเชิงคุณภาพ (Qualitative) โดยวิธิดำเนินการวิจัยมี 3 ระยะ ดังนี้

1. ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำนวน 38 โรงเรียน โดยแบ่งออกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 38 คน และครูผู้สอน จำนวน 226 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 264 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับจำนวน 53 ข้อ แบ่งเป็น 7 ด้าน ประกอบด้วย

1) ด้านการนำองค์กร 2) ด้านกลยุทธ์ 3) ด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) ด้านบุคลากร 6) ด้านการปฏิบัติการ และ 7) ด้านผลลัพธ์

2. ระยะที่ 2 การสร้างและพัฒนาแนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการศึกษาพหุกรณี (Multi-Case Study) โรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 3 โรงเรียนเพื่อหาแนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ซึ่งได้จากวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) โดยนำผลจากการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 1 มาสร้างเป็นข้อคำถามและข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นำไปจำแนก จัดข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ทั้ง 7 ด้าน และนำไปร่างแนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จากนั้นนำไปสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อตรวจสอบร่างแนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีผู้เชี่ยวชาญร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน 9 คน ได้จากวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. ระยะที่ 3 การประเมินแนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ได้จากวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อประเมินความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความเหมาะสม

ผลการศึกษา

ผู้วิจัยได้ผลการศึกษา ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.38, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านผลลัพธ์ ($\bar{X}$ = 4.46, S.D. = 0.52) รองลงมา คือ ด้านบุคลากร ($\bar{X}$ = 4.41, S.D. = 0.53) และด้านการปฏิบัติการ ($\bar{X}$ = 4.40, S.D. = 0.54) ตามลำดับ และด้านกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}$ = 4.31, S.D. = 0.58)

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.79, S.D. = 0.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านผลลัพธ์ ($\bar{X}$ = 4.83, S.D. = 0.34) รองลงมา คือ ด้านการปฏิบัติการ ($\bar{X}$ = 4.82, S.D. = 0.36) และด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($\bar{X}$ = 4.80, S.D. = 0.36) ตามลำดับ และด้านกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}$ = 4.73, S.D. = 0.43)

1.3 ความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวม มีค่า PNI Modified = 0.091 เมื่อเรียงจากด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดไปหาต่ำสุดพบว่าลำดับที่ 1 ด้านกลยุทธ์ มีค่า PNI Modified = 0.097 ลำดับที่ 2 ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ มีค่า PNI Modified = 0.096 ลำดับที่ 3 ด้านการปฏิบัติการ มีค่า PNI Modified = 0.095 ลำดับที่ 4 ด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่า PNI Modified = 0.094 ลำดับที่ 5 ด้านการนำองค์กร มีค่า PNI Modified = 0.089 ลำดับที่ 6 ด้านบุคลากร มีค่า PNI Modified = 0.086 และลำดับที่ 7 ด้านผลลัพธ์ มีค่า PNI Modified = 0.082

2. ผลการสร้างและพัฒนาแนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ด้านการนำองค์กร ประกอบด้วย 3 แนวทางการบริหาร 12 วิธีปฏิบัติ 3 โครงการ และ 4 กิจกรรม โดยแนวทางการบริหาร ได้แก่ 1) ผู้บริหารประพฤติปฏิบัติตามกฎหมาย และปฏิบัติตนอย่างมีจริยธรรม 2) ผู้บริหารดำเนินการสนับสนุน และสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน และ 3) ผู้บริหารมีทักษะการสื่อสารที่ดี และสร้างความผูกพันภายในองค์กร

2.2 ด้านกลยุทธ์ ประกอบด้วย 3 แนวทางการบริหาร 11 วิธีปฏิบัติ และ 8 กิจกรรม โดยแนวทางการบริหาร ได้แก่ 1) ผู้บริหารมีกระบวนการวางแผนและการจัดทำกลยุทธ์ของโรงเรียน 2) โรงเรียนมีตัวชี้วัดผลการดำเนินการที่ใช้ติดตามความสำเร็จ และ 3) ผู้บริหารวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงสร้างโอกาสที่จะเกิดขึ้น

2.3 ด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย 3 แนวทางการบริหาร 11 วิธีปฏิบัติ 4 โครงการ และ 11 กิจกรรม โดยแนวทางการบริหาร ได้แก่ 1) โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยกำหนดและปรับหลักสูตรเพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2) ผู้บริหารสนับสนุนการบริการทางการศึกษาให้นักเรียน และ 3) โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและมีการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อทันต่อการเปลี่ยนแปลง

2.4 ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ประกอบด้วย 3 แนวทางการบริหาร 9 วิธีปฏิบัติ 4 โครงการ และ 2 กิจกรรม โดยแนวทางการบริหาร ได้แก่ 1) โรงเรียนมีการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อติดตามการปฏิบัติการประจำวันและผลการดำเนินการโดยรวมของโรงเรียน 2) โรงเรียนมีการเลือกใช้ข้อมูลและสารสนเทศเชิงเปรียบเทียบ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจในการปฏิบัติการ และ 3) ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาความรู้ของครู โดยกำหนดเป็นโครงการหรือรูปแบบอื่น ๆ ที่หลากหลาย

2.5 ด้านบุคลากร ประกอบด้วย 3 แนวทางการบริหาร 9 วิธีปฏิบัติ และ 5 กิจกรรมโดยแนวทางการบริหาร ได้แก่ 1) ผู้บริหารมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ 2) ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจครูโดยการให้รางวัลและยกย่องชมเชย และ 3) ผู้บริหารและครูมีความรัก ความผูกพันภายในองค์กร

2.6 ด้านการปฏิบัติการ ประกอบด้วย 3 แนวทางการบริหาร 11 วิธีปฏิบัติ 5 โครงการและ 3 กิจกรรม โดยแนวทางการบริหาร ได้แก่ 1) โรงเรียนมีการส่งเสริมสุขภาพ และอนามัยของนักเรียน 2) โรงเรียนมีการคำนึงถึงการป้องกันอุบัติเหตุของนักเรียน และ 3) โรงเรียนมีการออกแบบหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นความต้องการของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2.7 ด้านผลลัพธ์ ประกอบด้วย 3 แนวทางการบริหาร 11 วิธีปฏิบัติ 2 โครงการ และ 7 กิจกรรม โดยแนวทางการบริหาร ได้แก่ 1) ผู้บริหารจัดการด้านการเงินอย่างโปร่งใส และมุ่งผลประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับนักเรียน 2) ผู้บริหารปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงการบริหารที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล 3) ผู้บริหารสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดีร่วมกัน รวมถึงสุขภาพ ความปลอดภัย สวัสดิภาพ การบริการ และสิทธิประโยชน์สำหรับครู

3. ผลการประเมินแนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ความเป็นประโยชน์ของแนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.87, S.D. = 0.28)

3.2 ความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.85, S.D. = 0.30)

3.3 ความเหมาะสมของแนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.97, S.D. = 0.06)

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิจัยสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 สรุปได้ ดังนี้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านผลลัพธ์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านกลยุทธ์

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านผลลัพธ์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านกลยุทธ์

1.3 ความต้องการจำเป็นในการกำหนดแนวทางโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ลำดับที่ 1 ด้านกลยุทธ์ ลำดับที่ 2 ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ลำดับที่ 3 ด้านการปฏิบัติการ ลำดับที่ 4 ด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ลำดับที่ 5 ด้านการนำองค์กร ลำดับที่ 6 ด้านบุคลากร และลำดับที่ 7 ด้านผลลัพธ์

2. ผลการกำหนดแนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 สรุปได้ ดังนี้

แนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ มีองค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่

1) ด้านการนำองค์กร ประกอบด้วย 3 แนวทาง 12 วิธีปฏิบัติ 3 โครงการ 4 กิจกรรม 2) ด้านกลยุทธ์ ประกอบด้วย 3 แนวทาง 11 วิธีปฏิบัติ 8 กิจกรรม 3) ด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย 3 แนวทาง 11 วิธีปฏิบัติ 4 โครงการ 11 กิจกรรม 4) ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ประกอบด้วย 3 แนวทาง 9 วิธีปฏิบัติ 4 โครงการ 2 กิจกรรม 5) ด้านบุคลากร ประกอบด้วย 3 แนวทาง 9 วิธีปฏิบัติ 5 กิจกรรม 6) ด้านการปฏิบัติการ ประกอบด้วย 3 แนวทาง 11 วิธีปฏิบัติ 5 โครงการ 3 กิจกรรม และ 7) ด้านผลลัพธ์ ประกอบด้วย 3 แนวทาง 11 วิธีปฏิบัติ 2 โครงการ 7 กิจกรรม

3. ผลการประเมินแนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

สรุปได้ว่า ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสมของแนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ระดับมากที่สุดทุกด้าน ซึ่งด้านความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมา คือ ด้านความเป็นประโยชน์และด้านความเป็นไปได้

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยอภิปรายผล ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านผลลัพธ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา ได้มีการพัฒนาสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดำเนินโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนปฏิบัติการ โดยมุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องจากการให้ข้อมูลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า การบริหารสถานศึกษาจะต้องมุ่งเน้นผลลัพธ์ ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญ ที่จะขับเคลื่อนและพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งผู้บริหารจะต้องเน้นวิชาการและมุ่งที่จะพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีการพัฒนาองค์อย่างต่อเนื่องให้ครอบคลุมในทุกด้าน และส่งเสริมพัฒนาความรู้ ความสามารถรู้ ให้ครูปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมทั้งมีการกำกับ นิเทศ ติดตามการดำเนินงานของครูอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นการสร้างกลไกพันธมิตรทางการศึกษา เพื่อมาช่วยพัฒนาบริหารจัดการสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านกลยุทธ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขาดการวิเคราะห์ หรือ (SWOT Analysis) จึงค้นหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้ไม่ชัดเจน เมื่อขาดการวิเคราะห์ข้อมูล ส่งผลให้การจัดทำแผนเชิงกลยุทธ์ในการ

ดำเนินงานไม่สอดคล้องกับสภาพบริบทของโรงเรียนสอดคล้องกับผลการวิจัยของจิตรารักษ์ สามไชย (2561, น.95) พบว่า ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ อยู่ในระดับต่ำสุดของด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะขาดการสำรวจข้อมูลสารสนเทศในการจัดทำแผนเชิงกลยุทธ์ ไม่เปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมาร่วมในการวางแผน เพื่อวิเคราะห์หาข้อมูลจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส อุปสรรค ขาดการวางแผนเชิงกลยุทธ์ระยะยาว 3-5 ปี แผนปฏิบัติการประจำปี และขาดการติดตาม ประเมินผล ตรวจสอบผลการดำเนินงานจากภายในและภายนอก

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านผลลัพธ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนต้องการมุ่งผลลัพธ์ ได้แก่ ด้านหลักสูตรและกระบวนการ ด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านบุคลากร ด้านการนำองค์กร และการกำกับดูแลองค์กร และด้านการเงิน เพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของภทริยากุล แก่นแก้ว (256, น. 138) พบว่า ด้านผลลัพธ์ ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนและกระบวนการ มีการวิเคราะห์ SWOT เพื่อจัดทำแผนกลยุทธ์ การจัดกิจกรรมเสริมความรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ตรงตามตัวชี้วัดที่กำหนดและการประชุมครู ผู้ปกครองและนักเรียนเพื่อประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูและปรับปรุงคุณภาพของนักเรียน ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้เสีย ผู้บริหารและผู้ปกครองพิจารณาแนวทางร่วมกันในการแก้ปัญหาข้อร้องเรียนเพื่อการปรับความเข้าใจ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านกลยุทธ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินงานที่ได้วางแผนไว้อาจไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่คาดหวังเนื่องจากขาดทรัพยากรด้านการเงิน หรือทรัพยากรบุคคล ที่จะมาช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงาน สอดคล้องจากการให้ข้อมูลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า หน่วยงานต้นสังกัด ไม่ว่าจะเป็นระดับเขต หรือหน่วยงานระดับเหนือขึ้นไป ควรจะมีการติดตามการดำเนินงานของโรงเรียนว่ามีปัญหาอะไรหรือขาดแคลนอะไรบ้าง และควรสนับสนุนทั้งงบประมาณ และส่งเสริมการอบรม พัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง

ความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ลำดับที่ 1 คือ ด้านกลยุทธ์ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะด้านกลยุทธ์ เป็นวิธีดำเนินงานที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ เป็นปัญหาลำดับแรก ที่ควรหาแนวทางแก้ไข สอดคล้องกับผลการวิจัยของอร่าม วัฒนะ (2561, น. 205) พบว่า การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนจะประสบผลสำเร็จไปสู่คุณภาพและมาตรฐานจะต้องเกิดจากการวางแผน และกำหนดกลยุทธ์ โดยยึดความเป็นเลิศในการให้บริการเป็นเป้าหมายหลัก เริ่มจากโรงเรียนต้องมีการทบทวนวิสัยทัศน์ และเป้าหมาย เพื่อความชัดเจนในการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จในการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ

2. การพัฒนาแนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีดังนี้

2.1 ด้านการนำองค์กร มีแนวทางการบริหาร คือ ผู้บริหารประพฤติปฏิบัติตามกฎหมาย และปฏิบัติตนอย่างมีจริยธรรม โดยมีวิธีปฏิบัติ ดังนี้ 1) ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการปฏิบัติงาน 2) ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีจรรยาบรรณวิชาชีพ 3) ปฏิบัติงานตามกรอบงาน ตามนโยบาย และระเบียบกฎหมายประพฤติตนเป็นแบบ

อย่างดี และใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการปฏิบัติงาน และ 4) มีจรรยาบรรณวิชาชีพ และปฏิบัติงานตามกรอบงาน ตามนโยบาย และระเบียบกฎหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Gyenfie (2009, pp.1) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง จริยธรรมแห่งความเป็นเลิศในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ กรณีศึกษา โรงเรียนในเมืองที่เป็นแบบอย่าง ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารต้องปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่าง เป็นที่เคารพของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง

2.2 ด้านกลยุทธ์ มีแนวทางการบริหาร คือ ผู้บริหารมีกระบวนการวางแผน และการจัดทำกลยุทธ์ของโรงเรียน โดยมีวิธีปฏิบัติ ดังนี้ 1) สํารวจข้อมูลสารสนเทศในการจัดทำแผนเชิงกลยุทธ์ โดยต้องมีเป้าหมายในการพัฒนา และเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคในการดำเนินงาน โดยเทคนิค SWOT 3) วางแผนเชิงกลยุทธ์ และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี รวมทั้งการดำเนินงานตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งเป้าหมายที่สำคัญ คือ มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพนักเรียน ให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ และ 4) ติดตาม ประเมินผล และตรวจสอบผลการดำเนินงานจากภายในและภายนอก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Huang et al. (2019, pp. 96) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารโรงเรียนในสังกัด และการจัดการเรียนรู้ที่เป็นเลิศ ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์โรงเรียนแบบสามเหลี่ยมที่เน้นการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของครู ความมุ่งมั่น และความรับผิดชอบของโรงเรียนมีส่วนสำคัญกับนักเรียน

2.3 ด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีแนวทางการบริหาร คือ โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยกำหนด และปรับหลักสูตรเพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยมีวิธีปฏิบัติ ดังนี้ 1) ชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับกรอบการดำเนินงานบริการด้านหลักสูตร และรูปแบบการเรียนการสอนของทางโรงเรียนให้กับผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ทราบ 2) รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 3) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้แสดงความคิดเห็นกับการบริการด้านหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ผ่านกล่องแสดงความคิดเห็น และ 4) หาทางออกของความต้องการร่วมกันในรูปแบบคณะกรรมการสถานศึกษา และคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง แล้วนำมาประกอบในการจัดทำแผนการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีสอดคล้องกับผลการวิจัยของเจนการ์ณ เพ็งประชาญ (2561, น. 274) พบว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ คือ การออกแบบหลักสูตรของโรงเรียนเกิดจากการวิเคราะห์ความต้องการ ความสนใจของผู้เรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ศึกษาบริบทของท้องถิ่นเพื่อทำหลักสูตรท้องถิ่นมีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการสอนอย่างเพียงพอ มีการประเมินผลหลักสูตรและรับฟังข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับปรุง ครูมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้

2.4 ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ มีแนวทางการบริหาร คือ โรงเรียนมีการรวบรวมข้อมูล และสารสนเทศ เพื่อติดตามการปฏิบัติการประจำวัน และผลการดำเนินการโดยรวมของโรงเรียน โดยมีวิธีปฏิบัติ ดังนี้ 1) แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบข้อมูลระบบสารสนเทศอย่างชัดเจน 2) เก็บรวบรวมข้อมูลสถานศึกษาและประมวลผลข้อมูลเป็นสารสนเทศโดยใช้เทคโนโลยี และทุกฝ่ายสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว และ 3) ประเมินและพัฒนาระบบสารสนเทศให้มีความสมบูรณ์ต่อการใช้งานอยู่

ตลอดเวลา สอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญจันทร์ อุปพงษ์ (2559, น. 235) พบว่า การจัดการสารสนเทศ ความรู้ และเทคโนโลยีสารสนเทศประกอบด้วย 2 ตัวแปร ได้แก่ 1) มีการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเพื่อปรับปรุงอย่างเหมาะสม 2) มีวิธีการจัดการข้อมูลสารสนเทศความรู้ และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์

2.5 ด้านบุคลากร มีแนวทางการบริหาร คือ ผู้บริหารมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอโดยมีวิธีปฏิบัติ ดังนี้ 1) เข้ารับการอบรม ประชุม สัมมนา ปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง 2) เรียนรู้จากการแก้ปัญหาต่าง ๆ นำมาซึ่งประสบการณ์ และ 3) หาความรู้ ประสบการณ์ เพิ่มเติมอยู่เสมอ เป็นทั้งนักวิชาการ นักมนุษยสัมพันธ์ นักนิเทศก์ และนักนวัตกรรมสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดม ชูสิริวรรณ และชวลิต เกิดทิพย์ (2560, น. 43) พบว่า การมุ่งเน้นบุคลากร มีองค์ประกอบย่อยและแนวปฏิบัติดังนี้ มีการสร้างคุณค่าของผู้ปฏิบัติงานโดยผู้บริหาร หัวหน้างาน สร้างความเข้าใจให้ทุกคนทราบวัตถุประสงค์ของงานที่ปฏิบัติ มีการจัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงาน จัดให้มีการศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศเพื่อเป็นต้นแบบในการพัฒนางาน เน้นการเรียนรู้ ด้วยการปฏิบัติเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

2.6 ด้านปฏิบัติการ มีแนวทางการบริหาร คือ โรงเรียนมีการส่งเสริมสุขภาพ และอนามัยของนักเรียน โดยมีวิธีปฏิบัติ ดังนี้ 1) ผู้บริหารประชุมชี้แจง ร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษา วางแผนการทำงาน กำหนดนโยบายส่งเสริมสุขภาพและอนามัย ให้ครอบคลุมประเด็นสุขภาพที่จำเป็น 2) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน 3) จัดทำข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน 4) ปฏิบัติงานตามแผนงาน โครงการ และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ 5) กำกับ ติดตาม และสรุปผล เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงแก้ไข พัฒนาการดำเนินงานในโครงการหรือกิจกรรมของโรงเรียนต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตราภรณ์ สามไชย (2561, น. 88) พบว่า โรงเรียนมีการประเมินผลบรรยากาศการทำงาน การให้บริการด้านสุขภาพ ความปลอดภัย การสร้างบรรยากาศสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่ดี มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้ 1) ครอบวางแผนดำเนินการสร้างบรรยากาศ การทำงาน การให้บริการด้านสุขภาพ ความปลอดภัยในการปฏิบัติงานที่ดี และกำหนดตัวชี้วัดในการประเมินผล 2) ครอบคลุมการตามแผนที่กำหนดอย่างเป็นระบบ 3) ครอบคลุมและประเมินผลการปฏิบัติงาน และ 4) ครอบนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาต่อไป

2.7 ด้านผลลัพธ์มีแนวทางการบริหาร คือ ผู้บริหารบริหารจัดการด้านการเงินอย่างโปร่งใส และมุ่งผลประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับนักเรียน โดยมีวิธีปฏิบัติ ดังนี้ 1) วางแผนด้านการเงินอย่างมีกระบวนการมีรายละเอียดชัดเจน 2) จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ ให้เหมาะสมเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ 3) กำกับติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลความคุ้มค่าการใช้ทรัพยากรตามงบประมาณที่จัดสรร และ 4) ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา มุ่งเน้นการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยยึดหลักความถูกต้อง ซื่อสัตย์ สุจริต สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ ไพรัตน์ (2564, น. 173) พบว่า การบริหารงบประมาณที่สำคัญ ๆ ในด้านการจัดตั้งงบประมาณ มีการกำหนดพุทธรธรรมและคุณธรรมไว้ในแผนกลยุทธ์โรงเรียน ด้านการบริหารงบประมาณมีการจัดสรร เบิกจ่ายงบประมาณและรายงานผลตามปกติ ด้านการระดมทรัพยากรและบริหารพัสดุสินทรัพย์ มีการใช้ทรัพยากรในชุมชนร่วมมือกับบุคคล

หน่วยงานภาครัฐและเอกชนให้มีประสิทธิภาพ และด้านการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล คือการเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม

3. การประเมินแนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 การประเมินแนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า แนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาแนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยดำเนินการวิจัยอย่างเป็นขั้นตอน เป็นไปด้วยความถูกต้อง ใช้กระบวนการที่ปฏิบัติจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญจันทร์ อุพงษ์ (2559, น. 268) พบว่า ผลการยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลเอกชนสู่ความเป็นเลิศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า เป็นรูปแบบที่มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลเอกชนสู่ความเป็นเลิศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้แต่ต้องปรับใช้ให้เหมาะสมแต่ละบริบทของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากการศึกษาความต้องการจำเป็นในการกำหนดแนวทางโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่าปัญหาเร่งด่วนลำดับที่ 1 ที่ควรได้รับการแก้ไข คือ ด้านกลยุทธ์ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการวางแผนกลยุทธ์ เพื่อเตรียมการภาพในอนาคต จัดทำวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการที่จะนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน

2. จากการศึกษาความต้องการจำเป็นในการกำหนดแนวทางโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่าปัญหาเร่งด่วน ที่ควรได้รับการแก้ไขลำดับที่ 2 คือ ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดการระบบสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการจัดทำกลยุทธ์ของโรงเรียน ในการวัดผลการดำเนินการ และเพื่อติดตามความก้าวหน้าในการบรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ

3. จากการศึกษาความต้องการจำเป็นในการกำหนดแนวทางโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่าปัญหาเร่งด่วน ที่ควรได้รับการแก้ไขลำดับที่ 3 คือ ด้านกระบวนการ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรหาวิธีการต่าง ๆ ที่จะทำให้งานสำเร็จ มีการออกแบบและการเลือกกระบวนการ วิธีการ การถ่ายทอดสู่การปฏิบัติ มีวิธีการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของกระบวนการทำงาน ซึ่งเป็นผลจากแผนปฏิบัติการ

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลตามทัศนะของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ ได้แก่ รองผู้บริหารสถานศึกษาครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และผู้นำชุมชน เพื่อได้มาซึ่งข้อมูล แนวคิดหรือมุมมองที่หลากหลาย เพื่อมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ควรหาแนวทางการบริหารสถานศึกษาให้ครอบคลุมเกณฑ์โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 โครงสร้างพื้นฐาน ด้านที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่ 3 ครู และบุคลากรทางการศึกษา ด้านที่ 4 นักเรียนและด้านที่ 5 การมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล*. สืบค้น 25 กันยายน 2563, จาก <https://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=53628&>
- จิตรารณณ์ สามไชย. (2561). *แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน ในจังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 41*. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- เจนการณณ์ เพียงปราชญ์. (2561). *การบริหารจัดการโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศด้วยการเทียบสมรรถนะ*. วารสารชุมชนวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 12(2), 268-280.
- พรทิพย์ ไพรัตน์. (2564). *การพัฒนาการบริหารสถานศึกษาอัครสังฆมณฑลสู่ความเป็นเลิศในทศวรรษหน้า*. วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ, 6(3), 165-177.
- เพ็ญจันทร์ อุปพงษ์. (2559). *การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลเอกชน สู่ความเป็นเลิศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. ปรินญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ภัทริยากุล แก่นแก้ว. (2561). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ*. ปรินญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). *คู่มืออบรมโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการหลักสูตรครูทั่วประเทศโรงเรียนดีศรีตำบล*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2562). *ศธ.สพฐ. ร่วมลงนาม MOU โครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล*. สืบค้น 18 กันยายน 2563, จาก <https://www.obec.go.th/archives/50253>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์. (2555). *รายงานประเมินผลการจัดงานอนาคตการศึกษาไทย (Future of Thai Education)*. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

- อร่าม วัฒนะ. (2561). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด. ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- อุดม ชูสิวรรณ และชวลิต เกิดทิพย์. (2559). รูปแบบการพัฒนาระบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล. ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- Gyenfie, K. D. (2009). *The Ethos of Excellence in an Effective School: A Study of an Exemplary Urban School*. Doctor of Philosophy'Dissertation, Educational Administration and Foundations, Illinois State University.
- Huang, J., et al.(2019). Singapore's School Excellence Model and Student Learning: evidence from PISA 2012 and TALIS 2013. *Asia Pacific Journal of Education*, 39(1), 96.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and psychological measurement*, 30(3), 608.
- The World Bank. (2009). *Putting Higher Education to Work: Skills and Research for Growth in East Asia*. World Bank East Asia and Pacific Regional Report. Washington, DC:The World Bank.

การบูรณาการเรียนรู้ศิลปกับวัฒนธรรมชุมชนบ้านพระเพลิง ตำบลนอกอก อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา

ภัทรฤทัย กันตะกนิษฐ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

อีเมล : Pattararueta.p@nrnu.ac.th

รับต้นฉบับ 1 กรกฎาคม 2564; ปรับแก้ไข 15 กันยายน 2564; รับผิดชอบ 8 ธันวาคม 2564

บทคัดย่อ

การจัดการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษาในปัจจุบันให้ความสำคัญกับการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 รวมถึงส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ใช้เทคนิควิธีที่หลากหลาย และผ่านประสบการณ์จริง โดยที่พันธกิจสำคัญของผู้สอนนอกจากจะทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนแล้ว ยังต้องมีหน้าที่ในการทำวิจัย บริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ดังนั้น เพื่อให้การบรรลุเป้าหมายตามพันธกิจดังกล่าว และเป็นการเสริมประสบการณ์ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานคุณวุฒิและทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 จึงได้จัดให้มีการบูรณาการเรียนการสอนในรายวิชา ระเบียบวาทคดี หัวข้อเรื่อง การสร้างสรรค์ทำรำจากข้อมูลทางโบราณคดี โดยบูรณาการโครงการมนุษยศาสตร์กับวัฒนธรรมภูมิปัญญา ในกิจกรรมการสนทนาแบบกลุ่มในรายวิชารูปแบบออนไลน์ ตามองค์ประกอบการสร้างสรรค์ผลงานทางนาฏศิลป์ ทำให้ผู้เรียนได้ทราบถึงขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานจากแหล่งข้อมูลทางโบราณคดี และนำมาเสนอในงานเสวนาวิชาการ เรื่อง การสร้างสรรค์งานจากแหล่งข้อมูลทางโบราณคดี โดยหลังทำกิจกรรม ได้ร่วมกันสรุปแนวทางการสร้างสรรค์ทำรำและนำเสนอทำรำที่เหมาะสม จำนวน 6 ทำรำ ได้อย่างเป็นอิสระสามารถถ่ายทอดได้ตรงตามแนวคิดที่สร้างสรรค์และค้นคว้าตามแบบนาฏศิลป์ไทย ส่งผลให้ผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมการบูรณาการเรียนครั้งนี้ เกิดกระบวนการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลทางศิลปวัฒนธรรม เข้าใจกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์ สามารถออกแบบสร้างสรรค์ทำรำจากแหล่งข้อมูลทางโบราณคดี รวมถึงการได้มีส่วนร่วมและเกิดความภาคภูมิใจในกิจกรรมทางวิชาการตามศาสตร์วิชาทางการศึกษาดด้วยตนเอง

คำสำคัญ

บูรณาการ นาฏศิลป์ วัฒนธรรมชุมชน

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

Integration of Thai Classical Dance with Local Community Culture of Ban Phra Phloeng, Nok Ok Subdistrict, Pak Thong Chai District, Nakhon Ratchasima Province

Pattararuetai Kuntakanit

Assistant Professor Dr., Thai Dramatic Arts, Faculty of Humanities and Social Sciences,
Nakhon Ratchasima Rajabhat University

E-mail: Pattararueta.p@nrnu.ac.th

Received 1 July 2021; Accepted 15 September 2021; Published 8 December 2021

Abstract

The current higher education teaching and learning management focuses on the development of learners' learning in line with the 2009 Qualifications Framework for Higher Education, as well as encourages learners to have 21st century learning skills through a teaching and learning process that uses various techniques and through practical experience. In addition to teaching management as their principal task, teachers take on other important responsibilities such as conducting academic research, providing academic services, and preserving arts and culture. In order to fulfill these responsibilities and support student experience for 21st century skills, the integration of teaching and learning in the Archeological Dance Course in the topic of Creation of Dance Moves from Archeological Data was constructed by integrating the humanities and cultural heritage organized using online group discussions in the classroom on the creative components of Thai Classical Dance works. Students recognized the process of creating creative works from archeological data and students gave presentations in an academic forum on the creation of works from archaeological sources. After the activities, learners summarized the guidelines for designing dance and were able to independently present six appropriate dance moves according to the creative guidelines and research on Thai Classical Dance. This resulted in the students who were involved in the integration process to become more analytical, able to synthesize information on arts and culture, understand the process of creating works in the field of Thai classical dance, able to design creative dance moves from archeological sources, as well as participating and taking pride in academic activities and in the field that learners are studying.

Keywords

Integration, Thai Classical Dance, Local Community Culture

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

บทนำ

กลุ่มชาวมอญ-โคราช คือกลุ่มที่ถูกโยกย้ายมาด้วยเหตุของสงครามครั้งเมื่อพระยาศรีราชรามัญ และพระยานครราชสีมา ได้รับคำสั่งให้นำไพร่พลขึ้นมาปักหลักอยู่ที่เมืองนครราชสีมา ในปี พ.ศ. 2317 ได้ตั้งครัวมอญขึ้นที่ลำน้ำพระเพลิง เขตอำเภอปักธงชัย และที่บ้านพลับพลา อำเภอโชคชัย เป็นระยะเวลาหนึ่งจนเมื่อสงครามสงบ พระยาศรีราชรามัญ ได้พาญาติพี่น้องมาอาศัยอยู่ในตัวเมืองนครราชสีมาตั้งบ้านสร้างเรือนเรียกว่า บ้านมอญ บริเวณพื้นที่หลังโรงเรียนจีนเก่า ต่อมาเมื่อ พ.ศ. 2336 ได้เกิดเหตุการณ์ศึกโดยเจ้าอนุวงศ์ กษัตริย์ผู้ครองนครเวียงจันทน์ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดฯให้ เจ้าพระยามหาโยธา (ทอเรียะ คชเสนี) คุมกองมอญจากกรุงเทพฯ ขึ้นมาสมทบกับกองทัพของ พระบวรราชเจ้ามหาศักดิ์พลเสพ ที่เมืองนครราชสีมา ได้ร่วมทัพออกลาดตระเวนถึงเมืองปักธงชัย เมื่อเสร็จศึกครั้งนั้น กองทหารมอญได้เดินทางกลับทางด้านปักธงชัย ทหารมอญจำนวนหนึ่งได้เห็นลักษณะภูมิประเทศที่อุดมสมบูรณ์ของปักธงชัย อีกทั้งพบเจอผู้คนพูดภาษาเดียวกัน เกิดความพึงพอใจ จนกระทั่งเดินทางกลับถึงกรุงเทพฯ ไพร่พลและครัวมอญส่วนหนึ่งจึงได้ย้อนกลับมาจับจองที่ดินทำมาหากินตั้งบ้านเรือนสมทบกับชาวมอญที่อยู่มาแต่เดิม (สุรัชย์ภัทรดิษฐ์ ภูมิภักดิเมธี, 2564) ด้วยทำเลที่ตั้งที่เหมาะสม ไพร่พลครัวมอญจึงเลือกพื้นที่ปลูกบ้านสร้างเรือนบริเวณลำน้ำพระเพลิง ปัจจุบันชาวมอญกลุ่มนี้ได้สืบเชื้อสายต่อมาหลายชั่วอายุคน ทั้งยังถ่ายทอดวัฒนธรรมประเพณีมอญให้เป็นมรดกตกทอดแก่ชาวนครราชสีมา นอกจากนั้นยังมีการแต่งงานระหว่างชาวมอญและชาวไทโคราช ปัจจุบันชาวมอญกลุ่มนี้ได้กลืนกลายเป็นกับชาวนครราชสีมา ทั้งสายเลือด ภาษา วัฒนธรรม และความเชื่อ

บ้านพระเพลิง เป็นชุมชนเก่าแก่ซึ่งคนในชุมชนส่วนใหญ่สืบเชื้อสายมาจากมอญ โดยบ้านพระเพลิงตั้งอยู่ในเขต ตำบลนกออก อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา เป็นหมู่บ้านที่มีจำนวนประชากรประมาณ 976 คน จำนวน 270 ครัวเรือน บริเวณทางเข้าหมู่บ้านมีชุมชนเขียนชัดเจนว่า ‘ชุมชนมอญบ้านพระเพลิง’ ตลอดถนนทางเข้าชุมชนมีการประดับด้วยเสาหงส์ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของชาวมอญ บ้านพระเพลิงมีองค์ประกอบคล้ายกับหมู่บ้านทั่วไปคือ มีวัด โรงเรียน และสถานีนอนามัย แต่จะแตกต่างกันตรงที่วัดประจำหมู่บ้านเป็นวัดเก่าแก่ของชาวมอญซึ่งมีรูปหล่อหงส์สำริดที่นำมาจากหงสาวดีเมื่อครั้งอพยพมาตั้งถิ่นฐานครั้งแรก มีคัมภีร์ไบเบิลที่จารึกเป็นภาษามอญและภาษาขอม และที่สำคัญวัดแห่งนี้ยังมีเกจิอาจารย์ชื่อดังคือ พระครูทักษิณรามัญ (หลวงปู่ฉิม) ซึ่งเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวบ้านพระเพลิงและหมู่บ้านใกล้เคียง กลุ่มชาวมอญยังรักษาวัฒนธรรมประเพณีมอญไว้ เช่น ภาษา การไหว้ผี การเล่นส่บ้าในเขตบ้านท่าโพธิ์ บ้านสำราญเพลิง ตำบลนกออก อำเภอปักธงชัย ประกอบอาชีพทำนา ทำสวน ทำเครื่องปั้นดินเผา ภาษามอญจะใช้พูดในชาวไทยมอญที่อายุเกิน 60 ปีขึ้นไป คนรุ่นหลังจากนี้จะพูดภาษาไทยโคราชทั้งสิ้น นอกจากนั้นในปี พ.ศ. 2555 วัดพระเพลิง (วัดหงส์ธรรมรักขิตาราม) ยังได้เข้าร่วมโครงการไหว้พระเก้าวัดเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของอำเภอปักธงชัยอีกด้วย

วัฒนธรรมประเพณีของชาวมอญนั้นนับเป็นเอกลักษณ์ที่เป็นรูปธรรมอันโดดเด่นทางด้านศิลปะและวัฒนธรรม ประเพณีสำคัญของมอญที่ถือปฏิบัติมาจนทุกวันนี้ และบางส่วนได้เข้ามาปะปนอยู่ในวัฒนธรรมไทย และประเพณีของไทย คือประเพณีสงกรานต์ (สุภรณ์ โอเจริญ, 2541, น. 170) ซึ่งชาวมอญบ้านนอกมักจะให้ความสำคัญและมีความร่วมมือในการจัดกิจกรรม จึงได้คิดค้นทำรำสำหรับไว้ทำกิจกรรมร่วมกันในการแสดงรำถวายพระครูทักษิณ รามัญ (หลวงปู่ฉิม) ในประเพณีวันสงกรานต์เป็นประจำทุกปี โดยใช้หลักการบูรณาการ (Integration) ที่เป็นการประสานกลมกลืนกันของแผนกระบวน การสารสนเทศ การจัดสรรทรัพยากร การปฏิบัติการ ผลลัพธ์ และการวิเคราะห์ เพื่อสนับสนุนเป้าประสงค์ที่สำคัญ ซึ่งเกิดประสิทธิผลเป็นมากกว่าความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน (Alignment) ซึ่งการดำเนินงานของแต่ละองค์ประกอบภายใน ระบบการจัดการ ผลการดำเนินการมีความเชื่อมโยงกันเป็นหนึ่งเดียวอย่างสมบูรณ์ (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2557, น. 35) โดยการบูรณาการจะประสบความสำเร็จเมื่อผู้สอนวิเคราะห์ธรรมชาติของแนวคิดที่จะนำมาบูรณาการและเลือกแนวคิดมาบูรณาการอย่างเหมาะสม และควรคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์จริงตามที่คุณสอนได้ออกแบบการบูรณาการแนวคิดไว้เป็นอย่างดี (วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล, 2562, น. 5-6)

ดังนั้น ผู้สอนจึงได้เห็นความสำคัญในการบูรณาการศิลปะและวัฒนธรรมในรูปแบบของการทำเพื่อสร้างอัตลักษณ์ของชุมชนชาวมอญได้เกิดความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ที่ทรงคุณค่าของความเป็นชาวไทยเชื้อสายมอญ โดยมีองค์ประกอบการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์จากแหล่งข้อมูลทางโบราณคดีที่เชื่อมโยงกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลทางศิลปวัฒนธรรม เพื่อออกแบบทำรำจากแหล่งข้อมูลทางโบราณคดี ให้เป็นกิจกรรมทางวิชาการ ศาสตร์วิชาการบำโบราณคดี ซึ่งนำมาสู่บทสรุปของการบูรณาการเรียนรู้ในรายวิชาการบำโบราณคดี เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาความรู้ทางด้านศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น ผักผันทักษะ เรียนรู้กระบวนการรวมถึงสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ให้เป็นประโยชน์กับสังคมต่อไป

องค์ประกอบการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์จากแหล่งข้อมูลทางโบราณคดี

การสร้างสรรค์ผลงานจากแหล่งข้อมูลทางโบราณคดี ถือได้ว่าเป็นนาฏศิลป์ไทยพื้นบ้านที่มีการเล่นในระหว่างประชาชนแต่ละท้องถิ่น เพื่อความรื่นเริงในฤดูเทศกาลต่าง ๆ (ปิยะวดี มากพา, 2555, น. 112) ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นระบำโบราณคดี เนื่องจากเป็นประเภทการรำที่เกิดจากการศึกษาหลักฐานทางโบราณคดีแล้วนำมาประดิษฐ์ทำรำ จากภาพสลัก ภาพปูนปั้น ทำทางของเทวรูป ภาพเขียน รูปปั้น รูปหล่อโลหะ และศิลาจำหลัก ให้กลายมาเป็นระบำที่มีชีวิต เคลื่อนไหวได้ตามทำนองเพลง (วิชณี เมษะมาน, 2543, น. 91) ร่วมกับการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์ตามองค์ประกอบทั้ง 8 ประการ อันประกอบด้วย บทการแสดง นักแสดง ลีลาท่าทาง เสียง พื้นที่การแสดง เครื่องแต่งกาย แสง และอุปกรณ์ประกอบการแสดง ดังต่อไปนี้

1. บทการแสดง คือเรื่องราวที่ใช้ประกอบการแสดง เป็นการดำเนินการออกแบบบทการแสดงที่สื่อสารเรื่องราวการดำรงชีวิตตามขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม จนนำไปสู่การถ่ายทอดเรื่องราวผ่านการแสดงนาฏศิลป์ไทยและการเล่นพื้นบ้านในท้องถิ่นนั้น ดังที่นราพงศ์ จรัสศรี (Charassri, 2007, p. 13) ที่เสนอว่าในการแสดงควรมีความกระชับและเพิ่มประเด็นใหม่แต่ยังคงรักษาหัวใจและประเด็นสำคัญของ

เรื่องเดิมไว้ โดยการสื่อสารเนื้อหาผ่านรูปแบบนาฏศิลป์ร่วมสมัย ให้คำนึงถึงความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่สามารถสื่อสารให้กับคนรุ่นใหม่ได้เข้าใจจากรูปแบบการแสดงที่สามารถยอมรับกันได้ในสังคมไทย

2. นักแสดง รวมไปถึงความงามจากรูปร่างหน้าตา ซึ่งในการศึกษานาฏศิลป์บางประเภท ผู้ที่จะเข้าศึกษาต้องได้รับการคัดเลือก รูปร่าง หน้าตา ก่อนเรียนโดยตรง เพื่อผลในการนำออกแสดงที่ทำให้การแสดงนั้น ๆ ดูสวยงาม เหมาะสมในด้านการแสดง ซึ่งการคัดเลือกนักแสดงต้องมีความสามารถแสดงออกและมีอารมณ์ร่วมในการแสดงโดยพิจารณาจากความเหมาะสมในรูปแบบของการแสดง มีความเพียรและอดทนในการฝึกซ้อม มีวินัย มีความตรงต่อเวลา มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (จินตนา สายทองคำ, 2561, น. 108)

3. ลีลาท่าทาง เป็นความงดงามของกระบวนท่าและลีลาท่ารำ ดังนั้นการสร้างลีลาของการแสดงนาฏศิลป์ไทยเป็นการสร้างลีลาใหม่บนพื้นฐานของลีลาแบบดั้งเดิม ที่ยังคงอิงท่าแบบเก่าของการรำเพลงแม่บท โดยสร้างสรรค์ลีลาใหม่ให้มีความหลากหลายวัฒนธรรมที่เสริมลีลาทางนาฏศิลป์ไทยให้เด่นขึ้น โดยการนำลีลาโมเดิร์นแดนซ์มาเสริมเพื่อให้ความสำคัญนาฏศิลป์ไทย (สุรสิทธิ์ วิเศษสิงห์, 2558, น. 138) จึงควรคำนึงถึงการนำการร่ายรำที่เป็นพื้นฐานของนาฏศิลป์ไทย เช่น ตีบท รำแม่บท ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ไทยมาผสมผสานกับท่าเต้นของนาฏศิลป์ตะวันตก เพื่อเป็นการสร้างสรรค์และทำให้คนดูเข้าใจในลีลาท่าทางที่นักแสดงสื่อสารออกมาในลีลาท่าเต้นที่ยังคงให้ความสำคัญกับความเป็นไทย (จุลชาติ อรัญยะนาถ, 2556, น. 56)

4. เสียงและดนตรี ถือเป็นเครื่องกระตุ้นวัตถุบิดการเคลื่อนไหวให้ออกมาได้เป็นอย่างดี ซึ่งดนตรีเป็นส่วนสำคัญสำหรับตนเองที่จะกระตุ้นให้เกิดจินตนาการและรูปแบบการสร้างสรรค์การสร้างการเคลื่อนไหว (วรารมย์ บังฉิมสวัสดิ์, 2559, สัมภาษณ์) ดังนั้น การสร้างสรรค์ทำนองเพลง ดนตรี ประกอบการแสดงโดยเน้นให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกถึงความศักดิ์สิทธิ์ ความยิ่งใหญ่ เริ่มด้วยทำนอง จังหวะจากช้า และเร่งจังหวะความเร็ว ปิดจบเพลงทันที เพื่อให้เกิดความเยียบสงบนิ่ง แนวดนตรีที่มีการผสมผสานระหว่างดนตรีไทยและเสียงจากเครื่องดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ไฟฟ้า เพื่อให้เกิดเสียงแปลกใหม่แต่คงความเป็นไทย (จินตนา สายทองคำ, 2561, น. 108)

5. พื้นที่การแสดง ควรคำนึงถึงรูปแบบความสมดุลและไม่สมดุล ใช้พื้นที่อย่างหลากหลายครอบคลุมการออกแบบแถวใน ตอนต้น ตอนจบในแถวและท่าเดียวกัน ก่อให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกแก่ผู้ชม (จินตนา สายทองคำ, 2561, น. 111) ซึ่งเอื้อประโยชน์ต่อการจัดฉาก อุปกรณ์ และการเคลื่อนไหวของนักแสดง และผสมผสานในเรื่องของการเคลื่อนย้ายนักแสดงด้วย (จุลชาติ อรัญยะนาถ, 2556, น. 56)

6. เครื่องแต่งกาย ซึ่งความงามในการแต่งกายของนาฏศิลป์ไทยจะมีรูปแบบเฉพาะตัว มีความแตกต่างกับเครื่องแต่งกายของนาฏศิลป์ชาติอื่น ๆ การแต่งกายจะดูสอดคล้องกับการแสดงเรื่องราวในเรื่องนั้น ๆ รวมทั้งมีการประดิษฐ์ สร้างสรรค์เครื่องแต่งกาย ทั้งมีการได้รับแรงบันดาลใจเพื่อมาพัฒนาเครื่องแต่งกายจากอดีตสู่ปัจจุบัน การแต่งกายของนาฏศิลป์ไทยจะแต่งกายตามรูปแบบการแสดง อาทิเช่น ความงามของการแต่งกายรำหรือระบำ ซึ่งการแสดงระบำของไทยมีจำนวนมากทั้งเป็นรูปแบบเดิมและประดิษฐ์สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่ การแต่งกายล้วนแต่มีความงามและสามารถสื่อสารให้ผู้ชมได้เข้าใจจุดการแสดงนั้นเป็นอย่างดี และหรือความงามในการแต่งกายละเล่นพื้นเมือง เป็นการแต่งกายที่มีพื้นฐานชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยในแต่ละภูมิภาค

(ณัฐ จันทโรทัย, 2556, น. 101-102)

7. แสง เป็นสิ่งที่สนับสนุนบรรยากาศในการแสดงนาฏศิลป์ไทยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และยังมีความสัมพันธ์กับอารมณ์ ความรู้สึก และจินตนาการของผู้ชม ดังนั้น การใช้เทคนิคแสงที่เป็นที่รู้จักและใช้กันอยู่หลากหลายวัฒนธรรมมาช่วยเสริมการแสดงนาฏศิลป์ไทยให้เด่นชัด โดยเฉพาะการให้ความสำคัญกับบทบาทในการแสดง การใช้แสงเป็นการเพิ่มความน่าสนใจ เพิ่มอารมณ์และความรู้สึกให้กับผู้ชมโดยทั่วไปที่คุ้นเคยกับวัฒนธรรมโลกาภิวัตน์ (สุรสิทธิ์ วิเศษสิงห์, 2558, น. 139)

8. อุปกรณ์ประกอบการแสดง เป็นส่วนประกอบฉากที่สำคัญมีผลต่อการเคลื่อนไหวและการแสดงของนักแสดง สามารถสื่อความหมาย เรื่องราว อารมณ์ความรู้สึกของผู้แสดง รวมไปถึงช่วยทำให้ภาพที่ปรากฏสื่อถึงบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สามารถบอกนัยยะทางด้านเวลาและสถานที่ได้ (Cooper, 2016, p. 15) ซึ่งจำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กับการแต่งกายทั้งด้านความกลมกลืน (Harmony) และความขัดแย้ง (Contrast) ระหว่างผู้แสดง ฉากและเหตุการณ์ในท้องเรื่อง ฉะนั้น การบริหารด้านวัสดุอุปกรณ์จึงเข้ามามีบทบาทเกี่ยวกับการประดิษฐ์แบบเครื่องแต่งกาย (วิมลศรี อุปรมัย, 2553, น. 214)

นอกจากนี้ ความงามของศิลปะการแสดง ยังจำเป็นต้องคำนึงถึงจารีตของการแสดงนาฏศิลป์ไทย ซึ่งเกิดจากความเชื่อที่สืบทอดมาตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบันโดยผู้ที่แสดงนั้นได้ยึดถือและทำตามมาตั้งแต่ช้านาน ผู้แสดงมีความเชื่อต่อสิ่งที่ครูบาอาจารย์ท่านได้สอนสั่งว่าสิ่งใดควรทำหรือสิ่งใดไม่ควรทำ จึงทำให้ผู้เรียนหรือผู้แสดงนาฏศิลป์ในทุกประเภทจะทำตามโดยที่ไม่มีผู้เรียนหรือผู้แสดงคนใดที่จะไม่ทำตาม การแสดงนาฏศิลป์ไทยจะมีการไหว้ครูก่อนการแสดงทุกครั้งเพื่อเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจและเป็นขวัญกำลังใจให้แก่ผู้แสดง ได้มีความมั่นใจในการแสดงนาฏศิลป์ไทย ส่วนในเรื่องความเชื่อนั้นสมัยก่อนการแต่งกายหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการแสดงล้วนผ่านพิธีไหว้ครูมาแล้วทั้งสิ้น จึงเกิดความเชื่อว่าเป็นของสูง เป็นของครูบาอาจารย์ได้ประสิทธิ์ประสาทให้ผู้เรียนหรือผู้แสดงสามารถถ่ายทอดตามบทบาทได้อย่างดีที่สุด จึงไม่มีใครนำเครื่องแต่งกายหรือหัวโขนต่าง ๆ วางในที่ต่ำกว่าศีรษะ และเป็นประเพณีที่สืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน (ประเมษฐ์ บุญยะชัย, 2546) และการใช้อุปกรณ์ ฉาก แสง สี เสียง ประกอบการแสดงนาฏศิลป์ไทย เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้ดูสมจริง วิจิตรบรรจงสร้างบรรยากาศให้ผู้ชมได้คล้อยตามไปกับการแสดงในเหตุการณ์นั้น ๆ ปัจจุบันในเรื่องของการแสดง สี เสียง ได้มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามามีบทบาทในการแสดงนาฏศิลป์ มีการใช้เอฟเฟกต์ที่ทำให้สมจริงมากยิ่งขึ้นทำให้ผู้ชมเกิดความตื่นตาตื่นใจในการรับชมการแสดงนาฏศิลป์ไทย ทำให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อการแสดงนาฏศิลป์ไทยมากขึ้น (จารุวรรณ ส่งเสริม, 2559, น. 62) และคุณค่าของนาฏศิลป์ไทย ซึ่งวิถีชีวิตในการดำเนินชีวิตประจำวันของคนในสังคมทุกวันนี้ประกอบไปด้วยสื่อต่าง ๆ ที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตของคน ซึ่งสื่อต่าง ๆ เหล่านี้นับเป็นสิ่งที่เราปฏิเสธไม่ได้เลยว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ทำให้คนสามารถเข้ามาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้ ทัศนคติ และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ผิดไปจากสังคมในอดีตที่ใช้ศิลปะวัฒนธรรมในการแสดงออกเพื่อการสื่อสาร เป็นแหล่งศูนย์รวมใจกลางของผู้คนทำให้คนในสังคมเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านสิ่งเหล่านี้ สื่อจากประเพณีและวัฒนธรรมที่สามารถสร้างอัตลักษณ์ของสังคมและวัฒนธรรม เป็นการยกระดับขึ้นมาเป็นมโนทัศน์ที่เป็นการสร้างภาพแทนความเป็นจริงเพื่อนำมาใช้เป็น

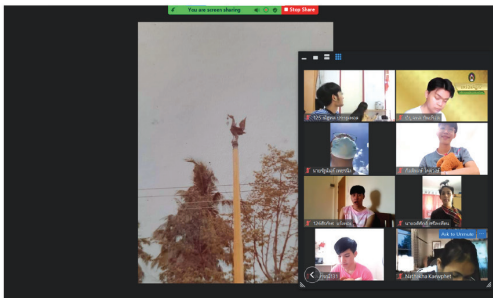
กรอบในการสร้างภาพหน้าที่ ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ตลอดจนพฤติกรรมทางสังคมอื่น ๆ ของคนในสังคมและสามารถเป็นเครื่องมือที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะความเป็นชนชาติที่มีความแตกต่างอันเป็นเอกลักษณ์ในการดำเนินวิถีทางของวัฒนธรรม (ประวิทย์ ฤทธิบุญ, 2558, น. 130)

กระบวนการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลทางศิลปวัฒนธรรม

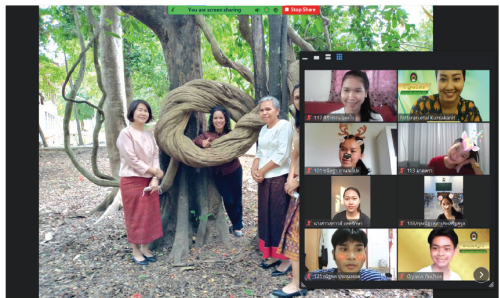
ข้อมูลทางศิลปวัฒนธรรมที่นำมาสร้างสรรค์ผลงานทางนาฏศิลป์เป็นทำรำประกอบกิจกรรมทางวิชา ระเบียบโบราณคดี เกิดขึ้นจากกระบวนการคิด วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมา วัฒนธรรมประเพณี และกระบวนการสร้างสรรค์รูปแบบทำรำมอญของชุมชนบ้านพระเพลิง ตำบลนกออก อำเภอบักรังชัย จังหวัดนครราชสีมา มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

การศึกษาแหล่งโบราณคดีมอญบ้านพระเพลิง ตำบลนกออก อำเภอบักรังชัย จังหวัดนครราชสีมา

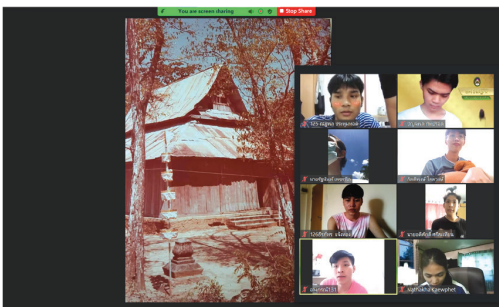
การศึกษาประวัติความเป็นมาของแหล่งโบราณคดีชาวมอญในชุมชนบ้านพระเพลิง ตำบลนกออก อำเภอบักรังชัย จังหวัดนครราชสีมา ได้ทำการบูรณาการให้ผู้เรียนได้ทำการศึกษาและเผยแพร่ถ่ายทอด ประสบการณ์ในพื้นที่ผ่านสื่อออนไลน์ประกอบการเรียนการสอน แสดงดังภาพที่ 1

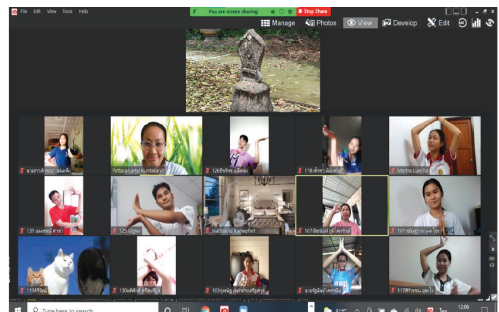
1) เสาชิงส์

2) เกววัลย์เปรียง

3) ศาลพระครูทักษิณ รมัญ (หลวงปู่ฉิม)

4) ใบเสมารอบพระอุโบสถ

ภาพที่ 1 การศึกษาศิลปวัฒนธรรมชุมชนมอญบ้านพระเพลิง ตำบลนกออก อำเภอบักรังชัย จังหวัดนครราชสีมา

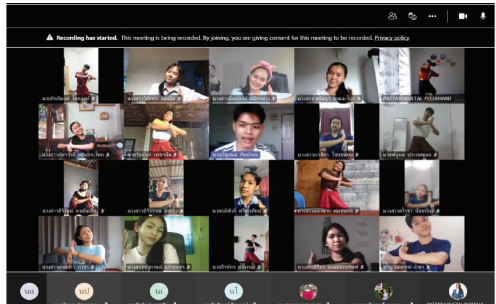
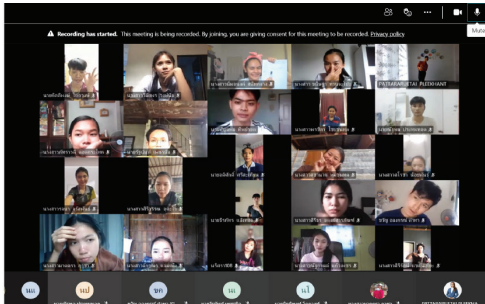
ภาพที่ 1 แสดงให้เห็นถึงการศึกษาบริบทโดยรอบของวัด โรงเรียน และชุมชนบ้านพระเพลิง ประกอบด้วย เสาหงส์ คือสิ่งที่มีมานับร้อยปี อยู่คู่บ้านพระเพลิงตั้งแต่ย้ายถิ่นฐานมาสร้างบ้านสร้างเรือนในชุมชนแห่งนี้ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์สำคัญที่บ่งบอกถึงเชื้อชาติมอญ แต่ในปัจจุบันเสาได้ผุพังลงตามกาลเวลา ยังคงเหลือเพียง ยอดเสารูปหงส์ ชาวบ้านยังคงให้ความสำคัญโดยนำไปตั้งไว้บนหน้าศาลาการเปรียญวัดหงส์ธรรมรักษิตาราม (วัดพระเพลิง) เถาวัลย์เปรียง คือพืชสมุนไพรชั้นเยี่ยม สรรพคุณหลากหลาย สามารถปรุงเพื่อรักษาโรค หรือเป็นยาบำรุงร่างกายได้ และเถาวัลย์นี้เริ่มหาได้ยากในพื้นที่ชุมชน เพราะมีอายุต้นยืนยาวมากกว่าหลายชั่วอายุคน ประธานชุมชนจึงได้อนุรักษ์ดูแลพืชสมุนไพรนี้ไว้ให้ลูกหลานชาวมอญได้เห็นได้ศึกษาในอนาคตต่อไป ศาลพระครูทักษิณ รามัญ (หลวงปู่ฉิม) อดีตเจ้าอาวาสวัดพระเพลิง ซึ่งชาวบ้านให้ความเคารพเลื่อมใสศรัทธาพระเกจิอาจารย์ชื่อดังที่เลื่องลือในเรื่องคาถาอาคม แคล้วคลาดปลอดภัย รักษาโรคภัยทั้งคนและสัตว์ที่ประกอบสัมมาชีพ และโบสถ์มารอบพระอุโบสถของวัดพระเพลิง ที่ยังคงอยู่ให้ได้ศึกษาเรียนรู้ศิลปะสมัยอยุธยา เนื่องจากวัดนี้ได้สร้างขึ้นตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนปลาย เป็นร่องรอยศิลปะที่บ่งบอกความยาวนานของวัฒนธรรมมอญ ชุมชนบ้านพระเพลิงแห่งนี้ ด้วยการผ่านกระบวนการบูรณาการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เกิดจากการลงพื้นที่ของ ผู้เรียน โดยมีการสอบถามประวัติความเป็นมาของชาวบ้านซึ่งมีเชื้อสายมอญในชุมชนบ้านพระเพลิง ตำบลนอก ออก อำเภอบักรังชัย จังหวัดนครราชสีมา แล้วนำมาถ่ายทอดให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนได้ทราบ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

วัฒนธรรมประเพณีของชาวมอญบ้านพระเพลิง ตำบลนอกออก อำเภอบักรังชัย จังหวัดนครราชสีมา

การรำประกอบพิธีของชาวมอญ เป็นการแสดงการบูชา บวงสรวง ถวายสิ่งศักดิ์สิทธิ์ บรรพบุรุษ ตามความเชื่อทางพุทธศาสนาของชาวมอญในชุมชนมาต่อเนื่องยาวนาน ซึ่งชาวมอญบ้านพระเพลิง ตำบลนอกออก อำเภอบักรังชัย จังหวัดนครราชสีมา ยังคงรักษาวัฒนธรรมประเพณีไว้ เช่น การไหว้ผีมอญ การเลี้ยงผีเรือน และประเพณีทางศาสนาอื่น ๆ ตลอดจนการใช้ภาษามอญ โดยบริเวณกลางหมู่บ้านเป็นที่ตั้งของ ศาลผีบ้านหรือศาลปู่ตาชื่อว่า “ศาลพ่อใหญ่จอมทอง แม่ละออสาลี” ส่วนทิศใต้จรดลำพระเพลิง ตามคติความเชื่อชาวมอญถือทิศมงคลหรือทิศเหนือลมใช้เป็นที่ตั้งของ “วัดพระเพลิง” ซึ่งมีนามทางการว่า “วัดหงส์ธรรมรักษิตาราม” (ศราวุธ ธรรมรัตน์สินธุ์, 2560, น. B-31) จึงกล่าวได้ว่าเป็นพื้นที่ที่มีข้อมูลทางโบราณคดีเพื่อการ ศึกษาของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ การศึกษาวิถีทัศน์พิธีกรรม ประเพณีของชุมชนมอญบ้านพระเพลิง ของผู้เรียน โดยผู้สอนให้ผู้เรียนได้ทำการศึกษาข้อมูลจากการใช้เครื่องมือ สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยเหลือ ในการค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติม ยังพบว่ามึประเพณีที่สำคัญสืบทอดกันมาได้แก่ ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีเทศน์ ชุม-เทศน์คัม พิธีกรรมไหว้ผีโอง การละเล่นแม่ศรี การละเล่นสะบ้า เป็นต้น

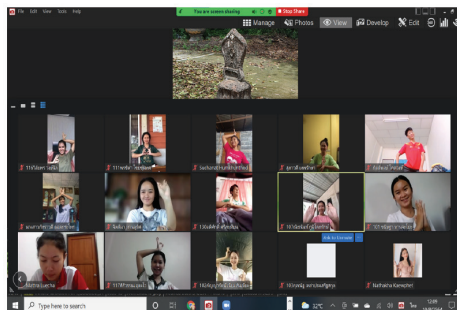
กิจกรรมบูรณาการสร้างสรรค์รูปแบบทำรามอญ

กิจกรรมบูรณาการสร้างสรรค์รูปแบบทำรามอญในรายวิชานาฏศิลป์กับศิลปวัฒนธรรม ทำให้ผู้เรียน เกิดกระบวนการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลทางศิลปวัฒนธรรม มีความเข้าใจกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน ทางด้านนาฏศิลป์ สามารถออกแบบสร้างสรรค์ทำรามจากแหล่งโบราณคดี รวมถึงผู้เรียนได้มีส่วนร่วมและ เกิดความภาคภูมิใจในการร่วมกิจกรรมทางวิชาการ ศาสตร์ที่ตนเองกำลังศึกษา ร่วมกับผู้สอนได้ดำเนิน กิจกรรมบูรณาการเรียนการสอนจำแนกกิจกรรมบูรณาการสร้างสรรค์ทำรามจากแหล่งข้อมูลทางโบราณคดีชาว มอญชุมชนบ้านพระเพลิง ตำบลนอกออก อำเภอบักรังชัย จังหวัดนครราชสีมา ออกเป็น 3 กิจกรรมบูรณาการ ปรากฏผลดังต่อไปนี้

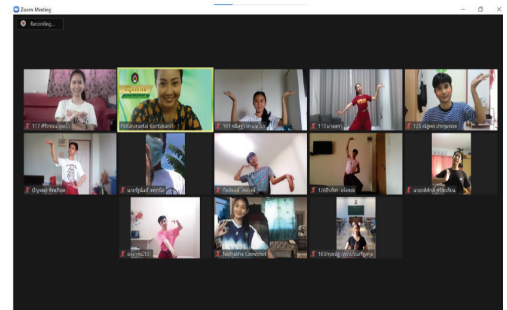
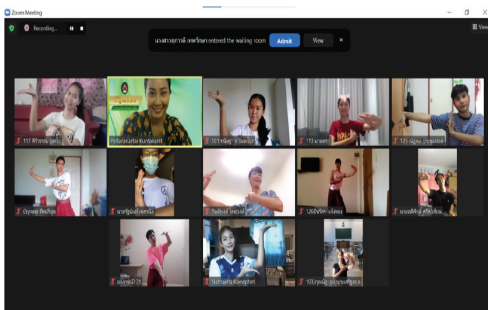
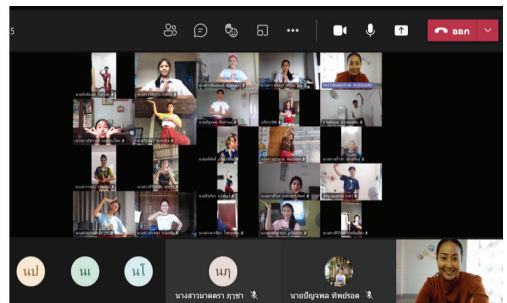
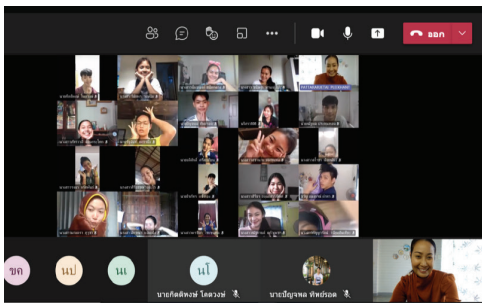
ภาพที่ 2 กิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การสร้างสรรค์ทำรำจากแหล่งโบราณคดี

กิจกรรมบูรณาการที่ 1 การสร้างสรรค์ทำรำจากแหล่งข้อมูลทางโบราณคดี ผู้สอนใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Bloom (Bloom's Taxonomy) โดยจิรายุทธิ์ อ่อนศรี (2564) ได้นำเสนอไว้ในบทความเรื่องการพัฒนาแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้สู่การปฏิบัติในศตวรรษที่ 21 ซึ่งแบ่งการเรียนรู้ออกเป็น 6 ระดับ คือ ความรู้ที่เกิดจากความจำ (Knowledge) ความเข้าใจ (Comprehend) การประยุกต์ (Application) การวิเคราะห์ (Synthesis) การประเมินค่า (Evaluation) โดยผู้สอนได้บรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์ ทั้ง 8 องค์ประกอบ และมอบหมายงานให้กลุ่มผู้เรียนได้นำทำรำในระบำโบราณคดีมาประยุกต์สร้างสรรค์กับเพลงไทยในรูปแบบที่สร้างสรรค์ขึ้นใหม่ และนำเสนอผลงานในท้ายกิจกรรมเพื่อร่วมสรุปข้อคิดเห็น ซึ่งจากการที่ผู้สอนได้ทำการสังเกตพฤติกรรมพบว่า ผู้เรียนให้ความสนใจ มีการซักถามในระหว่างกิจกรรม เนื่องจากสถานการณ์ป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโควิด-19 จึงเป็นการทำกิจกรรมแบบออนไลน์ (Online) แต่ยังสามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี และยังสามารถนำเสนอผลงานและร่วมกันสรุปกิจกรรมที่แสดงให้เห็นถึงกระบวนการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลทางศิลปวัฒนธรรมของผู้เรียนได้

ภาพที่ 3 ภาพประติมากรรม “ใบเสมารอบอุโบสถ” เพื่อสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์

กิจกรรมบูรณาการที่ 2 ศึกษาศิลปวัฒนธรรมชาวมอญชุมชนบ้านพระเพลิง ตำบลนกออก อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ผู้สอนเริ่มกิจกรรมการใช้ปัญหาเป็นฐานในการทำกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนรู้แบบ Problem Based Learning (PBL) จำนวน 7 ขั้นตอนสำคัญ ตามวิธีของไพศาล สุวรรณน้อย (2564, น. 4-5) ประกอบไปด้วย 1) กลุ่มผู้เรียนทำความเข้าใจปัญหาให้ชัดเจนโดยอาศัยความรู้พื้นฐานหรือจากตัวอย่างที่ผู้สอนเคยสาธิตและยกตัวอย่าง 2) กลุ่มผู้เรียนระบุข้อมูลสำคัญร่วมกัน โดยทุกคนในกลุ่มเข้าใจปัญหาหรือโจทย์ที่ได้รับมอบหมาย 3) กลุ่มผู้เรียนระดมความคิดวิเคราะห์ปัญหา โดยอาศัยการสนทนากลุ่มเพื่อหาเหตุผลมาอธิบาย นำไปสู่การสร้างสมมติฐานที่สมเหตุสมผลในการแก้ปัญหานั้น 4) กลุ่มผู้เรียนตั้งสมมติฐานถึงบทความความเป็นครูนาฏศิลป์ในชุมชน และสามารถเชื่อมโยงกับปัญหาหรือโจทย์ แล้วนำผลมาจัดลำดับความสำคัญโดยใช้พื้นฐานความรู้เดิมและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล 5) กลุ่มผู้เรียนกำหนดวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์ผลงาน อธิบายผลวิเคราะห์ที่ตั้งไว้และสามารถบอกได้ว่าทราบและไม่ทราบข้อมูลส่วนใด หรือต้องศึกษาส่วนใดเพิ่มเติม 6) ผู้เรียนได้มีการค้นคว้ารวบรวมข้อมูลสารสนเทศจากสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง และ 7) การศึกษาข้อมูลสารสนเทศที่ได้เข้ามาใหม่ ผู้เรียนนำมาอภิปรายวิเคราะห์ สังเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์แล้วนำมาสรุปเป็นหลักการและแนวทางเพื่อนำไปใช้สร้างสรรค์ต่อไป

ภาพที่ 4 การสร้างสรรค์ท่ารำจากแหล่งข้อมูลทางโบราณคดีชาวมอญชุมชนบ้านพระเพลิง
ตำบลนกออก อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

กิจกรรมบูรณาการที่ 3 สร้างสรรค์ทำรำมอญบ้านพระเพลิง ตำบลนกออก อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นกิจกรรมบูรณาการปลายทาง โดยผู้สอนใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบ MACRO Model ตามหลักการของดิเรก วรณเศียร (2564, น. 7) ซึ่งมีองค์ประกอบที่ประกอบด้วย M : motivation คือการสร้างแรงจูงใจ เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้มีโอกาสได้ความรู้โดยตรงจากการลงมือทำด้วยตนเอง A : active learning คือการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้มีโอกาสได้ความรู้โดยตรงจากการลงมือทำด้วยตนเอง C : conclusion คือผู้เรียนสรุปองค์ความรู้หรือสังเคราะห์สิ่งที่ได้เรียนรู้ตามความคิด R : reporting คือผู้เรียนนำเสนอผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม และ O : obtain คือผู้เรียนนำผลการเรียนรู้ที่ได้รับประโยชน์จากการเผยแพร่ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและสังคมด้วยวิธีการ สื่อ หรือเทคโนโลยีที่เหมาะสม ทั้งนี้ ผู้สอนได้กล่าวถึงคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมชุมชนเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ ความสนใจ และความต้องการในการเรียนรู้ และมอบหมายกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยใช้วิธีที่หลากหลาย จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบและลีลาการเคลื่อนไหวทางนาฏศิลป์ในแบบเฉพาะของตนเอง สามารถนำเสนอผลงานสร้างสรรค์ของตนเองด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมในรูปแบบออนไลน์

การออกแบบท่ารำจากแหล่งข้อมูลทางโบราณคดี

การออกแบบท่ารำนาฏศิลป์โดยการตั้งโจทย์ในการเคลื่อนไหวเบื้องต้น เพื่อให้เกิดลีลาท่ารำนาฏศิลป์ที่แปลกใหม่และไม่มีขีดจำกัดทางความคิด ด้วยการเลือกแนวคิดทางนาฏศิลป์ไทยและการแสดงพื้นบ้านอย่างเป็นอิสระอันเกิดจากแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน 3 แนวคิด ดังต่อไปนี้

แนวคิดที่ 1 สร้างสรรค์ท่ารำจากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้รู้ และชาวบ้าน

การสร้างสรรค์ท่ารำจากการสัมภาษณ์ผู้รู้ และชาวบ้าน เป็นการสัมภาษณ์ในชุมชนบ้านพระเพลิง ตำบลนกออก อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นผู้ที่มีและสืบเชื้อสายชาวมอญมาตั้งแต่อดีต ปรากฏผลลักษณะการรำรำดังต่อไปนี้

การสาธิตท่ารำชาวมอญในอดีต

การพัฒนาท่ารำมอญ ท่ารำที่ 1

ภาพที่ 5 การสาธิตท่ารำชาวมอญในอดีตและการพัฒนาท่ารำชาวมอญ ท่าที่ 1

ลักษณะการร่ายรำในกิจกรรมต่าง ๆ ของชาวมอญชุมชนบ้านพระเพลิง ตำบลนกออก อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา เคยพบเห็นการแสดงมีลักษณะเป็นแบบการยืนแบบเท้าชิด นำมือมารวมกันด้านหน้า แขนอยู่ใกล้ ๆ กัน แล้วขยับแขนเคลื่อนไปทางซ้ายและขวา กระบะหงายด้วยการขยับร่างกายขึ้นลงตามจังหวะโทน ซึ่งชาวบ้านเรียกกันว่า “ท่ากระเต็ด” สำหรับการพัฒนาศิลปะนาฏศิลป์ทำรำมอญเป็นทำรำที่ 1 มีดังนี้

ทิศ : ทิศหน้า

เท้า : ยืนส้นเท้าชิด กระบะหงายด้วยการยกส้นเท้าขยับขึ้นและลงตามจังหวะ ทั้งน้ำหนักที่ปลายเท้า

มือ : เหยียดแขนทั้งสองข้างลงคู่กัน ระดับหน้าขา หักข้อมือขึ้น กดไหล่เอียงไปทางซ้ายและขวาตามจังหวะ

ศีรษะ : เอียงซ้ายและขวาไปตามมือทั้งสองข้าง

การสาธิตท่ารำชาวมอญในอดีต

การพัฒนาท่ารำมอญ ท่าที่ 2

ภาพที่ 6 การสาธิตท่ารำชาวมอญในอดีตและการพัฒนาท่ารำชาวมอญ ท่าที่ 2

ลักษณะการร่ายรำที่เคยพบเห็นอีกลักษณะหนึ่งเป็นรูปแบบลักษณะการเดินไขว้เท้าไปข้างหน้า และยกแขนเหยียดตึง วาดแขนสลับกันขึ้นลงกว้าง ๆ ทั้งแขนซ้ายและขวาเดินย้อมตามจังหวะของโทน และได้นำมาพัฒนาเป็นท่ารำมอญท่าที่ 2 ดังนี้

ทิศ : ทิศซ้าย และหันกลับไป ทิศขวา

เท้า : ก้าวไขว้ด้วยเท้าขวา ห่มเข่าตามจังหวะแล้วก้าวเท้าขึ้นมาเดินขึ้นไขว้เท้าสลับซ้ายและขวาหันตามทิศ

มือ : มือซ้ายตั้งวงบนเหลี่ยมวงมาทิศหน้า มือขวาตั้งวงระดับสะโพก ขอนข้อมือขึ้นสลับกันขึ้นลงซ้ายและขวา

ศีรษะ : เอียงตามมือที่อยู่ด้านล่าง

แนวคิดที่ 2 สร้างสรรค์ท่ารำจากศิลปะวัฒนธรรมในชุมชนชาวมอญ

การสร้างสรรค์ท่ารำจากศิลปะวัฒนธรรมในชุมชนชาวมอญบ้านพระเพลิง ตำบลนกออก อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ผู้สอนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นประกอบความคิดเห็นของผู้เรียนเพื่อการพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ไทย แสดงดังภาพและสาระสำคัญดังต่อไปนี้

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

สถาปัตยกรรม “เสาหงส์”

การพัฒนาท่ารำมอญ ท่ารำที่ 3

ภาพที่ 7 สถาปัตยกรรม “เสาหงส์” และการพัฒนาท่ารำชาวมอญ ท่าที่ 3

ลักษณะทางสถาปัตยกรรมที่ยังคงพบหลักฐานที่บ่งบอกความเป็นเชื้อชาติมอญของชุมชนบ้านพระเพลิง ตำบลนกออก อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา คือ “เสาหงส์” ซึ่งชาวบ้านได้นำตัวหงส์อันเป็นประติมากรรมที่มีค่าของชาวมอญไปตั้งไว้บนหน้าศาลาเพื่อบ่งบอกความเป็นวัดเชื้อสายมอญโดยแท้จริง จึงทำให้เกิดความคิดนำมาพัฒนาสร้างสรรค์ลีลานาฏศิลป์เป็นท่ารำมอญ ท่ารำที่ 3 ดังนี้

ทิศ : ทิศหน้าเฉียงตัว 45 องศา

เท้า : ก้าวหน้าไขว้เท้าขวา เท้าซ้ายวางหลัง ทั้งน้ำหนักลงหลังแล้วสลับก้าวหน้าไขว้เท้าซ้าย วางหลังเท้าขวามือ : มือซ้ายจับศอกว่าระดับสายตา มือขวาเหยียดแขนกดปลายมือลงระดับกลาง ทำสลับซ้ายและขวา
ศีรษะ : เอียงศีรษะตามเท้าที่ก้าวหน้า

ศาลาลหวงปู่ฉิม

การพัฒนาท่ารำมอญ ท่ารำที่ 4

ภาพที่ 8 สถาปัตยกรรม “ศาลาลหวงปู่ฉิม” และการพัฒนาท่ารำชาวมอญ ท่าที่ 4

“ศาลหลวงปู่ภูมิ” คือหลักฐานทางสถาปัตยกรรมและประติมากรรม ซึ่งเป็นศูนย์รวมความรักความศรัทธาของชาวบ้านชุมชนบ้านพระเพลิง อันเกิดจากความดีงามของหลวงปู่ภูมิ เจ้าอาวาสรูปแรกของวัดพระเพลิง ที่คอยช่วยเหลือชาวบ้าน บรรเทาทุกข์ให้ชาวบ้าน และรักษาสัตว์เลี้ยงให้หายเจ็บป่วยได้ด้วยน้ำมนต์ศักดิ์สิทธิ์ จึงเป็นที่เลื่อมใสศรัทธาของชาวบ้านตั้งแต่อดีตสืบมาจนถึงปัจจุบัน ทำให้มีจุดเด่นสำคัญที่นำมาพัฒนาสร้างสรรค์เป็นท่ารำมอญ ท่ารำที่ 4 ดังนี้

ทิศ : ทิศหน้า

เท้า : ก้าวเท้าไขว้เท้าซ้าย หรือขวา ตามความเหมาะสม และการหมุนรอบตัว

มือ : มือทั้งสองข้าง ประกบแนบในลักษณะการไหว้ระดับเหนือศีรษะ

ศีรษะ : เอียงตามเท้าที่ก้าวไขว้

แนวคิดที่ 3 สร้างสรรค์ท่ารำจากประเพณี พิธีกรรมมอญ ชุมชนบ้านพระเพลิง

การศึกษาประเพณี พิธีกรรมของชาวมอญชุมชนบ้านพระเพลิง ตำบลนอกอก อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา สามารถนำมาพัฒนาและสร้างสรรค์ผลงานทางนาฏศิลป์ไทยได้ดังนี้

รำถวายพระครูทักษิณ งามัญญ

การพัฒนาท่ารำมอญ ท่ารำที่ 5

ภาพที่ 9 รำถวายพระครูทักษิณ งามัญญ ในประเพณีสงกรานต์ และการพัฒนาท่ารำชาวมอญ ท่าที่ 5

การรำถวายพระครูทักษิณ งามัญญ ของชาวมอญที่มีสืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่นจนถึงปัจจุบันได้ถูกถ่ายทอดมาเป็นวิดิทัศน์แสดงการเล่นพื้นบ้านประจำชุมชนบ้านพระเพลิง ตำบลนอกอก อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา สามารถนำมาพัฒนาสร้างสรรค์เป็นท่ารำมอญ ท่ารำที่ 5 ดังนี้

ทิศ : ทิศหน้า

เท้า : ก้าวแตะเท้าซ้ายสลับขวา ตามจังหวะ

มือ : มือขวายู่ระดับวงบนหงายมือออก มือซ้ายจับคว่ำต่อศอก ทำสลับด้านซ้ายและขวา

ศีรษะ : เอียงตามมือที่อยู่ระดับบน

รำถวายพระครูทักษิณ รามัญ

การพัฒนาท่ารำมอญ ท่ารำที่ 6

ภาพที่ 10 รำถวายพระครูทักษิณ รามัญ ในประเพณีสงกรานต์ และการพัฒนาท่ารำมอญ ท่ารำที่ 6

ลักษณะการรำถวายพระครูทักษิณ รามัญ ที่ได้จากวิดิทัศน์การเล่นพื้นบ้านประกอบประเพณีสงกรานต์ ได้นำมาพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานทางนาฏศิลป์เป็นท่ารำมอญ ท่ารำที่ 6 ดังนี้

ทิส : ทิศหน้า เเฉียง 45 องศา

เท้า : ก้าวไขว้เท้าซ้าย และขวา เดินไปด้านหน้าตามจังหวะ

มือ : มือขวาตั้งวงบน มือซ้ายจีบส่งหลังแขนตึง สลับมือตามการก้าวเท้า

ศีรษะ : เียงตามมือจีบ

บทสรุป

การบูรณาการการเรียนการสอนในรายวิชาระบบโบราณคดี หัวข้อเรื่อง “การสร้างสรรค์ท่ารำจากข้อมูลทางโบราณคดี การสร้างสรรค์ท่ารำมอญ บ้านพระเพลิง เพื่อให้ผู้เรียนซึ่งเป็นนักศึกษาสาขาวิชานาฏศิลป์ได้เกิดกระบวนการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลทางศิลปวัฒนธรรม มีความเข้าใจกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์ สามารถออกแบบสร้างสรรค์ท่ารำทางโบราณคดี มีส่วนร่วมและเกิดความภาคภูมิใจในการร่วมกิจกรรมทางวิชาการ ศาสตร์วิชาที่ตนเองกำลังศึกษาอยู่ ด้วยการจัดให้มีกิจกรรมการสนทนาแบบกลุ่มในรายวิชา เพื่อทราบถึงขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานจากแหล่งข้อมูลทางโบราณคดี โดยจัดเป็นกิจกรรม บรรยาย ชักถาม ในรูปแบบออนไลน์ ผู้สอนแนะนำขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานจากข้อมูลทางโบราณคดี และได้ส่งต่อข้อมูลที่ได้รับจากการลงพื้นที่ ด้วยการเล่าประสบการณ์ประกอบภาพที่ได้สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้นำชุมชน ประชาชนชาวบ้าน การสังเกตบริบทโดยรอบของพื้นที่ การมีปฏิสัมพันธ์ในชุมชน ระหว่าง บ้าน วัด โรงเรียน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ข้อมูลทางศิลปวัฒนธรรมของชุมชนที่ยังคงมีอยู่

กิจกรรมประเพณี วิถีชีวิตของชุมชนบ้านพระเพลิง ตำบลนกออก อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา หลังจากนั้นได้มอบหมายให้ผู้เรียนนำข้อมูลดังกล่าวไปทดลองออกแบบสืลาทำรำ โดยผู้สอนได้ตั้งโจทย์แบ่งออกเป็น 3 แนวคิด ดังนี้คือ 1) แนวคิดจากสร้างสรรค์ทำรำ จากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง 2) แนวคิดการสร้างสรรค์ทำรำ จากข้อมูลหลักฐานทางสถาปัตยกรรมบริเวณชุมชน และ 3) แนวคิดการสร้างสรรค์ทำรำ จากประเพณี หรือพิธีกรรมในชุมชน นำมาเสนอในการงานเสวนาวิชาการ เรื่อง การสร้างสรรค์งานจากแหล่งข้อมูลทางโบราณคดี หลังกิจกรรมร่วมกันสรุปแนวทางการสร้างสรรค์ทำรำและนำเสนอทำรำที่เหมาะสม วัดและประเมินผลจากรายงานการสร้างสรรค์ทำรำจากแหล่งข้อมูลทางโบราณคดีของนักศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน การสร้างสรรค์ทำรำจากแหล่งข้อมูลทางโบราณคดี ตามเกณฑ์ของแบบประเมินผลงาน 4 ข้อ คือ 1) รายงานมีกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานด้านนาฏศิลป์ ครบองค์ประกอบ 2) การออกแบบสืลาทำรำตรงตามโจทย์ที่ได้รับมอบหมายสาม แนวคิด 3) รูปแบบรายงาน การเขียนบรรยาย เนื้อหาสามารถเข้าใจได้ คำสะกดถูกต้อง และ 4) ส่งรายงานตรงตามกำหนดเวลา

ทั้งนี้ ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมบูรณาการทางด้านวัฒนธรรมครั้งนี้ ส่งผลให้ผู้เรียน มีจิตสำนึก มีความเสียสละ รับผิดชอบและซื่อสัตย์ต่องานที่ได้รับมอบหมายทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ และสามารถพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคมและประเทศชาติ รัก ศรัทธาและภูมิใจในวิชาชีพครู มีจิตวิญญาณและอุดมการณ์ความเป็นครู และปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีความรอบรู้ในหลักการแนวคิด ทฤษฎี เนื้อหารายวิชาระบบโบราณคดี สามารถวิเคราะห์ความรู้ ติดตามความก้าวหน้าด้านวิทยาการและนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผู้เรียน โดยมีผลลัพธ์การเรียนรู้และเนื้อหาสาระด้านมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้ของสาขาวิชา มีความรู้ เข้าใจชีวิต เข้าใจชุมชน และการอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่างทางวัฒนธรรม สามารถเผชิญและเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม สามารถคิดริเริ่มและพัฒนางานอย่างสร้างสรรค์ ประยุกต์ใช้ความรู้จากการเรียนและสร้างทำรำในกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างหรือร่วมสร้างผลงาน รวมทั้งการถ่ายทอดความรู้แก่ชุมชนและสังคม มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ต่อตนเอง และต่อส่วนรวมสามารถช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาตนเอง กลุ่มและระหว่างกลุ่ม ได้อย่างสร้างสรรค์ มีภาวะผู้นำทางวิชาการและวิชาชีพ มีความเข้มแข็งและกล้าหาญทางจริยธรรมสามารถชี้แนะและถ่ายทอดความรู้แก่ ชุมชนและสังคมอย่างสร้างสรรค์ เข้าใจและใส่ใจอารมณความรู้สึกของผู้อื่น มีความคิดเชิงบวก มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และทางสังคม

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2557). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- จารุวรรณ ส่งเสริม. (2559). ความงามทางด้านนาฏศิลป์ไทย. *วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสารสังคม*, 4(2), 58-64.

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

- จินตนา สายทองคำ. (2561). กระบวนการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ ชุด สักการะเทวราช. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 10(1), 103-117.
- จิรายุทธิ์ อ่อนศรี. (2564). *การพัฒนาแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้สู่การปฏิบัติในศตวรรษที่ 21*. สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2564, จาก www.nwm.ac.th/nwm/wp-content/uploads/2018/07/การพัฒนาแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้สู่การปฏิบัติในศตวรรษที่-21.pdf
- จุลชาติ อรัณยนาค. (2556). *เอกลักษณ์ไทยในงานนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย “นารายณ์อวตาร” พ.ศ. 2546 ของ นราพงษ์ จรัสศรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย ภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐ จันทร์โทย. (2556). *เอกสารประกอบการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป สุนทรียภาพเพื่อการพัฒนาคน*. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, กรุงเทพมหานคร.
- ดิเรก วรณเศียร. (2564). *MACRO model: รูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21*. สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2564, จาก www.regis.dusit.ac.th/images/news/1421308421_MACRO%20รูปแบบการสอนสำหรับศตวรรษที่%2021.pdf
- ประเมษฐ์ บุญะชัย. (2546). *จารีตนาฏศิลป์ไทย*. เอกสารประกอบการสอนวิชาจารีตนาฏศิลป์ไทย. สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์, กรุงเทพมหานคร.
- ประวิทย์ ฤทธิบุญ. (2558). *นาฏศิลป์ไทย : สื่อทางวัฒนธรรมที่มีมากกว่าความบันเทิง*. *วารสารศิลปกรรมศาสตร์วิชาการ วิจัยและงานสร้างสรรค์*, 2(1), 106-137.
- ปิยะวดี มากพา. (2555). *การสังเคราะห์งานวิจัยทางด้านนาฏศิลป์ไทย*. *วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 14(1), 112-117.
- ไพศาล สุวรรณน้อย. (2564). *การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน*. เอกสารประกอบการบรรยายโครงการพัฒนาการเรียนการสอน. สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2564, จาก [www.https://ph.kku.ac.th/thai/images/file/km/pbl-he-58-1.pdf](https://ph.kku.ac.th/thai/images/file/km/pbl-he-58-1.pdf)
- วรารมย์ ปัจฉิมสวัสดิ์. *สถาบัน Dance Center*. (7 มีนาคม 2559). สัมภาษณ์.
- วิชณี เมฆะมาน. (2543). *ประวัติและผลงานนาฏยประดิษฐ์ของครูลมุล ยมะคุปต์ : กรณีศึกษาระบบบำผา-มอญ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย ภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา. (2562). *การบูรณาการเชิงสร้างสรรค์*. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้.
- วิลศรี อุปรมย์. (2553). *นาฏกรรมและการละคร*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศราวุธ ธรรมรัตน์สินธุ์. (2560). *ร่องรอยความเป็นมอญภายใต้รูปลักษณ์ของเรือนโคราช : บ้านพระเพลิง ปักธงชัย นครราชสีมา*. *วารสารหน้าจั่ว*, 32(2017), B23-40.

- สุภรณ์ โอเจริญ, (2541). *มอญในเมืองไทย*. โครงการหนังสือชุด “ประเทศเพื่อนบ้านของไทยในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- สุรัชภัทรดิษฐ์ ภูมิภักติเมธี, (2564). *กิจกรรมสร้างสรรค์ทำรำมอญบ้านพระเพลิง*. รายงานวิจัย. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สุรสิทธิ์ วิเศษสิงห์. (2558). อรรถรสในนาฏศิลป์ผ่านนาฏกรรมแนวใหม่เรื่องนารายณ์อวตาร. *วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ*, 15(2), 68-82.
- Charassri, N. (2007). *Narai Avatara, Performing The Thai Ramayana in The modern World*. Bangkok : Amarin.
- Cooper, R. G. (2016). Agile-stage-gate hybrids: The next stage of product development. *Research-Technology Management*, 59(1), 21-29.

ความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชีและคุณภาพรายงานทางการเงินที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

ทิพย์สุดา ทาสีดำ

อาจารย์ สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

อีเมล : thipsuda.ts@bru.ac.th

รับต้นฉบับ 24 กันยายน 2564; ปรับแก้ไข 25 พฤศจิกายน 2564; รับผิดชอบ 8 ธันวาคม 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชี และคุณภาพรายงานทางการเงินที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย เก็บข้อมูลจากแบบสอบถามจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย จำนวน 186 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า 1) ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตส่วนใหญ่เป็นเพศ หญิง อายุ 30 - 35 ปี ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ประสบการณ์ทำงาน 5 - 10 ปี รายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 50,000 บาท จำนวนกิจการที่รับตรวจในแต่ละปี น้อยกว่า 50 แห่ง และการเข้าร่วมอบรมสัมมนาที่เกี่ยวข้องกับการสอบบัญชีส่วนใหญ่ 1 - 2 ครั้งต่อปี 2) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตอยู่ในระดับมาก 3) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตอยู่ในระดับมาก 4) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยอยู่ในระดับมากที่สุด 5) ความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชี ด้านความเป็นมืออาชีพ ด้านศักยภาพในการสอบบัญชี และด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 6) คุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ และด้านความสามารถเข้าใจได้ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ

ความน่าเชื่อถือ คุณภาพรายงานทางการเงิน ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

Reliability of Audit and Financial Reporting Quality of the Certified Public Accountants in Thailand

Thipsuda Thasedom

Accountancy Program of Management Buriram Rajabhat University

E-mail : thipsuda.ts@bru.ac.th

Received 24 September 2021; Accepted 25 November 2021; Published 8 December 2021

Abstract

The purposes of this research were to examine the impact of auditing reliability and financial reporting quality on the efficacy of the certified public accountants in Thailand. The research data were collected from 186 certified public accountants in Thailand using a questionnaire. The statistics used for data analysis include frequency, percentage, mean, standard deviation, and multiple linear regression.

The results revealed that: 1) most certified public accountants are female aged between 30- 35 years holding a bachelor's degree with 5-10 years of working experience. There is an average monthly income of less than 50,000 baht, and a number of the audit in each year less than 50 companies. The training seminar attendance about the audit is almost 1-2 times a year. 2) The opinion on the auditing reliability of certified public accountants is at a high level. 3) The opinion of the financial reporting quality of the certified public accountants is at a high level. 4) The opinion of the auditing efficiency of the certified public accountants in Thailand is at the highest level. 5) The auditing reliability in the aspects of professionalism, auditing potential, and ethics of the auditor have a positive correlation and an impact on the performance with the statistical significance at 0.05, and 6) The financial reporting quality in verifiability and understandability has a positive correlation and an impact on the performance with the statistical significance at 0.05.

Keywords

Reliability, Financial reporting quality, Efficiency, Certified public accountants

ที่มาและความสำคัญ

ในประเทศไทยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต หรือ ผู้สอบบัญชี (Auditor) ทำหน้าที่ตรวจสอบบัญชี และ แสดงความเห็นไว้ในรายงานการสอบบัญชี และเนื่องจากผลงานของผู้สอบบัญชีมีผลกระทบต่อสาธารณชน ตามกฎหมาย (พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547) จึงต้องเข้ามากำกับดูแล โดยกำหนดให้ผู้สอบบัญชี ต้องได้รับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตจากสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ก่อนจึงจะสามารถ ปฏิบัติงานหรือหน้าที่ได้ (นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ และคณะ, 2559, น. 1-17) ในการสอบบัญชีผู้สอบบัญชีจะ ต้องคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อผลลัพธ์ของการสอบบัญชี เพื่อให้งานสอบบัญชีมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ เช่น จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี คุณสมบัติสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง และมาตรฐานการปฏิบัติงาน เพื่อให้รายงานทางการเงินขององค์กรที่ตรวจสอบมีคุณภาพ ถูกต้อง และมีความน่าเชื่อถือ ดังนั้นปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้จึงอาจส่งผลกระทบต่อกระบวนการของการรวบรวมข้อมูลและการประเมินหลักฐานเกี่ยวกับรายงานทางการเงิน ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้และการสื่อสารผลลัพธ์ให้กับผู้ใช้ที่สนใจ ด้วยเหตุนี้การสอบบัญชีจึงควรปฏิบัติ โดยบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และมีความเป็นอิสระ ในการปฏิบัติงาน (นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ และ คณะ, 2559, น. 1-17) เพื่อที่จะส่งผลให้งานสอบบัญชีมีคุณภาพและมีความน่าเชื่อถือ

ความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชี (Audit Reliability) เป็นการสะท้อนถึงควมมีคุณภาพ และความ สมบูรณ์ของข้อมูลทางการเงิน ซึ่งได้จากการจัดการกระบวนการ การจัดทำการควบคุม และการตรวจสอบ ที่มีประสิทธิภาพสร้างความเชื่อมั่นได้อย่างสมเหตุสมผล การใช้ระบบสารสนเทศทางการเงินเพื่อสร้าง ประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการสารสนเทศทางการเงินที่ดี จำเป็นต้องสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ใช้ข้อมูล ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ว่าข้อมูลที่นำเสนอสามารถก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการนำไปใช้ตัดสินใจ เนื่องจากข้อมูลทางการเงินมีความสำคัญต่อผู้บริหารในการนำไปใช้บริหารงานขององค์กร ทั้งในด้านความ เป็นมืออาชีพ ด้านศักยภาพในการสอบบัญชี และด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี (เปรมรินทร์ ฮ่อปิยะกุล , 2558, น. 130) ในส่วนของแง่มุมการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินพบว่าในส่วนของการ ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นกำหนดในปี 2559 และกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งจัดทำบัญชีโดยระบบคอมพิวเตอร์ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Electronic Local Administrative Accounting System : e-LAAS) จากการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีดังกล่าว ผู้วิจัยศึกษาและเรียกการวิจัยครั้งนี้ว่าการศึกษา คุณภาพ รายงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ใช้รายงานทางการเงิน ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความครบถ้วน การปราศจากข้อผิดพลาด ความสามารถเปรียบเทียบ กันได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความทันเวลา และความสามารถเข้าใจได้ รวมทั้งกำหนดประชากรเป็น เจ้าหน้าที่ตรวจสอบกลุ่มการเงินและบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินส่วนภูมิภาคการศึกษาข้อมูล กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย นอกจากนี้งานวิจัยในอดีตยังไม่มีงานชัดเจน และยังมีความหลากหลายในการวัดคุณภาพของรายงานทางการเงิน ดังนั้น ในงานวิจัยนี้จึงได้กำหนดแง่มุม

ของการวัดคุณภาพของรายงานทางการเงิน ซึ่งกำหนดมาจากคุณภาพรายงานทางการเงินที่ส่งผลต่อการประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีที่อ้างอิงมาจากลักษณะเชิงคุณภาพของรายงานทางการเงินตามกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน โดยคุณภาพของรายงานทางการเงินประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเปรียบเทียบกันได้ การพิสูจน์ยืนยันได้ และความสามารถเข้าใจกันได้ (ณัฐวุฒิ ตันติเศรษฐ, 2558, น. 22)

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (Job Efficiency) เป็นผลลัพธ์ของการปฏิบัติงานที่แสดงออกถึงความสำเร็จหรือความพึงพอใจในหน้าที่โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักบัญชีที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องรวดเร็ว มีคุณภาพประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นสิ่งสำคัญของการนำองค์กรไปสู่การบรรลุผลสำเร็จของการดำเนินงาน มีความเจริญก้าวหน้าและสร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้าและบุคลากรขององค์กร ซึ่งประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสามารถวัดได้จากผลการปฏิบัติงานของบุคคลตามหน้าที่ความรับผิดชอบ เช่น ความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามมาตรฐานทางการบัญชีและการรายงานที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด และการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับขององค์กร เป็นต้น การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพนั้นประกอบด้วย ความถูกต้อง ความสมบูรณ์ และความทันเวลา (นิลุบล คงไมตรี และคณะ, 2558, น. 119)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัยความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชีคุณภาพรายงานทางการเงิน และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชีแก่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เพื่อให้เกิดความสำเร็จในการสอบบัญชีเพื่อคุณภาพรายงานทางการเงินที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยและเป็นประโยชน์ช่วยให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตสามารถดำเนินงานไปสู่เป้าหมาย และสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชี คุณภาพรายงานทางการเงิน และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชีส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาคุณภาพรายงานทางการเงินส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

ขอบเขตการวิจัย

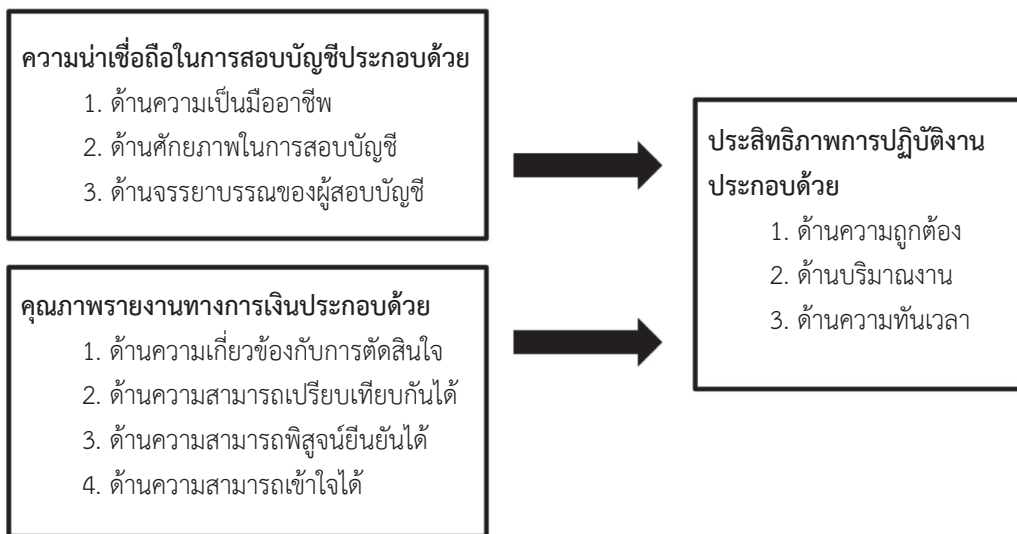
1. ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย จำนวน 10,674 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย จำนวน 386 คน โดยขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการเปิดตาราง (Krejcie & Morgan) และใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling)

2. ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ได้แก่ ปีงบประมาณ 2563 (1 ตุลาคม 2562 - 30 กันยายน 2563)

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้สร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย มีลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 7 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อ

เดือน จำนวนกิจการที่รับตรวจในแต่ละปี และการเข้าร่วมอบรมสัมมนาที่เกี่ยวข้องกับการสอบบัญชี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย จำนวน 15 ข้อ โดยครอบคลุมถึงเนื้อหาด้านความน่าเชื่อถือของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความเป็นมืออาชีพ 5 ข้อ ด้านศักยภาพในการสอบบัญชี 5 ข้อ ด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี 5 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย แบบสอบถาม จำนวน 20 ข้อ โดยแบ่งเนื้อหาคุณภาพงานสอบบัญชี ออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ 5 ข้อ ด้านความสามารถเปรียบเทียบกันได้ 5 ข้อ ด้านความพิสูจน์ยืนยันได้ 5 ข้อ และด้านความสามารถเข้าใจได้ 5 ข้อ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย แบบสอบถาม จำนวน 15 ข้อ โดยแบ่งเนื้อหาความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี ออกเป็น 3 ด้าน ด้านความถูกต้อง 5 ข้อ ด้านปริมาณงาน 5 ข้อ และด้านความทันเวลา 5 ข้อ

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการต่อไปนี้

1. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยพร้อมกับตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

2. ขอหนังสือราชการจากคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยแนบพร้อมแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรในบริษัทจำกัดในจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งจดหมาย และการเก็บข้อมูลด้วยตนเองกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยที่ได้รับตอบกลับมา พบว่า มีความสมบูรณ์ จำนวน 168 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 48.19 เมื่อเทียบกับจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 386 ฉบับ

4. ปรับปรุงแก้ไขสอบถาม แล้วนำไปตรวจสอบหาคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

4.1 การนำแบบสอบถามไปทดสอบใช้ (Try-out) กับ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 386 คน

4.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งผลกระทบของความเชื่อถือได้ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย 0.683 – 0.805 คุณภาพรายงานทางการเงินของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย 0.732 – 0.862 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา 0.638 - 0.927 ซึ่งสอดคล้องกับ Rovinelli and Hambleton (1977, น. 49 - 60) แสดงให้เห็นว่า ค่าอำนาจจำแนกมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ถือว่ารายข้อของแบบสอบถามมีความสอดคล้องกันระหว่างรายข้อของแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด

4.3 การหาค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discriminant Power) โดยใช้เทคนิค Cowected Item – total Correlation ซึ่งผลกระทบของความเชื่อถือได้ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.753 – 0.947 คุณภาพรายงานทางการเงินของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.712 - 0.869 และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.754 – 0.946 ซึ่งสอดคล้องกับ Hair and others (2006) แสดงให้เห็นว่า ค่า Alpha มากกว่า 0.7 เป็นค่าที่ยอมรับได้ สามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) แล้วนำเสนอเป็นค่าร้อยละ (Percentage)
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชี คุณภาพรายงานทางการเงิน และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย โดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคุมกับบรรยายและสรุปผลการวิจัยซึ่งกำหนดการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถามดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น. 121)

ระดับความพึงพอใจมากที่สุด	กำหนดให้เป็น 5 คะแนน
ระดับความพึงพอใจมาก	กำหนดให้เป็น 4 คะแนน
ระดับความพึงพอใจปานกลาง	กำหนดให้เป็น 3 คะแนน
ระดับความพึงพอใจน้อย	กำหนดให้เป็น 2 คะแนน
ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด	กำหนดให้เป็น 1 คะแนน

แล้วนำคะแนนไปหาค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น. 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis) และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชีและคุณภาพรายงานทางการเงินที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังนี้

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1. ชาย	54	29.00
2. หญิง	132	71.00
รวม	186	100.00
2. อายุ		
1. น้อยกว่า 30 ปี	39	21.00
2. 30 – 35 ปี	58	31.20
3. 36 - 40 ปี	47	25.30
4. มากกว่า 40 ปี	42	22.60
รวม	186	100.00
3. ระดับการศึกษา		
1. ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	86	46.20
2. สูงกว่าปริญญาตรี	100	53.80
รวม	186	100.00

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
4. ประสบการณ์การทำงาน		
1. น้อยกว่า 5 ปี	56	30.10
2. 5 - 10 ปี	72	38.70
3. 11 - 15 ปี	35	18.80
4. มากกว่า 15 ปี ขึ้นไป	23	12.40
รวม	186	100.00
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
1. น้อยกว่า 50,000 บาท	61	32.80
2. 50,001 – 75,000 บาท	52	28.00
3. 75,001 – 100,000 บาท	44	23.70
4. มากกว่า 100,000 บาท	29	15.60
รวม	186	100.00
6. จำนวนกิจการที่รับตรวจในแต่ละปี		
1. น้อยกว่า 50 แห่ง	73	39.20
2. 50 – 100 แห่ง	57	30.60
3. 101 – 150 แห่ง	37	19.90
4. มากกว่า 150 แห่ง	19	10.20
รวม	186	100.00
7. การเข้าร่วมอบรมสัมมนาที่เกี่ยวข้องกับการสอบบัญชี		
1. 1 – 2 ครั้งต่อปี	81	43.50
2. 3 – 4 ครั้งต่อปี	62	33.30
3. 5 – 6 ครั้งต่อปี	31	16.70
4. มากกว่า 6 ครั้งต่อปี	12	6.50
รวม	186	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตส่วนใหญ่เป็นเพศ หญิง จำนวน 132 คน (ร้อยละ 71.00) และเป็นเพศชาย จำนวน 54 คน (ร้อยละ 29.00) อายุส่วนใหญ่ 30 - 35 ปี จำนวน 58 คน (ร้อยละ 31.20) และอายุ 36 - 40 ปี จำนวน 48 คน (ร้อยละ 25.80) อายุ 41 - 45 ปี จำนวน 32 คน (ร้อยละ 17.20) อายุ 46 - 50 ปี จำนวน 24 คน (ร้อยละ 12.90) และอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 10 คน (ร้อยละ 5.40)

ร้อยละ 31.21) รองลงมาอายุ 36 - 40 ปี จำนวน 47 คน (ร้อยละ 25.30) อายุมากกว่า 40 ปี จำนวน 42 คน (ร้อยละ 22.60) และอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 39 คน (ร้อยละ 21) ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ระดับสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 100 คน (ร้อยละ 53.80) และอยู่ในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 86 คน (ร้อยละ 46.20) ประสบการณ์ทำงานส่วนใหญ่ 5 - 10 ปี จำนวน 72 คน (ร้อยละ 38.70) รองลงมาน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 56 คน (ร้อยละ 30.10) อายุ 11 - 15 ปี จำนวน 35 คน (ร้อยละ 18.80) และมากกว่า 15 ปี ขึ้นไป จำนวน 23 คน (ร้อยละ 12.40) รายได้เฉลี่ยต่อเดือนส่วนใหญ่ น้อยกว่า 50,000 บาท จำนวน 61 คน (ร้อยละ 32.80) รองลงมา 50,001 - 75,000 บาท จำนวน 52 คน (ร้อยละ 28.00) 75,001 - 1000,000 บาท จำนวน 44 คน (ร้อยละ 23.70) และมากกว่า 100,000 บาท จำนวน 29 คน (ร้อยละ 15.60) จำนวนกิจการที่รับตรวจในแต่ละปีส่วนใหญ่ น้อยกว่า 50 แห่ง จำนวน 61 คน (ร้อยละ 39.20) รองลงมา 50 - 100 แห่ง จำนวน 57 คน (ร้อยละ 30.60) 101 - 150 แห่ง จำนวน 37 คน (ร้อยละ 19.90) และมากกว่า 150 แห่ง จำนวน 19 คน (ร้อยละ 10.20) และการเข้าร่วมอบรมสัมมนาที่เกี่ยวข้องกับการสอบบัญชีส่วนใหญ่ 1 - 2 ครั้งต่อปี จำนวน 81 คน (ร้อยละ 43.50) รองลงมา 3 - 4 ครั้งต่อปี จำนวน 62 คน (ร้อยละ 33.30) 5 - 6 ครั้งต่อปี จำนวน 31 คน (ร้อยละ 16.70) และมากกว่า 6 ครั้งต่อปี จำนวน 12 คน (ร้อยละ 6.50)

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือโดยรวมและเป็นรายด้านของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

ความน่าเชื่อถือของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านความเป็นมืออาชีพ	4.36	0.57	มาก
2. ด้านศักยภาพในการสอบบัญชี	4.35	0.59	มาก
3. ด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี	4.52	0.51	มากที่สุด
โดยรวมเฉลี่ย	4.41	0.48	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.41, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และระดับมาก 2 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี ($\bar{X}$ = 4.52, S.D. = 0.51) ด้านความเป็นมืออาชีพ ($\bar{X}$ = 4.36, S.D. = 0.57) และด้านศักยภาพในการสอบบัญชี ($\bar{X}$ = 4.35, S.D. = 0.59)

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวมและเป็นรายด้านของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

คุณภาพรายงานทางการเงิน ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ	4.19	0.61	มาก
2. ด้านความสามารถเปรียบเทียบกันได้	4.23	0.59	มาก
3. ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้	4.42	0.54	มาก
4. ด้านความสามารถเข้าใจได้	4.31	0.59	มาก
โดยรวมเฉลี่ย	4.29	0.49	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.41, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ($\bar{X}$ = 4.42, S.D. = 0.54) ด้านความสามารถเข้าใจได้ ($\bar{X}$ = 4.31, S.D. = 0.59) ด้านความสามารถเปรียบเทียบกันได้ ($\bar{X}$ = 4.23, S.D. = 0.59) และด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ($\bar{X}$ = 4.19, S.D. = 0.61)

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวมและเป็นรายด้านของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

ความน่าเชื่อถือของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านความถูกต้อง	4.59	0.51	มากที่สุด
2. ด้านปริมาณงาน	4.47	0.53	มาก
3. ด้านความทันเวลา	4.51	0.53	มากที่สุด
โดยรวมเฉลี่ย	4.52	0.45	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.52, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน และระดับมาก 1 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านความถูกต้อง ($\bar{X}$ = 4.59, S.D. = 0.51) ด้านความทันเวลา ($\bar{X}$ = 4.51, S.D. = 0.53) และด้านปริมาณงาน ($\bar{X}$ = 4.47, S.D. = 0.59)

ตารางที่ 5 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยโดยใช้ตัวแปรตามเป็นประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม (OPT) ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยกับความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชี

ความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชี	ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม (OPT)		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	1.238	0.198	6.243	0.000*
1. ด้านความเป็นมืออาชีพ (PF)	0.124	0.056	2.213	0.028*
2. ด้านศักยภาพในการสอบบัญชี (AP)	0.206	0.053	3.926	0.000*
3. ด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี (AE)	0.405	0.054	7.465	0.000*
F = 93.179 p = 0.000 Adjusted R ² = 0.599				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 5 พบว่า ความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชี ด้านความเป็นมืออาชีพ (PF) ด้านศักยภาพในการสอบบัญชี (AP) ด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี (AE) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน (PM) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 1, 2 และ 3 เมื่อนำความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชี ด้านความเป็นมืออาชีพ (PF) ด้านศักยภาพในการสอบบัญชี (AP) ด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี (AE) ไปสร้างสมการพยากรณ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน (PM) โดยได้ สมการพยากรณ์ ดังนี้

$$OPT = 1.238(a) + 0.124 (PF) + 0.206 (AP) + 0.405 (AE)$$

ตารางที่ 6 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยโดยใช้ตัวแปรตามเป็นประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม (OPT) ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยกับคุณภาพรายงานทางการเงิน

คุณภาพรายงานทางการเงิน	ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม (OPT)		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	1.653	0.213	7.742	0.000*
1. ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (RD)	0.019	0.061	0.316	0.753

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

2. ด้านความสามารถเปรียบเทียบกันได้ (AO)	0.089	0.06	1.468	0.144
3. ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ (VM)	0.330	0.057	5.797	0.000*
4. ด้านความสามารถเข้าใจได้ (CS)	0.223	0.058	3.863	0.000*

$F = 46.218$ $p = 0.000$ Adjusted $R^2 = 0.494$

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 6 พบว่า คุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ (VM) ด้านความสามารถเข้าใจได้ (CS) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน (PM) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 6 และ 7 สำหรับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (RD) ด้านความสามารถเปรียบเทียบกันได้ (AO) ไม่มีความความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน (PM)

เมื่อนำคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ (VM) ด้านความสามารถเข้าใจได้ (CS) ไปสร้างสมการพยากรณ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน (PM) โดยได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

$$OPT = 1.653(a) + 0.330 (VM) + 0.223 (CS)$$

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชีและคุณภาพรายงานทางการเงินที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความเป็นมืออาชีพ และด้านศักยภาพในการสอบบัญชี อยู่ในระดับมาก เนื่องจากการทำงานขององค์กรต่าง ๆ ตระหนักถึงการสร้างความน่าเชื่อถือไว้วางใจแก่ผู้รับบริการซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากต่อองค์กร เพื่อเป็นการรับประกันว่าองค์กรสามารถบริหารจัดการงานต่าง ๆ ในองค์กร ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพผลตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และเป็นการเพิ่มระดับความน่าเชื่อถือให้องค์กรได้มากขึ้น สอดคล้องกับวิจัยของเพ็ญจันทร์ ตะภา, (2556, บทคัดย่อ) ผู้สอบบัญชีภาษีอากร มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือโดยรวม ด้านความถูกต้อง ด้านความไว้วางใจ ด้านความเชี่ยวชาญ และด้านความสมบูรณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากรายงานการตรวจสอบบัญชีทั้งในด้านผู้สอบบัญชีหรือลูกค้าที่ใช้บริการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีต่างมุ่งหวังที่จะเห็นการสอบบัญชีที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพตลอดจนความมีคุณภาพในการสอบบัญชี เพื่อเป็นสารสนเทศให้ผู้บริหารหรือหน่วยงานกำกับดูแลกิจการ นำรายงานดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ รวมถึงการคาดหวังจากการ

แสดงความคิดเห็นในรายงานการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีในการมุ่งหวังในผลลัพธ์ในการสอบบัญชีและการรายงานการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีอย่างมืออาชีพ สอดคล้องกับวิจัยของพรทรัพย์ ฉัตรศิริสุข (2561, บทคัดย่อ) พบว่า ความน่าเชื่อถือโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ความน่าเชื่อถือด้านความไว้วางใจ ด้านความความเป็นผู้เชี่ยวชาญ และด้านวิธีการนำเสนออยู่ในระดับมากที่สุด ในขณะที่ด้านคุณธรรมอยู่ในระดับมาก ในส่วนการตัดสินใจซื้อสินค้าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยพบว่า เป็นลักษณะการตัดสินใจซื้อแบบวางแผนการซื้อเพียงบางส่วน กล่าวคือการที่ผู้บริโภครับรู้ความต้องการของตนเอง และตั้งใจที่จะซื้อแต่ยังไม่ได้รับสินค้า หรือระยะเวลาการซื้อ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับวิจัยของปณณนุช ปิ่นกุ่มภีร์ และกนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธิ์ (2560) พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความไว้วางใจ ด้านความเป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านความสมบูรณ์ของข้อมูล และด้านความถูกต้องของข้อมูล ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสาเหตุที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย นำเสนอรายงานโดยให้ความสำคัญในความถูกต้องของข้อมูลอยู่เสมอ ได้ตรวจสอบและนำเสนอรายงานเป็นไปตามความจริงที่ปรากฏและได้รวบรวม ประเมิน สรุป และนำเสนอรายงานอย่างระมัดระวัง และแม่นยำยิ่งผู้ประกอบวิชาชีพจะได้นำเสนอเนื้อหาที่ทำการตรวจสอบแบบตรงประเด็นและวัตถุประสงค์รวมถึงมีการปฏิบัติตามสอบบัญชีด้วยความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต โดยไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญ และได้ทำการสอบบัญชีในกิจการรับตรวจโดยปราศจากอคติและความลำเอียง หลักเกณฑ์ที่จะใช้ภาษาทางวิชาการที่ไม่จำเป็นเพื่อป้องกันความไม่เข้าใจและความสับสนของผู้ใช้ข้อมูลและนำเสนอรายงานการสอบบัญชีที่มีความชัดเจนเพื่อป้องกันความเข้าใจผิดของผู้ใช้ข้อมูล นอกจากนี้ยังรวมถึงในการเสนอรายงาน ผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย มีการค้นหาหลักฐานการสอบบัญชีอย่างเพียงพอเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ครบถ้วนและสมบูรณ์ และเสนอรายงานการสอบบัญชีโดยมุ่งเน้นถึงความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล

2. ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความสามารถเปรียบเทียบกันได้ ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ และด้านความสามารถเข้าใจได้ เนื่องจากคุณภาพรายงานทางการเงินเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจ ช่วยให้การดำเนินงานของธุรกิจประสบความสำเร็จต้องมีข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือให้กับผู้ใช้งบการเงิน ทำให้ข้อมูลในรายงานทางการเงินมีประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ และมีความน่าเชื่อถือในลักษณะเชิงพื้นฐานและลักษณะเชิงคุณภาพเสริมของรายงานทางการเงิน ซึ่งรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพได้มาจากการรวบรวมจัดบันทึก วิเคราะห์รายการ ประมวลผลและสรุปเหตุการณ์ในการดำเนินธุรกิจอย่างเป็นระบบตามมาตรฐานโดยประเมินจากเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งยืนยันหรือชี้ข้อผิดพลาด มีความเข้าใจได้เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ เชื่อถือได้ และเปรียบเทียบกันได้ เป็นส่วนหนึ่งในการนำทรัพยากรที่มีอยู่มาดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด คุณภาพงบการเงินจึงต้องมีความถูกต้อง มีหลักฐานอ้างอิงที่น่าเชื่อถือและสามารถตรวจสอบได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ออมร โททำ (2559, บทคัดย่อ) พบว่าคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และด้านเปรียบเทียบกันได้

อยู่ในระดับมาก และ 2) ผู้บริหารบริษัทในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีทุนในการดำเนินงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเข้าใจได้ แตกต่างกัน ดังนั้น ควรให้ความสำคัญกับคุณภาพรายงานทางการเงิน โดยจะต้องคำนึงถึงด้านความเข้าใจได้ ของรายงานทางการเงิน เช่น ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และด้านเปรียบเทียบกันได้ว่า มีประสิทธิภาพได้มาตรฐาน ผู้บริหารต้องใส่ใจในการประเมินรายงานทางการเงินของบริษัทอย่างสม่ำเสมอ การตรวจสอบการดำเนินงานของบริษัทเพื่อความสำเร็จต่อไป และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริภา อันทรง และคณะ (2562, บทคัดย่อ) พบว่า คุณลักษณะขององค์ประกอบคุณภาพรายงานการเงินที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารธุรกิจ SMEs ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่ามี 4 คุณลักษณะ ได้แก่ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านคุณลักษณะการเปรียบเทียบกันได้ ด้านการยืนยันความถูกต้องได้ และด้านการทันต่อเวลา อยู่ในระดับมาก

3. ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านความถูกต้อง ด้านปริมาณงาน และด้านความทันเวลา เนื่องจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องมีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติงานความสามารถที่จะปฏิบัติงานตามที่ได้มอบหมายให้สำเร็จลุล่วงได้อย่างถูกต้องเร็วรวดเร็วทันตามกำหนดเวลาและมีการปรับปรุงปฏิบัติงานเพื่อให้งานออกมามีคุณภาพอยู่เสมอโดยการให้ทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งคนและอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งมีความสามารถในการตอบข้อซักถาม ประชาสัมพันธ์ และนำอีกทั้งมีเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อลดขั้นตอนและเกิดความสะดวกรวดเร็วมายิ่งขึ้นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นลพรณ บุญฤทธิ์ (2558, น. 90) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ซึ่งพบว่าประสิทธิภาพในการปฏิบัติทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพของงาน ด้านปริมาณงาน ด้านเวลา และด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้การที่พนักงานสามารถทำงานได้ตามเป้าหมายที่กำหนด มีความถูกต้องสามารถทำงานเสร็จได้ทันเวลา ผลงานที่ออกมาคุณภาพตรงตามมาตรฐาน แสดงให้เห็นว่าพนักงานมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นวพร ชูเปี้ยเต้ง และจันทร์ลอย เลขทิพย์ (2561, บทคัดย่อ) พบว่าประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านปริมาณงาน ด้านคุณภาพงาน ด้านเวลา และด้านงบประมาณค่าใช้จ่าย

4. ความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชีส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม ได้แก่ ด้านความเป็นมืออาชีพ ด้านศักยภาพในการสอบบัญชี ด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี เนื่องจาก การทำงานด้านการตรวจสอบต้องอาศัยความน่าเชื่อถือเพื่อสร้างความไว้วางใจแก่ผู้รับบริการ ผู้ตรวจสอบต้องมีคุณสมบัติ ความสามารถ และความชำนาญในการประกอบวิชาชีพ การปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมา ไม่มีความลำเอียงจะสามารถทำให้เกิดความน่าเชื่อถือจากบุคคลทุกภาคส่วนขององค์กรในทิศทางเชิงบวก และส่งผลให้งานออกมามีคุณภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตติมา ขำดำ และคณะ (2562, บทคัดย่อ) พบว่า 1) ความรู้ความสามารถของนักบัญชี มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพงานบัญชี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรู้ ด้าน

ทักษะทางวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณ และด้านประสิทธิภาพการทำงาน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพงานบัญชีในด้านความทันต่อเวลา ด้านความถูกต้อง ด้านความครบถ้วน และด้านความเชื่อถือได้ และ 2) ผู้ปฏิบัติงานบัญชีมีระดับความเข้าใจในมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ ระดับมากที่สุด จำนวน 12 คน (ร้อยละ 8.00) ระดับมาก จำนวน 73 คน (ร้อยละ 48.67) ระดับปานกลาง จำนวน 42 คน (ร้อยละ 28.00) และระดับน้อย จำนวน 23 คน (ร้อยละ 15.33) รวมทั้งมีผลทำให้ประสิทธิภาพงานบัญชีด้านความทันต่อเวลา และด้านความครบถ้วนต่างกัน

5. คุณภาพรายงานทางการเงินส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม ได้แก่ ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ด้านความสามารถเข้าใจได้ เนื่องจากผู้สอบบัญชีควรมีความรู้ความสามารถทั้งทางด้านการตรวจบัญชี และบัญชีการเงินรวมทั้งทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะทางวิชาชีพที่จำเป็นต่อการตรวจสอบบัญชี และการจัดทำและนำเสนอรายงานผู้สอบบัญชีรับ อนุญาตได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วนและทันเวลา การติดต่อสื่อสารเป็นการสื่อสารระหว่างบุคคลกับบุคคล เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันในเรื่องข่าวสารนั้น โดยการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด และใช้เวลาไม่น้อยที่สุดความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเป็นมืออาชีพด้านการใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารและการพัฒนาศักยภาพตนเอง ต้องปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบ มีการปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ ตั้งใจ มีคุณภาพ น่าเชื่อถือได้ และอุทิศตนอย่างเต็มความสามารถในการปฏิบัติงานเพราะจะนำไปสู่ความภาคภูมิใจในการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในที่สุดสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดารณี เอื้อชนะจิต (2554, น. 31) ที่พบว่า คุณภาพข้อมูลทางบัญชีด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และคุณภาพข้อมูลทางบัญชีด้านการเปรียบเทียบได้ ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหาร สะท้อนถึงคุณภาพของข้อมูลทางบัญชีความสำคัญต่อการตัดสินใจในการบริหารงานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมว่า ในการบริหารงานนั้นต้องการข้อมูลทางบัญชีที่มีลักษณะเชิงคุณภาพด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และข้อมูลทางบัญชีนั้นต้องสามารถนำไปเปรียบเทียบกันได้ จึงเป็นข้อมูลที่ช่วยผู้บริหารตัดสินใจเพื่อบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของอุมาวดี เดชธำรง และ นารีรัตน์ ภักดีศิริวงษ์ (2561, บทคัดย่อ) พบว่า ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ด้านความทันเวลาและความสามารถในการเปรียบเทียบกัน ได้มีผลกระทบต่อความได้เปรียบในคุณภาพรายงานทางการเงินในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าหากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพจะส่งผลเชิงบวกในการจัดทำรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐวุฒิ ดันติเศรฐ (2558, บทคัดย่อ) พบว่า ลักษณะเชิงคุณภาพด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์องค์กร โดยรวม และเมื่อวิเคราะห์แต่ละด้าน พบว่า ลักษณะเชิงคุณภาพด้านที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ตัวแทนอันเที่ยงธรรม ทันเวลา และสามารถเข้าใจได้มีความสัมพันธ์และส่งผลต่อภาพลักษณ์องค์กรในด้านเชื่อถือและยอมรับส่วนในด้านความเลื่อมใสศรัทธา ลักษณะเชิงคุณภาพด้านเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมสามารถเข้าใจได้และทันเวลามีความสัมพันธ์และส่งผลต่อภาพลักษณ์องค์กรของธุรกิจ SMEs

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตใช้เป็นแนวทางในการจัดอบรม เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านต่าง ๆ ให้แก่ตนเอง หรือผู้สอบบัญชีรับอนุญาตภายในองค์กร
2. ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน เช่น การวางแผนงาน การสร้างความน่าเชื่อถือให้กับตนเอง
3. หน่วยงานที่กำกับดูแลผู้ประกอบการสอบบัญชี ควรใช้เป็นข้อมูลในการประเมินความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ที่สามารถนำไปพัฒนาให้เหมาะสมกับคุณสมบัติอันดีและพึงประสงค์

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

1. ควรศึกษาความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชี คุณภาพรายงานทางการเงิน และประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ของกลุ่มอื่น เช่น ผู้สอบบัญชีภาษีอากร ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต นักบัญชี เพื่อนำผลงานวิจัยที่ได้มาทำการเปรียบเทียบว่าเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร
2. นอกจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามแล้วควรใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีอื่นบ้าง เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth- Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลรายละเอียดที่ตรงประเด็นและสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ตรงตามวัตถุประสงค์มากที่สุด

เอกสารอ้างอิง

- จิตติมา ขำดำ สุพิศ ฤทธิ์แก้ว และสมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์. (2562). ความรู้ความสามารถของนักบัญชีและความเข้าใจในมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐที่มีผลต่อประสิทธิภาพงานบัญชีของสำนักงานอัยการสูงสุด. *วารสารนักบริหาร*, 39.(2), 52-65.
- ณัฐวุฒิ ตันติเศรษฐ (2558). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงินและประสิทธิผลในการตัดสินใจของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารบริหารธุรกิจศรีนครินทรวิโรฒ*, 6(2), 20-35.
- ดารณี เอื้อชนะจิต. (2554). ผลกระทบของคุณภาพ ข้อมูลทางบัญชี และลักษณะองค์กรธุรกิจที่มีต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารใน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การบัญชี), มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะและศิลปพร ศรีจันทเพชร. (2559). การสอบบัญชี. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ที พี เอ็น เพรส
- นิลุบล คงไมตรี และคณะคณะ. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบทางการเงินกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- นลพรรณ บุญฤทธิ์. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นวพร ชูเปี้ยเต้ง และจันทร์ลอย เลขทิพย์. (2561). ความรู้ความสามารถที่มีผลกระทบต่อคุณภาพการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย (ในมุมมองของผู้รับการตรวจสอบ). *วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 13(2), 170-181.
- เปมรินทร์ อ้อปิยะกุล. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างความน่าเชื่อถือของสารสนเทศทางการบัญชีกับประสิทธิภาพการตัดสินใจของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- บุญยง ปิ่นกุ่มกรี้ และกนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธุ์. (2560). การควบคุมคุณภาพสำนักงานสอบบัญชีในประเทศไทย ก้าวสู่มาตรฐานการบริหารคุณภาพ ระหว่างประเทศ (ISQM1). *วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล*, 6(2), 243-253.
- พรทรัพย์ ฉัตรศิริกุล. (2561). การเปิดรับ ความน่าเชื่อถือของรายการโฮมช้อปปิ้งในทีวีดิจิทัลและการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค. วิทยานิพนธ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพ็ญจันทร์ ตะภา. (2556). ผลกระทบของกลยุทธ์การเลือกตัวอย่างการสอบบัญชีที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิริภา อันทรง, พร้อมพร ภูวดิน และสมใจ บุญหมื่นไวย. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชีภาษีอากรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา ครั้งที่ 6 ประจำปี พ.ศ. 2562. วันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2562. วิทยาลัยนครราชสีมา.
- อมร โททา. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดในการตรวจสอบภายในกับประสิทธิผลการดำเนินงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในสังกัดสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย. รายงานวิจัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. หุสนันสนุนมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อุมาวดี เดชธารงค์, และนารีรัตน์ ภักดีศิริวงศ์. (2561). ผลกระทบของคุณภาพรายงานทางการเงินที่มีต่อความได้เปรียบในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, 8(1), 1-9.
- Hair, J. F. Jr. Black, W. C., Babin, B. J. Anderson, R. E. and Tatham, R. L. (2006). *Multivariate data analysis*. (6th ed). New Jersey: Prentice Hall
- Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1977). On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. *Dutch Journal of Educational Research*, 2, 49-60

ดุซงึนินพนธ์การประพันธ์เพลง : จิตวิญญาณแห่งอาเซียน ชิมโฟนิกรูปโซติ สำหรับวงเชมเบอร์ออร์เคสตรา

ณัฐพร ผกาหลง

สาขาวิชาศิลปกรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวหน้าภาควิชาไวโอลิน สถาบันดนตรียามาฮา

อีเมล: Nattaporn.P@Yamaha.co.th

รับต้นฉบับ 13 พฤษภาคม 2564; ปรับแก้ไข 2 มิถุนายน 2564; รับผิดชอบ 6 กรกฎาคม 2564

บทคัดย่อ

ดุซงึนินพนธ์การประพันธ์เพลง : จิตวิญญาณแห่งอาเซียน ชิมโฟนิกรูปโซติ สำหรับวงเชมเบอร์ออร์เคสตรา เป็นงานสร้างสรรค์ที่แสดงจินตนาการกว้างไกลทางดนตรี มีวัตถุประสงค์เพื่อผสมผสานความงาม เสียงแห่งชนบัตวัฒนธรรมอาเซียน โดยคัดสรรบทเพลงตัวแทนชาติสมาชิก จำนวน 10 บท มาบูรณาการร่วมกับเอกภาพจังหวะบทเพลงพื้นเมืองพร้อมทั้งการสร้างสรรค์ทำนองสอดสลับ และศิลปะการพลิกเพลงสี่สัณลีลา นับเป็นหัวใจสำคัญในการประสานคุณลักษณะองค์ประกอบดนตรี บทเพลงบรรเลงโดยวงที่มีเครื่องสายเป็นหลัก ประกอบกับเสียงสังเคราะห์ที่เพิ่มสีสันโดย อิเล็กทรอนิกส์ ผลงานอยู่ใน คีตลักษณ์รูปโซติ ซึ่งเชื่อมโยงมรดกดนตรีอาเซียน ด้วยกลวิธีการประพันธ์ อันหลากหลายโดยมีแนวคิดไวโอลิน ที่มีการบรรเลงคล้ายการขับร้องนำในเพลงพื้นบ้าน และการย้ายโมดไปตามท่วงทำนองลีลา ซึ่งถือเป็นมนต์สะกดของดนตรีอาเซียน

จิตวิญญาณแห่งอาเซียน ชิมโฟนิกรูปโซติสำหรับวงเชมเบอร์ออร์เคสตรา ประกอบด้วย เครื่องสายตะวันตก 15 คน และ เครื่องตี ได้แก่ โซโลโฟน ทิมปานี และแนวเสียงสังเคราะห์โดยอิเล็กทรอนิกส์ บทเพลงมีความยาวทั้งสิ้น 30 นาที

บทประพันธ์ ชิมโฟนิกรูปโซติ จิตวิญญาณแห่งอาเซียน สำหรับวงเชมเบอร์ออร์เคสตรา ได้มีการนำเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสายตะวันตกใช้เป็นหลักในการถ่ายทอด ด้วยช่วงเสียงของกลุ่มเครื่องดนตรีชนิดนี้ที่กว้าง นอกจากนี้ยังสามารถบรรเลงเทคนิคต่างๆ ได้อย่างมากมาย และสามารถถ่ายทอดอารมณ์ได้อย่างลงตัวอย่างไรก็ตามได้มีการนำเครื่องดนตรีเครื่องเป่าลมไม้ เครื่องเป่าทองเหลือง โดยใช้เสียงสังเคราะห์ที่สร้างขึ้นจากเครื่องดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ มาผสมผสานเพื่อช่วยให้บทเกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้การสร้างเสียงจังหวะและเครื่องตีชนิดต่างๆ บนเครื่องดนตรีอิเล็กทรอนิกส์นี้สามารถสร้างสรรค์ได้โดยไร้ขีดจำกัดอีกด้วย

คำสำคัญ

เชมเบอร์ ออร์เคสตรา อาเซียน รูปโซติ

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

The Doctorate Music Composition: ‘The Spirit of ASEAN’, Symphonic Rhapsody for Chamber Orchestra

Nattaporn Pakalong

The Faculty of Fine and Applied Arts, Chulalongkorn University

Violin Chief Instructor, Yamaha Music Academy

E-mail: Nattaporn.P@Yamaha.co.th

Received 13 May 2021; Accepted 2 June 2021; Published 6 July 2021

Abstract

The Doctorate Music Composition : “The Spirit of ASEAN”, Symphonic Rhapsody for Chamber Orchestra is the large scale creative music composition intended to explore the spectacular beauty of ASEAN cultural and traditional sounds by integrating and blending the ethnic rhythmic formula and the 10 selected tunes in representing each ASEAN member country. In the meantime, the highly imaginative improvising aspect as well as the dramatically transforming techniques have played an active role in order to formalize the intonation of acoustic string instruments and the synthetic sound module of the Electone. More importantly, the Asian sound heritage has been shaped within the colorful rhapsodic sectional form whereby the transitions are connected varieties of specific characters following the key modulations. Having been played as an outstanding role, the Violin solo turned the singing melisma and traditional bow instrument stylistic into the heart of ASEAN magical highlight.

The Spirit of ASEAN, Symphonic Rhapsody has required 15 string players, Xylophone, Timpani and Electone. The duration of the entire music is approximately 30 minutes.

The Spirit of ASEAN”, Symphonic Rhapsody for Chamber Orchestra used Western string instruments have been used mainly as a source of performance transmission since they have a wide range of sounds. They can also perform various techniques and be able to create perfect expression. However, Woodwind, Brass and Synthesizer sounds from Electone are combined together to make the song more complete. Furthermore, the creation of various rhythms and percussion sounds on the Electone can also be created without limits.

Keywords

Chamber, Orchestra, ASEAN, Rhapsody

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

“ดนตรีทุกชนิดเป็นศิลปะที่สำคัญอย่างหนึ่ง มนุษย์เกือบทั้งหมดชอบและรู้จักดนตรี ตั้งแต่เยาว์วัยคนเริ่มรู้จักดนตรีบ้างแล้ว ความรอบรู้ทางดนตรีอย่างกว้างขวาง ย่อมขึ้นกับเขว่นและสามารถในการแสดงของแต่ละคน
อาศัยเหตุนี้จึงกล่าวได้ว่าในระหว่างศิลปะนานาชนิด ดนตรีเป็นศิลปะที่แพร่หลายกว่าศิลปะอื่นๆ
และมีความสำคัญในด้านการศึกษาของประชาชนทุกประเทศด้วย”
(พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช, 2507)

ไม่ว่าจะชนชาติใด “วัฒนธรรมดนตรี” เป็นศาสตร์ที่สำคัญ มีประวัติศาสตร์อันยาวนานอยู่คู่กับมนุษย์ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยมีวิวัฒนาการ การเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาควบคู่ไปกับการดำรงชีวิตของมนุษย์ เรื่อยมา วัฒนธรรมดนตรีเป็นสิ่งสะท้อนถึงเอกลักษณ์ของแต่ละชนชาติในด้านต่างๆ อาทิเช่น ด้านภาษา ด้านการเมือง ด้านการปกครอง ด้านการศึกษา และ ที่เห็นได้ชัดเจนอย่างหนึ่ง คือ ด้านศิลปะวัฒนธรรม ซึ่งเป็นสิ่งหนึ่งที่สามารถถ่ายทอดถึง สังคม จิตใจ ค่านิยม อุดมคติ วัฒนธรรม เอกลักษณ์ ความรู้สึกนึกคิดของคนในท้องถิ่นหรือแต่ละชนชาตินั้นๆ อาจกล่าวได้ว่า “วัฒนธรรมดนตรี” เป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ มีการพัฒนารากฐานมาคู่กับการดำรงชีวิตของทุกสังคม ทุกชนชาติ ผ่านการถ่ายทอดบทประพันธ์เพลง สู่การร้อง หรือ การปฏิบัติเครื่องดนตรีประจำชาติ ถ่ายทอดสำเนียงด้วยเทคนิคต่างๆ ที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะ อย่างลึกซึ้ง ปรารถนาเพื่อเป็นสื่อแสดงถึงนัย สัญลักษณ์ ความหมายต่างๆ ซึ่งมีความหลากหลาย รวมถึงวิธีการประพันธ์บทเพลงที่แตกต่างกันออกไป จะเห็นได้ว่า วัฒนธรรมดนตรีล้วนมีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตของมนุษย์ ตลอดจนการใช้ดนตรีเพื่อหล่อหลอม ชัดเกล้า และวัฒนธรรมดนตรีของแต่ละชาตินั้นยังสร้างความเข้มแข็ง แข็งแกร่ง ผสมผสานความแตกต่างให้เป็นหนึ่งเดียวกันอีกด้วย กล่าวได้ว่า วัฒนธรรมดนตรี ล้วนเป็นสมบัติ มรดกอันล้ำค่าของแต่ละชนชาตินั้นๆ

ประเทศไทย ตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศ อาทิ พม่า ลาว กัมพูชา มาเลเซีย ด้วยลักษณะของภูมิประเทศที่ติดต่อกันจึงทำให้มีอารยธรรม ศิลปะ วัฒนธรรมดนตรี มีความคล้ายคลึงกันไปด้วย แต่ในขณะเดียวกันก็มีความแตกต่างกันออกไปในบางบริบท ในปี พ.ศ. 2510 ได้มีการรวมตัวของกลุ่มประเทศในภูมิภาคอาเซียน เพื่อให้เป็นชุมชนที่มีความแข็งแกร่ง สามารถสร้างโอกาสทั้งด้านการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ และภัยคุกคามรูปแบบใหม่ อีกทั้งยังช่วยให้ประเทศสมาชิกมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี ขณะเดียวกันสร้างความสัมพันธ์อันดีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ระหว่างประเทศสมาชิก อีกด้วย ในประเทศไทยเป็นหนึ่งใน 5 ของสมาชิกผู้ก่อตั้งและเป็นจุดกำเนิดของอาเซียน (Association of Southeast Asian Nations – ASEAN) สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีโครงการความร่วมมือในด้านต่างๆ ระหว่างประเทศ อาทิ ด้านอุตสาหกรรม ด้านการธนาคาร ด้านการเกษตร ด้านการเมือง และที่สำคัญ คือ “ด้านวัฒนธรรม” ซึ่งมีโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่าง ประเทศในภูมิภาคอาเซียน เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ระหว่างประเทศอีกด้วย

บทเพลง ซิมโฟนิกรูปโซดี จิตวิญญาณแห่งอาเซียน สำหรับวงชมเบอร์ออร์เคสตรา เป็นบทเพลงที่ถ่ายทอดถึงวัฒนธรรมที่หลากหลายของประเทศในภูมิภาคอาเซียน ที่มีทั้งความแตกต่างและความคล้ายคลึงกันของวัฒนธรรมดนตรีในแต่ละประเทศโดยวัฒนธรรมดนตรีที่แสดงออกมาสะท้อนถึง บริบททางสังคม วัฒนธรรม ภาษาขนบธรรมเนียม ความเชื่อ ของกลุ่มคนในถิ่นนั้น ๆ กล่าวได้ว่า บทเพลง ซิมโฟนิกรูปโซดี จิตวิญญาณแห่งอาเซียน คือ งานศิลปะที่ถ่ายทอดวัฒนธรรมดนตรีอาเซียนสู่สาระสำคัญ และองค์ประกอบของดนตรีโดยสะท้อนถึงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของแต่ละชนชาติ ไม่ว่าจะเป็นการจัดระบบเสียงดนตรี การใช้สีสันทันของเครื่องดนตรี สำเนียงหรือวิธีการบรรเลง ตลอดจนการใช้เทคนิคการประพันธ์ โดยถ่ายทอดด้วยวงชมเบอร์ออร์เคสตรา (Chamber Orchestra) ซึ่งมีวิวัฒนาการตั้งแต่ต้นศตวรรษที่ 14 (Middle Age) วงชมเบอร์ออร์เคสตรา คือ วงดนตรีขนาดเล็กกว่าออร์เคสตรา ประกอบด้วยเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสายตะวันตกเป็นหลัก มีผู้บรรเลงเครื่องดนตรี จำนวน 10 – 30 คน วงชมเบอร์ออร์เคสตรา ประกอบไปด้วยเครื่องสายตะวันตก คือ ไวโอลิน แนวที่ 1 ไวโอลินแนวที่ 2 วิโอลา เชลโล และดับเบิลเบส เครื่องดนตรีดังกล่าวมีช่วงเสียงที่กว้าง ซึ่งมีเสียงต่ำสุดด้วยเครื่องดนตรีดับเบิลเบส และสูงที่สุดด้วยเครื่องดนตรีไวโอลิน ที่มากไปกว่านั้นวงชมเบอร์ออร์เคสตรา ยังสามารถถ่ายทอดอารมณ์ต่าง ๆ ผ่านการบรรเลงได้อย่างลึกซึ้ง จากที่กล่าวมาแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของวงชมเบอร์ออร์เคสตราที่สามารถสร้างสรรค์บทประพันธ์ดังกล่าวได้อย่างไร้ข้อจำกัด

อย่างไรก็ตามเพื่อให้บทเพลงและท่อนเพลงต่าง ๆ ถูกถ่ายทอดอย่างเชื่อมโยง ผสมผสานให้เกิดความกลมกลืน ผูกโยงและสะท้อนเรื่องราว บรรยายากกลืนอายุประจำชาติ ผู้ประพันธ์จึงได้เลือกใช้การประพันธ์บทเพลงในรูปแบบรูปโซดี (Rhapsody, Rapsodie, Rapsodia) เป็นบทเพลงหลากหลาย บทเพลงรูปโซดีไม่มีรูปแบบกำหนดที่แน่นอน มีหลายอารมณ์และความรู้สึกต่าง ๆ เช่น ตื่นเต้น กระตือรือร้น หรือ ความรู้สึกทรงพลังเป็นการแสดงฝีมือนักดนตรี อีกทั้งเป็นบทเพลงแคแรคเตอร์ที่มีขนาดใหญ่คล้ายบัลลาด มีเนื้อหากการบรรยายเรื่องราว เช่น ตำนานปรัมปรา วีรกรรม ปุจฉาบรรยากาศ มักผูกโยงสะท้อนเรื่องราว และบรรยากาศกลืนอายุประจำชาติ นอกจากนี้บทเพลงรูปโซดี ยังมีความหมายคล้ายกับการรวมบทเพลง (Medley) หรือเพลงชุด (Suite) โดยส่วนมากจะมีโครงสร้างการประพันธ์แบบช้า – เร็ว ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากบทเพลงเต้นรำพื้นบ้านดั้งเดิมของฮังการี ที่เรารู้จักกันในชื่อ csárdás

ด้วยเหตุนี้จึงมีความต้องการในการศึกษาสร้างสรรค์ บทเพลงพื้นเมืองในเขตภูมิภาคอาเซียนที่สำคัญ ซึ่งถือเป็นวัฒนธรรมดนตรีอันล้ำค่าของกลุ่มประเทศอาเซียน สำหรับการสร้างสรรค์ด้วยวงชมเบอร์ออร์เคสตรา อันจะนำสู่การถ่ายทอดความเป็นเอกลักษณ์ทางดนตรี อีกทั้งยังเป็นโอกาสอันดีในการสร้างสรรค์บทเพลงเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ อีกทั้งยังเป็นการถ่ายทอดให้เยาวชนได้เรียนรู้บทเพลง วัฒนธรรมดนตรีของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) อันเป็นพื้นฐานของวัฒนธรรม และบริบทสังคมที่แตกต่างกันออกไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างสรรค์มรดกทางวัฒนธรรมดนตรีสำคัญของ 10 ประเทศในภูมิภาคอาเซียน กับการผสมผสานแห่งเสียงดนตรีร่วมสมัย
2. เพื่อสร้างสรรค์ผสมผสานวัฒนธรรมแห่งเสียงดนตรีร่วมสมัยกับเสียงดนตรีวัฒนธรรมอาเซียน

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

ขอบเขตของการวิจัย

คุณูปการการประพันธ์เพลง : ชิมโพนิกแรปโซดี จิตวิญญาณแห่งอาเซียน สำหรับวงเซมเบอร์ออร์เคสตรา เป็นบทประพันธ์ ที่มีโครงสร้างดังต่อไปนี้

1. 10 บทเพลง จาก 10 ประเทศ ในภูมิภาคอาเซียน ประกอบด้วย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ กัมพูชา บรูไน เวียดนาม ลาว พม่า และ ไทย
2. บรรเลงด้วยวงสตริงเซมเบอร์ออร์เคสตรา ประกอบด้วย
 - 2.1 เครื่องดนตรีประเภทเครื่องสาย
 - 2.1.1 ไวโอลิน 1 จำนวน 5 เครื่อง
 - 2.1.2 ไวโอลิน 2 จำนวน 4 เครื่อง
 - 2.1.3 วิโอล่า จำนวน 3 เครื่อง
 - 2.1.4 เชลโล จำนวน 2 เครื่อง
 - 2.1.5 ดับเบิลเบส จำนวน 1 เครื่อง
 - 2.2 ประเภทเครื่องตี ประกอบด้วย ซาโลโฟน และ ทิมปานี
 - 2.3 เครื่องดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ 1 เครื่อง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูล เรื่องราว วัฒนธรรมดนตรีของ 10 ประเทศ ในเขตภูมิภาคอาเซียน จากเอกสาร บทความ และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ
2. ศึกษาคิดค้น และกำหนดกรอบความคิด จัดวางโครงสร้างของบทเพลงที่ใช้ในการเรียบเรียง เพื่อให้เกิดความสอดคล้อง ความต่อเนื่องระหว่างบทเพลง ตลอดจนการใช้องค์ประกอบศิลปะอื่นๆ
3. ออกแบบการประพันธ์ และเรียบเรียงดนตรีมีการพัฒนาทำนอง และการเรียบเรียงเสียงประสานของแต่ละบทเพลง ในขั้นตอนนี้ถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญเรื่องของกรอบเวลา และขั้นตอนย่อยในการทำงาน
4. บันทึกโน้ตเพลงด้วยโปรแกรม Sibelius Software 7.5 จัดทำขึ้นที่ละท่อน และปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา ประกอบกับผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นทำการปรับปรุงแก้ไข
5. ศึกษาการใช้ และเตรียมอุปกรณ์ในการบันทึกเสียง เช่น ไมโครโฟน โปรแกรมบันทึกเสียง สถานที่ และอุปกรณ์อื่นๆเพื่อใช้ปรับแต่งเสียง จากนั้นทำการบันทึกเสียง ด้วยโปรแกรม ดนตรี Cubase Le AI Elements 10
6. เตรียมสถานที่จัดแสดง จัดทำโปสเตอร์ ประชาสัมพันธ์การเผยแพร่ผลงานทางช่องทางสื่อออนไลน์ และสุจิบัตรเพื่อเผยแพร่ผลงานด้วยรูปแบบออนไลน์ด้วยการ Scan QR Code
7. นำเสนอเผยแพร่ผลงานรูปแบบออนไลน์ โดยนำเสนอผลงานการแสดงสดผ่านช่องทางเฟซบุ๊ก โดยมีการบันทึกภาพและเสียงเพื่อเผยแพร่ลงในช่องทางยูทูบ
8. จัดทำเอกสารรูปเล่ม นำเสนอผลงานภาคบรรยาย

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่าง 10 ประเทศในเขตภูมิภาคอาเซียน
2. ได้เผยแพร่สืบสาน ความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนต่อยอดทางวิชาการด้านวัฒนธรรมดนตรีต่อสาธารณชน ในระดับชาติและนานาชาติ

ผลการศึกษา

การประพันธ์ The Symphony Suite The Spirit of ASEAN for String Chamber เกิดจากผู้ประพันธ์ที่ต้องการสร้างสรรค์ เรียบเรียง บทเพลงที่แสดงออกถึงวัฒนธรรมดนตรีในแต่ละประเทศภูมิภาคอาเซียน กับวัฒนธรรมดนตรี ซึ่งสอดแทรกในบทเพลงต่างๆ ที่เรามักเรียกว่า บทเพลงพื้นเมือง (Traditional Song) เช่น บทเพลงกล่อมเด็ก บทเพลงที่แสดงออกถึงประเพณี สภาพแวดล้อม ชุมชน และภูมิภาคต่างๆ ถ่ายทอดผ่านบทเพลง อันจะแสดงออกถึงเอกลักษณ์ ของแต่ละประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน

ทั้งนี้บทประพันธ์ The Symphony Suite The Spirit of ASEAN for String Chamber นี้ได้มีการใช้เครื่องดนตรีในกลุ่มของเครื่องสายตะวันตก อย่างไวโอลิน วิโอล่า เชลโล่ และดับเบิลเบส และเครื่องประกอบจังหวะ ทิมปานี และไซโลโฟน ประกอบกับเครื่องดนตรีประเภทคีย์บอร์ด อย่างอิเล็กทรอนิกส์ ที่สามารถถ่ายทอดเสียง และจังหวะ เสมือนเครื่องดนตรีพื้นเมืองประเทศต่างๆ ในกลุ่มอาเซียน ลักษณะเฉพาะของอิเล็กทรอนิกส์ คือเครื่องดนตรีที่รวบรวมเสียง และจังหวะ มากกว่า 500 ชนิด อีกทั้งยังสามารถสร้างเสียง และจังหวะต่างๆ ได้อย่างไร้ขีดจำกัดชนิด กล่าวคือ การใช้เครื่องดนตรีในกลุ่มของเครื่องสายตะวันตก และเครื่องประกอบจังหวะ ประกอบกับเครื่องดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ ในการถ่ายทอด ผู้ประพันธ์เชื่อว่า จะช่วยให้งานสร้างสรรค์การเรียบเรียงดนตรีประเทศอาเซียนนั้นเกิดความสมดุล และเป็นเอกภาพมากที่สุด บทเพลงทั้ง 10 บทเพลง จาก 10 ประเทศอาเซียนนี้ ถือเป็นบทเพลงที่เป็นมรดกอันล้ำค่าของแต่ละประเทศที่ควรค่าแก่การศึกษา และเผยแพร่ต่อไป

สังคีตลักษณ์

สังคีตลักษณ์ของดุซุญีนิพนธ์การประพันธ์เพลง: ซิมโฟนิกรูปแบบจิตรวิญญานแห่งอาเซียน สำหรับวงชมเบอร์ออร์เคสตรา

บทนำ (Prelude)

บทเพลงที่ 1 (บรูไน)

Interlude (ท่อนเชื่อม)

บทเพลงที่ 2 (กัมพูชา)

Interlude (ท่อนเชื่อม)

บทเพลงที่ 3 (อินโดนีเซีย)

Interlude (ท่อนเชื่อม)

บทเพลงที่ 4 (ลาว)

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

Violin Solo

บทเพลงที่ 5 (มาเลเซีย)

บทเพลงที่ 6 (พม่า)

บทเพลงที่ 7 (ฟิลิปปินส์)

บทเพลงที่ 8 (สิงคโปร์)

Violin Solo

บทเพลงที่ 9 (ไทย)

บทเพลงที่ 10 (เวียดนาม)

บทส่งท้าย (Postlude)

เทคนิคการใช้ประพันธ์ และเรียบเรียงที่สำคัญ

เทคนิคการใช้ประพันธ์ และเรียบเรียงที่สำคัญในบทประพันธ์เพลง ดุษฎีนิพนธ์การประพันธ์เพลง : ซิมโฟนิกรูปแบบซิติ จิตวิญญาณแห่งอาเซียน สำหรับวงเชมเบอร์ออร์เคสตรา ได้แก่ ลักษณะพื้นผิวดนตรีแบบโฮโมโฟนี (Homophony) โพลีโฟนี (Polyphony) การซ้ำ (Repetition) การเรียงลำดับของโน้ต (Sequence) การเลียนแบบ (Imitation) การขยายส่วน (Augmentation) การสร้างการดำเนินคอร์ด (Progression Chord) การใช้โหมด (Mode) บันไดเสียง (Scale) การเปลี่ยนกุญแจเสียงแบบฉับพลัน (Modulation) การเปลี่ยนเครื่องหมายกำหนดจังหวะ (Time Signature) การแปรทำนอง (Variation) วงจรคู่ห้า (Circle of fifths) แคนนอน (Canon) เสียงสะท้อน (Echo)

แนวคิดหลักในการสร้างทำนอง บทนำ Prelude และ บทส่งท้าย Postlude

ทำนองหลักของบทนำ และบทส่งท้ายของบทประพันธ์เพลงดุษฎี นิพนธ์การประพันธ์เพลงซิมโฟนิกรูปแบบซิติ จิตวิญญาณแห่งอาเซียน สำหรับวงเชมเบอร์ออร์เคสตรา ผู้ประพันธ์ได้กำหนดให้มีโน้ตหลักเพื่อให้เป็นสัญลักษณ์แสดงถึงความหมายของคำว่า “ASEAN” ซึ่งย่อมาจากคำว่า Association of South East Nation โดยกำหนดระดับเสียงจากตัวอักษร คัดเลือกอักษร จากคำว่า A S E A N แปลงเป็นระดับเสียงได้ดังนี้ A = ลา, S = ซอล, E = มี และ N ผู้ประพันธ์กำหนดให้ = โด

A S E A N

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

เมื่อตัดโน้ตซ้ำจึงได้เป็นโน้ตดังนี้

แนวทางในการสร้างทำนอง บทนำ Prelude และ Postlude

กำหนดให้พัฒนาทำนองจากโน้ต โหม่ที่พโดยการพลิกกลับ และย้อนกลับ ดังนี้

ตัวอย่างเทคนิคการใช้ประพันธ์ และเรียบเรียง

บทนำ (Prelude)

ตัวอย่างที่ 1 ห้องที่ 1 – 8

ทิมปานี นำเสนอทำนองหลัก (โน้ตอาเซียน) ใน 8 ห้องแรก เพื่อเป็นเสมือนตัวแทน และของสัญลักษณ์ของคำว่า ASEAN ซึ่ง 4 โน้ตนี้คือ โหม่ที่พหลักของบทประพันธ์

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

การโยนรับทำนอง

ตัวอย่างที่ 2 ห้องที่ 30 – 33

การโยนรับทำนอง เพื่อให้เกิดมิติของเสียงเครื่องดนตรีต่างๆ ในจังหวะที่ต่อเนื่องกัน โดยเริ่มจากเครื่องดนตรี ไวโอลิน 1, ไวโอลิน 2, วิโอล่า, เชลโล่

การใช้ซีเควนซ์

ตัวอย่างที่ 3 ห้องที่ 58 – 63

การสร้างทำนองในห้องที่ 58 – 60 และการสร้างซีเควนซ์ทำนองที่ใช้วงจรคู่ 3 ในห้องที่ 61 – 63

การโยน และรับโมทีฟ

ตัวอย่างที่ 4 ห้องที่ 414 – 147

การส่งต่อแนวโมทีฟ และจังหวะซ้ำๆ ระหว่างเครื่องดนตรีไวโอลิน 1, ไวโอลิน 2 และโซโลโฟน ให้เกิดความน่าสนใจ

บทส่งท้าย (Postlude)

โพสลุต เป็นท่อนสุดท้าย เสมือนบทสรุป มีสังคีตลักษณะเหมือนการย้อนของท่อนเพรลูด และกลับสู่ท่วงทำนองเดิม คือ ซี ไมเนอร์ ผู้ประพันธ์ได้นำเอาทำนองในท่อนต่างๆ ที่ได้เคยนำเสนอมาแล้วกลับมาผสมผสานกัน และจบลงด้วยการใช้ทิมปานี เป็นตัวแทนเครื่องดนตรีนำเสนอทำนองโมทีฟหลัก หรือ โน้ตอาเซียน อีกครั้ง ใน 4 ห้องสุดท้าย และสรุปการประพันธ์ในท่อนส่งท้าย Postlude ด้วยโน้ตอาเซียน

ตัวอย่างที่ 5 ห้องที่ 661 – 665

ทิมปานี บรรเลงโมทีฟหลัก หรือ โน้ตอาเซียน ใน 5 ห้องสุดท้าย เพื่อเป็นเน้นย้ำ และแสดงถึงพลังความรัก ความสามัคคีในกลุ่มประเทศ ASEAN เป็นการส่งท้าย

สรุปผลการวิจัย

การสร้างสรรคบทเพลง ดุษฎีนิพนธ์การประพันธ์เพลง : ซิมโฟนิกรูปแบบซีดี จิตวิทยญาณแห่งอาเซียน สำหรับวงซิมเบอร์ออร์เคสตรา เป็นงานสร้างสรรค์ผสมผสานระหว่างเครื่องดนตรีตะวันตก และวัฒนธรรมดนตรีที่มีคุณค่าในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบกับการสร้างสรรค์ในรูปแบบร่วมสมัย ซึ่งเป็นการต่อยอดทางวิชาการด้านวัฒนธรรมดนตรีและ เผยแพร่สู่วงการศึกษาในระดับชาติและนานาชาติ การสร้างสรรค์ผลงานนี้คือการนำทำนองบทเพลงที่มีคุณค่า ซึ่งมีความไพเราะ และถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมดนตรีของแต่ละชนชาติในเขตภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ดังนั้นการสร้างสรรค์จึงต้องมีความละเอียดละมัย ในด้านต่างๆ เช่น การพัฒนาทำนอง การใส่เสียงประสาน การเลือกใช้เครื่องดนตรีเพื่อเป็นสื่อในการถ่ายทอดบทเพลงในแต่ละบทเพลง

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

การเลือกใช้จังหวะ และการใช้เครื่องดนตรีประกอบกับดนตรีให้เกิดความเหมาะสมกับเนื้อหาดนตรี วัฒนธรรมของดนตรี อีกทั้งเสียงประสาน และทำนองให้ได้อย่างสอดคล้อง เหมาะสม และลงตัวอย่างที่สุด

งานสร้างสรรค์นี้ผู้ประพันธ์ได้สร้างสรรค์ ท่อนเพลงต่างๆ อันประกอบไปด้วย บทนำ (Prelude) ท่อนเชื่อม (Transition) บทเพลงทั้ง 10 บทเพลงในเขตภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) ซึ่งทั้ง 10 บทเพลงนี้เป็นบทเพลงที่ทรงคุณค่า และถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ และบทส่งท้าย (Postlude) ท่อนต่างๆ เหล่านี้เพื่อแสดงถึงความต่อเนื่องของแต่ละบทเพลง ทำให้เกิดความน่าติดตาม คล้ายกับการร้อยเรียงเรื่องราวให้ผู้ฟังเกิดจินตนาการกับบทเพลง หรือท่อนเพลงต่างๆ

บทเพลง ซิมโฟนิกร่วมสมัย จิตวิญญาณแห่งอาเซียน สำหรับวงเชมเบอร์ออร์เคสตรา ได้มีการนำเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสายตะวันตกใช้เป็นหลักในการถ่ายทอด ด้วยช่วงเสียงของกลุ่มเครื่องดนตรีชนิดนี้ที่กว้าง และสามารถบรรเลงเทคนิคต่างๆ ได้อย่างมากมาย และสามารถถ่ายทอดอารมณ์ สีลาต่างๆ เช่น สนุก หวาน เศร้า และตื่นเต้น ได้อย่างลงตัว ในงานสร้างสรรค์นี้ยังมีการนำเครื่องดนตรีเครื่องเป่าลมไม้ (woodwind) เครื่องเป่าทองเหลือง (Brass) โดยใช้เสียงสังเคราะห์ที่สร้างขึ้นจากเครื่องดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ มาผสมผสานเพื่อช่วยให้บทเพลงมีสีสัน และเกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้การสร้างเสียงจังหวะ และเครื่องตีชนิดต่างๆ บนเครื่องดนตรีอิเล็กทรอนิกส์นี้สามารถสร้างสรรค์ได้โดยไร้ขีดจำกัดอีกด้วย

อภิปรายผลการวิจัย

ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 ทำให้ผู้ประพันธ์ไม่สามารถจัดการแสดงได้เช่นปกติ การซ้อมนักดนตรีจำนวนมากกว่า 30 คน และการจัดการแสดงดนตรีที่มีผู้เข้าชมจำนวนมากจึงมีอาจสามารถกระทำได้ การนำเสนอผลงานการประพันธ์จึงได้ถูกเปลี่ยนรูปแบบไปตามสถานการณ์และนโยบายจากภาครัฐ และภาคเอกชน ทั้งนี้ผู้ประพันธ์จึงได้เลือกใช้แนวทางในการนำเสนอผลงานผ่านระบบออนไลน์ ด้วยการบันทึกโน้ตจากโปรแกรม Sibelius Version 7.5 ประกอบกับการสร้างเสียงเครื่องดนตรีที่ใช้ถ่ายทอดเสียง และสร้างจังหวะต่างๆ จากเครื่องดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ ประกอบกับการบันทึกเสียงด้วยโปรแกรม Cubase Cubase LE AI Elements 10 เพื่อให้ผู้ฟังสามารถรับฟังบทเพลง ดุษฎีนิพนธ์การประพันธ์เพลง : ซิมโฟนิกร่วมสมัย จิตวิญญาณแห่งอาเซียน สำหรับวงเชมเบอร์ออร์เคสตรา เครื่องดนตรีเครื่องสายตะวันตก ได้อย่างสมบูรณ์ที่สุด

ข้อสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้ฟัง ได้รรถรสกับการฟังมากที่สุด คือ การบันทึกเสียงด้วยการเล่นสด ในงานสร้างสรรค์นี้ผู้ประพันธ์ให้เครื่องดนตรีประเภทเครื่องสายตะวันตกเป็นหลักในการถ่ายทอด ซึ่งเครื่องดนตรีอย่างไวโอลินการเลือกใช้เสียงสังเคราะห์จากเครื่องดนตรีอิเล็กทรอนิกส์มีความใกล้เคียงกันน้อยกว่าเสียงเครื่องดนตรีอื่นๆ อย่างเช่น วิโอล่า เชลโล และดับเบิลเบส หรือแม้แต่เครื่องเป่าลมไม้ และเครื่องเป่าทองเหลือง อีกทั้งไวโอลินเป็นเครื่องดนตรีที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญมากในการถ่ายทอดบทเพลงต่างๆ

อย่างไรก็ตามผู้ประพันธ์ได้เล็งเห็นหัวใจสำคัญของดนตรี คือ การถ่ายทอดการเล่นผ่านเครื่องดนตรีจากผู้เล่นหรือนักดนตรี ซึ่งโปรแกรม หรือเทคโนโลยีมีอาจทดแทนได้ ผู้ประพันธ์ตระหนักว่าการฟังดนตรีที่สมบูรณ์นั้นต้องถูกถ่ายทอดผ่านการเคลื่อนไหวร่างกาย ผ่านเครื่องดนตรี จึงจะเกิดเป็นเสียงที่สมบูรณ์ จึงได้กำหนดให้มีการบันทึกเสียงของไวโอลินจริงเข้าไปผสมกับเสียงเครื่องดนตรีสังเคราะห์เพื่อให้ได้สีสัน และเสียงของบทเพลงที่

อ่อนนุ่ม และไพเราะ ด้วยการเล่นจากเครื่องดนตรีจริง ผู้ประพันธ์ได้นำไวโอลินบันทึกเสียงจริง ผ่านโปรแกรม Cubase LE AI Elements 10 ประกอบกับเสียงสังเคราะห์ที่สร้างขึ้นเพื่อช่วยให้บทเพลง เกิดความไพเราะ ถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก จากตัวโน้ต หรือแต่ละบทเพลงอย่างลึกซึ้งสู่ผู้ฟังมากที่สุด

การเผยแพร่ผลงาน ดุษฎีนิพนธ์การประพันธ์เพลง : ซิมโฟนิกร่วมสมัย จิตวิญญาณแห่งอาเซียน สำหรับ วงเชมเบอร์ออร์เคสตรา การแสดงจัดขึ้นในรูปแบบออนไลน์คอนเสิร์ตโดย Live ผ่าน Facebook วันอังคารที่ 1 มิถุนายน 2564 เวลา 11.00 น. ณ ห้อง Yamaha Music Hall อาคารสยามกมลการ ชั้น 4 ขณะทำการเผยแพร่ ผลงานผ่านสื่อออนไลน์ ได้มีการบันทึกภาพและเสียงเพื่อเป็นหลักฐานและใช้เป็นสื่อความรู้เพื่อการเผยแพร่และการนำไปพัฒนาต่อยอดเชิงวิชาการในสำหรับผู้ที่ต้องการศึกษางานสร้างสรรค์ดนตรีอาเซียน และเป็นแนวทางที่ใช้สื่อผสมระหว่างเครื่องดนตรีอคูสติคกับเครื่องดนตรีสังเคราะห์ อิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนเทคนิคการเรียบเรียงเสียงประสาน และแนวคิดการจัดแสดงอันจะเกิดประโยชน์ต่องานสร้างสรรค์ดนตรีในอนาคตต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การใช้เครื่องดนตรีสร้างเสียงสังเคราะห์ อิเล็กทรอนิกส์ ควรนำไปใช้โดยปรับเสียง (Registration) ให้เหมาะสมกับรุ่นที่ใช้
2. ควรมีการนำเสนอบทประพันธ์นี้โดยจัดแสดงในรูปแบบการแสดงคอนเสิร์ตจริงสดจริงในโอกาสต่อไป โดยมีการฝึกซ้อมและมีการบันทึกภาพและเสียง เพื่อนำเสนอประพันธ์ให้มีความครบถ้วนด้านองค์ประกอบดนตรี และบรรเลงด้วยวงดนตรีที่สมบูรณ์

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษา และจัดทำโน้ตฉบับย่อในรูปแบบเดี่ยวอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้สามารถบรรเลงได้ครบถ้วนด้านองค์ประกอบดนตรีโดยใช้ผู้บรรเลงเพียงคนเดียว

เอกสารอ้างอิง

- ณัชชา โสคติยานุรักษ์ (2544). *สังคีตลักษณ์และการวิเคราะห์*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีระชาติ เปรมานนท์ (2537). *ปรัชญาและเทคนิคการแต่งเพลงร่วมสมัยไทย*. กรุงเทพฯ : คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัชชา โสคติยานุรักษ์ (2551). *การเขียนเสียงประสานสี่แนว*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เกศกะรัต.
- ณัชชา โสคติยานุรักษ์ (2557). *พจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เกศกะรัต.
- สตีเฟ่น รัตนเรือง (2548). *คัมภีร์เพลงคลาสสิก*. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เพื่อนคู่หู.

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

- Adler, S. (1993). *The study of Orchestration*. 2nd New York: Schirmer Books.
- Randel, D.M. (1999). *The New Harvard Dictionary of Music*. London, The Belknap Press of Harvard University Press.
- Rimsky-Korsakov, Nikolay. (1964). *Principles of Orchestration*. New York: Dover.
- Schoenberg, A. (1967). *Fundamentals of Musical Composition*. London: Faber and Faber.
- Tymoczko. (2000). *A Grammar for Elementary Tonal Harmony*. Princeton University.

คำแนะนำการเตรียมต้นฉบับ

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์เป็นวารสารที่พิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย (Research articles) บทความวิจารณ์หนังสือ (Book review) และบทความวิจัยแบบสั้น (Communication letter) ในสาขาวิชาต่างๆ ทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีกำหนดออกปีละ 2 ฉบับ คือ เดือนมกราคม – มิถุนายนและเดือนกรกฎาคม – ธันวาคม ผู้เขียนบทความทุกท่านสามารถส่งเรื่องมาลงตีพิมพ์ได้โดยไม่จำเป็นต้องเป็นสมาชิกหรือสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ผลงานที่จะได้รับการพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารต้องไม่เคยถูกนำไปพิมพ์เผยแพร่ในวารสารอื่นใดมาก่อน พร้อมทั้งได้รับการพิจารณาจากผู้ประเมินอิสระ (Peer review) จากภายนอกมหาวิทยาลัยในสาขาวิชานั้นๆ และได้รับความเห็นชอบจากกองบรรณาธิการ บทความอาจถูกดัดแปลง แก้ไขคำ สำนวน และรูปแบบการนำเสนอตามที่กองบรรณาธิการเห็นสมควรผู้เขียนบทความสามารถค้นรายละเอียดต่างๆ ของการเตรียมต้นฉบับได้จากเว็บไซต์ <http://journal.bru.ac.th/> หรือ www.tci-thaijo.org/index.php/bruj

วิธีการเตรียมต้นฉบับ

1. ต้นฉบับพิมพ์เป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษก็ได้

การใช้ภาษาไทยให้ยึดหลักการใช้คำศัพท์และชื่อบัญญัติตามหลักของราชบัณฑิตยสถาน ควรหลีกเลี่ยงการเขียนภาษาอังกฤษปนภาษาไทยโดยไม่จำเป็น กรณีจำเป็นให้เขียนคำศัพท์ภาษาไทยตามด้วยในวงเล็บภาษาอังกฤษ โดยคำแรกให้ขึ้นต้นด้วยตัวพิมพ์ใหญ่ ส่วนอักษรและคำที่เหลือทั้งหมดให้พิมพ์ด้วยตัวพิมพ์เล็ก ยกเว้นชื่อเฉพาะทุกคำให้ขึ้นต้นด้วยตัวพิมพ์ใหญ่ บทความส่วนที่เป็นภาษาอังกฤษควรให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษตรวจสอบความถูกต้องด้านการใช้ภาษาก่อน

2. การพิมพ์

ให้จัดพิมพ์ด้วยโปรแกรม Microsoft word โดยจัดหน้ากระดาษ ขนาด A4 (8.5 x 11 นิ้ว) ตั้งค่าหน้ากระดาษสำหรับการพิมพ์ห่างจากขอบกระดาษทุกด้าน ด้านละ 1 นิ้ว (2.5 เซนติเมตร) จัดคอลัมน์เดียว ใส่เลขหน้ากำกับทุกหน้า

3. รูปแบบตัวอักษร

ภาษาไทยและภาษาอังกฤษใช้แบบ THSarabunPSK และ ให้ใช้แบบ ขนาดตัวอักษรทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษใช้ขนาดตัวอักษรอย่างเดียวกัน ดังนี้ ชื่อเรื่องขนาด 18 pt. ชื่อผู้เขียนบทความและหัวข้อหลักใช้ตัวอักษรขนาด 16 pt. ตัวหนา หัวข้อรองใช้ตัวอักษรขนาด 14 pt. ตัวหนา เนื้อความทุกส่วนใช้ตัวเลขอักษรขนาด 14 pt. ตัวปกติ เชิงอรรถหน้าแรกที่เป็นชื่อตำแหน่งทางวิชาการของผู้เขียนบทความ และที่อยู่ใช้ตัวอักษรขนาด 12 pt. ตัวปกติ

4. จำนวนหน้า ความยาวของบทความไม่ควรเกิน 13 หน้า รวมตาราง รูปภาพ และเอกสารอ้างอิง

5. ตาราง รูปภาพ ภาพลายเส้น แผนภูมิ และกราฟ (Tables, Pictures, Figures, Diagrams and Graphs) ให้แทรกไว้ในเนื้อเรื่องอาจจัดทำเป็นขาวดำหรือสีก็ได้ โดยผู้เขียนบทความคัดเลือกเฉพาะที่จำเป็น

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

เท่านั้น เรียงลำดับให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ชื่อตารางให้อยู่ด้านบนของตาราง ส่วนชื่อรูปภาพแผนภูมิ และกราฟให้อยู่ด้านล่างพร้อมคำอธิบายสั้นๆ ที่สื่อความหมายได้สาระครบถ้วน

6. การส่งต้นฉบับ

ส่งทาง www.tci-thaijo.org/index.php/bruj ดำเนินการตามระบบ

ประเภทของต้นฉบับ

1. **บทความวิจัย (Research articles)** เป็นการนำเสนอผลการวิจัยอาจเป็น Concept paper หรือผลงานวิจัยที่สำเร็จสมบูรณ์แล้วซึ่งผู้เขียนได้ดำเนินการด้วยตนเอง

1.1 ส่วนประกอบตอนต้น

1.1.1 **ชื่อเรื่อง (Title)** ควรสั้น กระชับ แสดงเป้าหมายหลักของการวิจัย ความยาวไม่ควรเกิน 100 ตัวอักษร ให้เขียนชื่อเรื่องเป็นภาษาไทยในหน้าแรก หน้าต่อไปเป็นชื่อภาษาอังกฤษโดยภาษาอังกฤษใช้ตัวพิมพ์ใหญ่เฉพาะตัวแรก ยกเว้น Article และ Preposition ใช้ตัวพิมพ์เล็ก ส่วนชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific name) ให้พิมพ์ด้วยตัวเอนไม่ต้องขีดเส้นใต้ กรณีระบุชื่อสามัญของสิ่งมีชีวิตเป็นภาษาไทยให้ใส่ชื่อวิทยาศาสตร์ด้วย

1.1.2 **ชื่อผู้เขียนบทความ (Authors and Co-authors)** ระบุเฉพาะชื่อและนามสกุลเต็มทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ สำหรับภาษาอังกฤษใช้อักษรตัวพิมพ์ใหญ่เฉพาะอักษรตัวแรกของชื่อตัวและนามสกุล ถ้ามีผู้วิจัยหลายคนให้ใช้หมายเลขกำกับตามลำดับ พร้อมระบุที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ (กรณีเป็นนักศึกษาให้ระบุระดับการศึกษา สาขาวิชาและสถาบันการศึกษา) สำหรับการส่งบทความวิชาการเพื่อพิจารณาไม่ควรใส่ชื่อผู้แต่ง หน่วยงาน และ E-Mail แต่ให้กรอกในแบบฟอร์มส่งบทความแทน เมื่อบทความได้รับการตอบรับแล้ว จึงใส่ชื่อผู้แต่ง หน่วยงาน และ E-mail address

1.1.3 **บทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (Abstract)** ความยาวไม่เกินอย่างละ 300 คำ เป็นการย่อเนื้อความงานวิจัยทั้งเรื่องให้สั้นได้เนื้อหาสาระครบถ้วนตามเรื่องเต็มควรเขียนแบบสั้น และตรงประเด็น ระบุเฉพาะสาระสำคัญเท่านั้น (เขียนแบบ Indicative abstract) ไม่ควรเขียนตามรูปแบบที่เขียนในรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์หรือวิทยานิพนธ์ (เขียนแบบ Informative abstract) โดยให้ลำดับบทคัดย่อภาษาไทยขึ้นก่อนตามด้วยบทคัดย่อภาษาอังกฤษ (แยกบทคัดย่อเฉพาะภาษาไทย 1 หน้าถัดไปเป็นบทคัดย่อภาษาอังกฤษ 1 หน้า)

1.1.4 **คำสำคัญ (Keywords)** ให้ใช้คำปรากฏอยู่ในเนื้อเรื่องซึ่งเป็นตัวแทนบอกริธีการวิจัย ประเด็นที่วิจัย ผลการวิจัย สาขาวิชาที่ทำวิจัย การใช้ประโยชน์หรือสถานที่ที่ทำวิจัย คำสำคัญนี้ให้เขียนทั้งคำสำคัญภาษาไทยและภาษาอังกฤษแต่ละชุดไม่เกิน 5 คำ โดยให้ระบุไว้ท้ายบทคัดย่อของแต่ละภาษา

1.2 **เนื้อหาในบทความวิจัย สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์** ได้แก่ ภาษาศาสตร์ สังคมศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ นิติศาสตร์ ครุศาสตร์ พาณิชยศาสตร์ บัญชี และอื่นๆ ให้มีองค์ประกอบดังนี้

1.2.1 **ที่มาและความสำคัญของปัญหา (Statement of the problems)** อธิบายถึงภูมิหลังความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัยรวมทั้งเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเหตุผลของการทำวิจัย

1.2.2 **วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Objectives)** เป็นความเรียงเฉพาะประเด็นสำคัญของวัตถุประสงค์การวิจัยที่ครอบคลุมแนวทางการทำวิจัยทั้งหมด

1.2.3 สมมติฐานการวิจัย (Hypothesis) (ถ้ามี) เป็นความเรียงสมมติฐานเชิงพรรณนาหรือระบุความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา

1.2.4 ขอบเขตการวิจัย (Scope) กำหนดกรอบความคิดการวิจัย (Conceptual framework) เป็นกรอบที่เป็นแนวทางการทำวิจัยด้านเนื้อหาสาระตัวแปรและความสัมพันธ์ของตัวแปรพื้นที่และระยะเวลาการวิจัย

1.2.5 วิธีดำเนินการวิจัย (Research methodology) ระบุแบบแผนการวิจัย เช่น การสำรวจ ศึกษาเอกสาร ทดลอง และอื่น ๆ (Survey, documentary, experiment and etc.) และวิธีการดำเนินการวิจัย

1.2.6 ประชากร (Population) คุณลักษณะและจำนวนให้ครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด

1.2.7 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) หลักเกณฑ์การกำหนดจำนวนตัวอย่าง การสุ่มตัวอย่าง

1.2.8 เครื่องมือการวิจัย (Research instrument) ชนิดของเครื่องมือ วิธีการสร้าง การทดลองใช้ (Try out) และการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัย

1.2.9 การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data collection) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และระยะเวลาการรวบรวมข้อมูล

1.2.10 การวิเคราะห์ข้อมูล (Data analysis) (ถ้ามี) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.2.11 สรุปผลการวิจัย (Conclusion) เป็นการสรุปเฉพาะประเด็นสำคัญที่เกิดจากการทำวิจัย

1.2.12 การอภิปรายผลการวิจัย (Discussion) เป็นการแสดงความเห็นว่าผลการวิจัยสอดคล้องหรือแตกต่างจากวัตถุประสงค์ สมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ หรือผลงานวิจัยที่มีผู้รายงานไว้ก่อนอย่างไร เป็นเพราะเหตุใด มีหลักฐานทางทฤษฎีหรือผลงานวิจัยอะไรสนับสนุน

1.2.13 ข้อเสนอแนะ (Suggestion) นำเสนอผลการวิจัยที่เด่นชัดสมควรนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร และแนวทางการทำวิจัยต่อไป

1.2.14 เอกสารอ้างอิง (References) ให้ระบุเฉพาะเอกสารที่ผู้เขียนบทความได้นำมาอ้างอิงในบทความวิจัยอย่างครบถ้วน โดยใช้ระบบการอ้างอิง APA style 6th ed. คุรยาละเอียด และตัวอย่างการอ้างอิงในเนื้อหาและการอ้างอิงท้ายเล่มเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ <http://journal.bru.ac.th/> หรือ www.tci-thaijo.org/index.php/bru

2. บทความประสบการณ์ (Experience article) และบทความเรียบเรียง (Review article) เป็นบทความที่ผู้เขียนได้เรียบเรียงโดยศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร งานแปล และผลงานจากประสบการณ์ของผู้เขียนหรือถ่ายทอดจากผู้อื่น มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้ องค์ความรู้ การเสนอความคิดเห็นที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ทางวิชาการของสาขาต่างๆ

2.1 ส่วนประกอบตอนต้น

2.1.1 ชื่อเรื่อง (Title) ให้เป็นภาษาไทยก่อน ได้ลงมาเป็นภาษาอังกฤษโดยภาษาอังกฤษใช้ตัวพิมพ์ใหญ่เฉพาะตัวแรก ยกเว้น Article และ Preposition ใช้ตัวพิมพ์เล็ก ส่วนชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific name) ให้พิมพ์ด้วยตัวเอนไม่ต้องขีดเส้นใต้ กรณีระบุชื่อสามัญของสิ่งมีชีวิตเป็นภาษาไทยให้ใส่ชื่อวิทยาศาสตร์ด้วย

2.1.2 ชื่อผู้เขียน (Authors and co-authors) ระบุเฉพาะชื่อและนามสกุลเต็มทั้งชื่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ สำหรับภาษาอังกฤษใช้อักษรตัวพิมพ์ใหญ่เฉพาะตัวแรกของชื่อตัวและนามสกุล ถ้ามีผู้วิจัยหลายคนให้ใช้หมายเลขกำกับตามลำดับ (1) พร้อมระบุที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ และชื่อหน่วยงานของผู้วิจัยที่ส่วนล่างของหน้าแรกพร้อม e-mail address (กรณีเป็นนักศึกษาให้ระบุระดับการศึกษา สาขาวิชาและสถาบันการศึกษา)

2.1.3 สารสังเขป (Summary) เป็นการย่อเนื้อความของบทความทั้งเรื่องให้สั้นได้เนื้อหาสาระครบถ้วนตามเรื่องเต็ม ให้เขียนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษโดยเขียนไม่เกินอย่างละ 300 คน ให้ลำดับสารสังเขปภาษาไทยขึ้นก่อนตามด้วยสารสังเขปภาษาอังกฤษ

2.1.4 คำสำคัญ (Keywords) ให้ใช้คำที่ปรากฏอยู่ในเนื้อเรื่องซึ่งเป็นตัวแทนบอกวิธีการ สิ่งที่ศึกษา ผลการศึกษาสาขา การใช้ประโยชน์ และสถานที่ คำสำคัญให้เขียนทั้งคำสำคัญ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษแต่ละชุดไม่เกิน 5 คำ

2.2 เนื้อหา (Main texts) ในบทความทางวิชาการมีองค์ประกอบดังนี้

2.2.1 บทนำ (Introduction) กล่าวถึง ความน่าสนใจของเรื่องที่นำเสนอ ก่อนเข้าสู่เนื้อหา

2.2.2 เนื้อความ (Content) ควรนำเสนอพัฒนาการของเรื่องได้อย่างน่าสนใจและเนื้อเรื่องมีเนื้อหาใหม่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน

2.2.3 สรุป (Conclusion) เป็นการย่อเฉพาะข้อมูลจากเนื้อความให้สั้น ได้เนื้อหาสาระของเนื้อความครบถ้วน

2.2.4 เอกสารอ้างอิง (References) ให้ระบุเฉพาะเอกสารที่ผู้เขียนบทความได้นำมาอ้างอิงในบทความวิชาการอย่างครบถ้วนโดยใช้ระบบการอ้างอิง APA style 6th ed. ตูรายละเอียด และตัวอย่างการอ้างอิงในเนื้อความและการอ้างอิงท้ายตุรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ <http://journal.bru.ac.th/> หรือ www.tci-thaijo.org/index.php/bruuj

3. การอ้างอิงในเนื้อความ

การอ้างอิงในเนื้อความเป็นการระบุแหล่งที่มาของข้อมูลในเนื้อความ ให้ใช้วิธีการอ้างอิงแบบนาม-ปี (Author date in text citation) โดยระบุชื่อผู้แต่ง ปีที่พิมพ์และหน้าที่อ้างอิงเอกสารไว้ข้างหน้าหรือข้างหลังข้อความที่ต้องการอ้างอิง เพื่อบอกแหล่งที่มาของข้อความนั้น ดังนี้

3.1 การอ้างอิงชื่อบุคคล คนไทยให้ลงชื่อตัวและนามสกุลส่วนชาวต่างชาติให้ลงเฉพาะชื่อสกุล ตัวอย่างการอ้างอิง

ผู้แต่ง 1 คน

(วัชร ทรัพย์มี, 2531, น. 35)

ผู้แต่ง 2 คน

(สุชา จันทน์เอน และสุรางค์ จันทน์เอน, 2545, น. 66)

ผู้แต่งมากกว่า 2 คน

(อรพินทร์ ชูชม และคณะ, 2542, น. 40)

3.2 ชื่อนิติบุคคล หน่วยงาน องค์กร ที่ทำเอกสาร ให้ระบุชื่อหน่วยงานตามที่ปรากฏ ตัวอย่างการอ้างอิง

(กรมสุขภาพจิต, 2548 : เอกสารประกอบการประชุมวิชาการประจำปี)

4. เอกสารอ้างอิง (References) เป็นการอ้างอิงส่วนท้ายเล่ม โดยรวบรวมรายการเอกสารทั้งหมดที่ผู้เขียนบทความได้ใช้อ้างอิงในเนื้อความ พร้อมจัดเรียงรายการเอกสารตามลำดับอักษรของผู้แต่ง และให้ใช้การอ้างอิงแบบ APA (American Psychological Association citation style 6th ed.) ดังนี้

หนังสือ (Book)

รูปแบบ

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อหนังสือ. ครั้งที่พิมพ์. สถานที่พิมพ์ : สำนักพิมพ์

ตัวอย่าง

ประเวศ วะสี. (2545). *ทฤษฎีใหม่ทางการแพทย์*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน
สมชาย โลจายะ. (2526). *ตำราโรคหัวใจและหลอดเลือด*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สมาคมแพทย์โรคหัวใจ
แห่งประเทศไทย.

บทความจากวารสารหรือนิตยสาร (Journal or magazine article)

รูปแบบ

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่ตีพิมพ์). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร, ปีที่ (ฉบับที่), หน้า.

ตัวอย่าง

สมคิด โพธิ์ชนะพันธุ์ และคณะ. (2533). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการดูแลตนเอง
ในผู้ป่วยโรคออสโตมีัยชนิดถาวร. *วารสารพยาบาลศาสตร์*, 8, (1) 206-213.

บทความจากฐานข้อมูลอินเทอร์เน็ต (Article from an internet database)

รูปแบบ

ชื่อผู้เขียนบทความ. (ปีที่เผยแพร่). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร, ปีที่, ฉบับที่. วันที่ทำการสืบค้น.
จากแหล่งข้อมูล/สารนิเทศ.

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

ตัวอย่าง

Mershon, D. H. (1988, November-December). Star trek on the brain: Alien minds, human minds. *American Scientist*, 86, 585. Retrieved July 29, 1999, from expanded academic ASAP database.

บทความจากสารานุกรม (Encyclopedia article)

รูปแบบ

ชื่อผู้เขียนบทความ. (ปีที่พิมพ์). ชื่อบทความ. ใน *ชื่อสารานุกรม*, (เล่มที่, หน้า). สถานที่พิมพ์ : สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

เจริญ อินทรเกษม. (2515-2516). ฐานันดร. ใน *สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน*, (เล่มที่ 10, น.6912-6930). กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.

เว็บไซต์ (Website)

รูปแบบ

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่เผยแพร่สารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต). ชื่อเรื่อง/ ชื่อบทความ, วันที่ทำการสืบค้น, จาก URL

ตัวอย่าง

สำนักงานปลัดรัฐบาลและกระทรวงมหาดไทย. (2545). *ความเป็นมาและการเคลื่อนไหวการปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ*, สืบค้นเมื่อ 5 มกราคม 2547, จาก www.hsro.or.th/background.html.

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

Guidelines for the article publication in the Buriram Rajabhat University Journal: Humanities and Social Sciences

Buriram Rajabhat University Journal: Humanities and Social Sciences is a journal which publishes research articles, book reviews, and communication letters covering the various fields of Humanities and Social Sciences. Journal is issued twice a year: January- June and July-December. The authors can send the text of articles (manuscripts) even if they are not the journal members or the personnel of Buriram Rajabhat University. The articles must not have been published in any journals before and their articles will be peer reviewed by the external experts and approved by the editorial boards. In addition, the articles might be changed for editorial corrections. The authors can get more information from BRU Journal website: <http://journal.bru.ac.th/> หรือ www.tci-thaijo.org/index.php/bru

Preparation for the manuscript

1. The manuscript can be either Thai or English.

Use of the Thai language should be in line with the principles of terminology usage proposed by the Royal Thai Academy dictionary. Use of mixed English and Thai should be avoided. If it is necessary to use the English word, Thai should be written first and followed by English in parentheses. The first letter of an English word in a sentence must be capitalized and the small letters are used in the rest of the sentence. However, all of proper nouns can be capitalized. If the article is written in English, it should be proof read by a native speaker or English language expert/s before being submitted.

2. Page set up

The Microsoft Word program should be used by setting the page as A4 size. All margins (left, right, top, and bottom) should be set at 1 inch (2.5 cms). One column is needed with page numbering.

3. Font

THSarabunPSK font must be used in both Thai and English article(s): bold 18 point font is used with a title. Bold 16 point font is used with the name of the author and main topic. Bold 14 point font is used with subordinate topics, and the regular 14 point font is also used with rest of the article. The regular 12 point font is used with the first footnote that shows the academic position of the author and her/his address.

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

4. Article length Article should be no more than 15 pages long, including charts, graphs, and references.

5. Tables, pictures, figured, diagrams, and graphs

These must be included in the article in either grayscale or colored illustrations. The author must select only necessary illustrations. They must be arranged in order according to the article content. The table headings are placed at the top while the names of the illustrations together with details are placed at the bottom.

6. Manuscript submission

Send via www.tci-thaijo.org/index.php/bruji

Type of Manuscript

1. Research articles

These research articles present the results of research. They may be concept papers or complete research conducted by a researcher.

1.1 Preliminaries

1.1.1 Title The title should be clear and concise. It should be no longer than 100 characters. The title should be written in Thai and then in English. Use capital letters for the initial letters of the first word and all other words except articles and prepositions. For scientific names, italic letters without underline must be used. If there is a Thai name, the scientific names must be written along with the Thai name.

1.1.2 Authors and Co-authors The authors' full name both in Thai and English should be included. For English, capitalization must be applied with the given and family names. If there are many co-authors, mark with a number (1) including addresses (in case, the co-author are students, indicate educational level, fields, and institute). Articles sent for editorial board's consideration, the author's name, institute, and email should not be included in the article. The information must be written in the article submission form. When the article is accepted, then the information must be included in the article.

1.1.3 Abstract The abstract should be no longer than 300 words. This summary should be clear and concise. Only the important issues must be indicated (indicative abstract). It must not be written as in the complete research report or thesis (informative abstract). The Thai abstract comes first, and next page by the English abstract.

1.1.4 Keywords Keywords which appeared in the content of the research must be used and they represent the research methodology, research important issues, research results, research discipline, research application or research conducted location. Keywords

must be written in Thai and English with a maximum of 5 keywords per abstract. The keywords must be shown at the end of each abstract.

1.2 Research articles in humanities and social sciences such as linguistics, social sciences, public administration, law, education, commercial sciences, accounting, and so on. The article should consist of:

1.2.1 Statement of the problems The introduction should consist of background, literature reviews, and reasons for conducting the research.

1.2.2 Objectives Only the important issues of the objectives covering the overall research picture should be written.

1.2.3 Hypothesis (If any) The hypothesis should be written in the form of descriptive hypothesis essay or the relationship between the research variables must be stated in the hypothesis.

1.2.4 Scope The conceptual framework should be included in the scope as the guideline for conducting the research in terms of the important content, variables, and the relationship between the variables of the research location and the research duration.

1.2.5 Research methodology The research plans, surveys, documentaries, experiments, etc. as well as the research methods must be indicated in the research methodology.

1.2.6 Population All variables including the qualification of the population and number of the population should be covered.

1.2.7 Sample The formulation of the sample group and random sampling must be explained.

1.2.8 Research instrument The type of research instrument, research instrument construction, and research instrument tryout and the development of the research instrument must be indicated.

1.2.9 Data collection Data collection methods and the duration of the data collection must be stated.

1.2.10 Data analysis (If any) The statistics used in the data analysis must be specified.

1.2.11 Conclusion The summary of the core issues in the research must be presented.

1.2.12 Discussion The results of the research should be discussed by comparing with the objectives, predetermined hypothesis, or previous research results so as to check whether the current research results go in line with or against the previous studies with the

theoretical support.

1.2.13 Suggestion The distinction of the research and a guideline for the next research should be presented.

1.2.14 References All references cited in the text have to be listed by using APA citation style. See more information and examples of in-text citation and references in item number 3 and 4. And please visit our website at <http://journal.bru.ac.th/> หรือ www.tci-thaijo.org/index.php/bru_j for more information.

2. Experience article and Review article Author writes this type of article from studying documents, translation works, and works from experiences of other authors or those were transferred from others. The objectives of this type of article are to publicize the knowledge or body of knowledge, to suggest the valuable ideas and to be utilized in terms of academic purposes.

2.1 First section

2.1.1 Title The title should be written in Thai and then in English in the next line. Use capital letters for the initial letters of the first word and all other words except articles and prepositions. For scientific names, italic letters without underline must be used. If there is a Thai name, the scientific names must be written along with the Thai name.

2.1.2 Authors and co-authors The authors' full name both in Thai and English should be included. For English, capitalization must be applied with the given and family names. If there are many co-authors, mark with a number (1) including addresses and researcher's institute at the end of the first page as well as email address for correspondence (in case, the co-author are students, indicate educational level, field, and institute).

2.1.3 Summary The article should be summarized clearly and concisely both in Thai and English for not more than 300 words, the Thai summary comes first, and followed by the English summary.

2.1.4 Keywords Keywords which appeared in the content of the research must be used and they represent the research methodology, research important issues, research results, research application or research conducted location. Keywords must be written in Thai and English with a maximum of 5 keywords per abstract.

2.2 Main texts The main text of academic articles should consist of:

2.2.1 Introduction The main points of the text should be presented before the content.

2.2.2 Content The development of the content should be presented interestingly

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

and the content should contain the new information which can be applied to the current situation

2.2.3 Conclusion This is the summary of the content which contains all of the core issues.

2.2.4 References All references cited in the text have to be listed by using APA citation style 6th ed. See more information and examples of in-text citation and please visit our website at <http://journal.bru.ac.th/> หรือ www.tci-thaijo.org/index.php/bru for more information.

Notes The manuscript of experience article and review article prepared for publishing in BRU Journal: humanities and social sciences must contain 2.1 first section, 2.2 article content, 3. in-text citation, and 4 references.

3. In-text citation

References within the text should indicate the source of information by using author-date in-text citation by indicating author, year of publication and page reference. References should be included either at the front or back of the text.

3.1 Person name: Thai name should be listed by a given name. Foreigner should be listed by a family name.

Examples:

One author:

(Watcharee Sapmee, 1998, p. 35)

Two authors:

(Sucha Jan-em and Surang Jan-em, 2002, p. 66)

More than two authors:

(Orapin Chuchom, et. al., 1999, p. 40)

3.2 Organizations: this should be listed by registered name.

Examples:

(Department of Mental Health. 2005 : Annual Academic Meeting's handout)

Book

Format

Author. (Year of Publication). *Title of Book*. Edition of Book. Place of Publication : Publisher Name.

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

Examples

Prawet Wasee. (2002). *A New Theory of Medicine*. Bangkok : Moh Chao Ban Publishing House.
Somchai Lojaya. (1983). *A Textbook of Heart and Vascular Disease*. (2nd Edition). Bangkok:
Heart Association of Thailand.

Journal or magazine article

Format

Author. (Year of Publication). Title of Article. *Name of journal/magazine*, Year (Volume), page.

Examples

Somkid Phochanaphan, et. al. (1990). Correlation between Particular Factors and Self
Care of Patients with Permanent Colostomy. *Nursing Journal*, 8, pp.206-213.

Article from an internet database

Format

Author. (Date of Publication). Title of Article. *Name of journal*, Year, Volume. Retrieved date,
from Name of internet database.

Examples

Mershon, D. H. (1988, November-December). Star trek on the brain: Alien minds, human
minds. *American Scientist*, 86, 585. Retrieved July 29, 1999, from expanded academic
ASAP database.

Encyclopedia article

Format

Author. (Date of Publication). Title of Article. *in Name of Encyclopedia*, (Volume, page).
Place of Publication : Publisher Name.

Examples

Chorean Intarakasem. (1972-1973). Nobility Rank. *In Thai Encyclopedia of Royal Institute*,
(Vol 10 , pp.6912-6930). Bangkok : Nanmeebooks Publications.

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

Website

Format

Author. (Date of Publication). *Title of Article*. in Name of Encyclopedia (Volume, page).
Place of Publication : Publisher Name.

Examples

National Health System Reform Office. (2002). *Background and Movements of National Health System Reform*, Retrieved 5 January 2004, from www.hsro.or.th/background.html.

Author. (Available Year). Title of Story/Article, Retrieved date, from URL

